

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШІНСЬКОГО»

На правах рукопису

СТОЛЯРЧУК Ольга Володимирівна

УДК 811.1112.2+81'276.2, 811.111+81'276.2, 811.161.2+81'276.2

**МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ: ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ, ЛЕКСИКО-
СЕМАНТИЧНИЙ ТА СТРУКТУРНИЙ АСПЕКТИ**
(на матеріалі англійської, німецької, української та російської мов)

Спеціальність 10.02.15 – загальне мовознавство

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук

Науковий керівник
Шкурко Тетяна Анатоліївна
к. філол. н., доцент

Одеса – 2015

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	
1.1. Соціальна диференціація мови. Молодіжний сленг та літературна норм	13
1.2. Поняття молодіжного сленгу як різновиду соціолекту	19
1.3. Основні напрямки дослідження молодіжного сленгу у сучасному мовознавстві	24
1.4. Орфографія та ерратографія в молодіжному Інтернет-слензі англійської, німецької, української та російської мов	31
1.5. Аналіз шляхів словотвору у англійській, німецькій, українській та російській мовах	40
1.6. Молодіжний сленг як спосіб вираження молоді та вербальна ознака молодіжних субкультур та Інтернет-сленгу	48
1.7. Методика й емпірична база дослідження молодіжних сленгізмів в англійській, німецькій, українській та російській мовах	56
Висновки до розділу 1	66
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТИ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ	
2.1. Взаємовідносини молодіжного сленгу та літературної норми	69
2.2. Сфери функціонування молодіжного сленгу	74
2.2.1. Шкільний та студентський сленги	74
2.2.2. Сленг музичних субкультур	81
2.2.3. Сленг арт-субкультур	91
2.2.4. Сленг Інтернет-спільнот	92
2.2.5. Сленг спортивних субкультур	94

2.3. Форми прояву молодіжного сленгу. Нетспік як нова форма мовлення	95
2.4. Лексико-семантичний розподіл молодіжного лексикону	106
Висновки до розділу 2	115
РОЗДІЛ 3. ДЖЕРЕЛА ЗАПОЗИЧЕННЯ ТА СТРУКТУРНИЙ АСПЕКТ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ	
3.1. Запозичення як один з видів поповнення молодіжної лексики	119
3.1.1. Іншомовні запозичення	119
3.1.2. Внутрішньомовні запозичення	123
3.1.3. Засоби внутрішньомовних запозичень	129
3.2. Способи словотвору молодіжних сленгізмів	136
3.3. Скорочення та аббревіації як основні риси молодіжного Інтернет-сленгу англійської, німецької, української та російської мов	159
3.4. Ерратографія як одна з тенденцій молодіжного Інтернет-сленгу	167
3.4.1. Орфографічні ерративи з умисним порушенням норми	168
3.4.2. Орфографічні ерративи з випадковим порушенням норми	179
3.4.3. Графічні ерративи з умисним порушенням графіки	180
3.4.4. Графічні ерративи з випадковим порушенням графіки	180
Висновки до розділу 3	182
ВИСНОВКИ	185
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	189
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ПРАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ	213
ДОДАТКИ	220

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

англ.	англійська мова
дієсл.	дієслово
зах.-укр.	західноукраїнський
ім.	іменник
ЛСГ	лексико-семантична група
ЛСП	лексико-семантичне поле
мин. час	минулий час
нім.	німецька мова
одн.	однина
ос.	особа
п.	пункт
північнонім.	північнонімецький
півд.-зах. (наріччя)	південно-західне наріччя
пп.	пункти
прикм.	прикметник
присл.	прислівник
рос.	російська мова
Рис.	рисунок
середньоверхньонім.	середньоверхньонімецький
сх.-укр.	східноукраїнський
табл.	таблиця
тепер. час	теперішній час
укр.	українська мова

ВСТУП

Інтенсивні зміни, що відбуваються у світі в усіх сферах життя завдяки технічному прогресу, розвитку Інтернету та процесам глобалізації, віддзеркалюються в мові. При цьому мовна система, зокрема її лексичний пласт, постійно змінюється та оновлюється, пристосовуючись до нових реалій життя і створюючи умови для висвітлення нових актуальних тем.

Молодь найбільш активно адаптується до будь-яких соціальних змін, у тому числі й мовних. Тому не дивно, що словниковий склад молодого покоління значно відрізняється від словникового складу представників наступних і попередніх поколінь. Лексичний рівень мови поповнюється різними шляхами в тому числі за рахунок сленгізмів – нових слів, що створюються і використовуються молоддю для позначення вже існуючих понять. Деякі слова, якими активно послуговуються в молодіжному середовищі, з часом втрачають свій сленговий статус і переходять до розряду загальноживаних.

Сучасна культурно-історична епоха відзначається наявністю в ній такої особливої соціально-демографічної групи, як молодь [20, с. 157]. Молодь – це група людей, уже не дітей, але ще не дорослих, основним заняттям яких є здобування освіти, підготовка до майбутньої професійної діяльності [83, с. 8]. Така соціальна роль молоді сприяє, з одного боку, виникненню молодіжних субкультур як певних соціальних просторів, що створюють для людей, рівних за віком, соціальним статусом, родом занять і т. ін. умови для самореалізації та виконання своїх соціальних ролей, а з іншого – виробленню власної специфічної мови на базі рідної [147, с. 218]. При цьому слід зазначити, що субкультури не є абсолютно замкненими, ізольованими утвореннями [20, с. 157]. Це приводить до того, що субкультурні сленгові мови не є «закритими», використовуваними і зрозумілими лише вузькому колу людей, вони входять до конкретної культури, проникають і взаємодіють

з так званою літературною мовою, або збагачуючи, або засмічуючи останню [28, с. 22].

Загальнотеоретичну й методологічну базу дисертації складають роботи таких вітчизняних і зарубіжних дослідників, як Т. М. Беляєва [17], І. Р. Гальперін [39], Г. Генне [201; 202], Г. Еманн [189; 190], Т. М. Кондратюк [244], Г. Л. Менкен [214], Є. С. Отін [114; 117], Е. Патрідж [219], Л. Ставицька [142; 266], М. Фрейденк [194], В. В. Хомяков [154; 155; 156; 157; 158] та ін.

Різні аспекти молодіжної мови неодноразово були предметом зацікавлення багатьох учених, однак постійне оновлення молодіжного лексикону робить необхідним його подальше ґрунтовне дослідження.

Аналіз наукових джерел із зазначеної проблеми доводить, що сьогодні особливо гостро стоїть проблема зіставного вивчення окресленого явища, зокрема виявлення загальних тенденцій й онтологічних характеристик молодіжних сленгів чотирьох мов (англійської, німецької, української та російської).

Актуальність роботи визначається кількома чинниками, по-перше, дискусійністю поняття «молодіжний сленг», по-друге, необхідністю вивчення молодіжних сленгів вищезазначених мов у контексті глобалізаційних процесів, які зближують народи й культури, що дозволить виявити загальномовні тенденції, які відбуваються у суспільстві та відображаються в мові.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано в межах комплексної наукової держбюджетної теми кафедри мовознавства та російської мови Горлівського інституту іноземних мов Донбаського державного педагогічного університету «Одиниці найменування слов'янських, германських і романських мов в семасіологічному та ономасіологічному аспекті» (номер державної реєстрації 831113F21519), затвердженої Міністерством освіти і науки України.

Мета роботи – встановлення та опис основних тенденцій молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов у функціональному, лексико-семантичному та структурному аспектах.

Досягнення цієї мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- визначити місце сленгу в структурі мови та взаємозв'язки між молодіжним сленгом та нормою в широкому розумінні;
- з'ясувати теоретичні передумови виникнення терміну «сленг» та подальшого комплексного вивчення його особливостей;
- встановити онтологічні характеристики та причини вживання молодіжного сленгу як вербального прояву молодіжних субкультур;
- проаналізувати особливості функціонального аспекту молодіжного сленгу з урахуванням його впливу на літературну мову та сфер його функціонування;
- розглянути форми прояву молодіжної мови та довести, що Нетспік є новою формою мовлення;
- класифікувати молодіжні сленгізми англійської, німецької, української та російської мов за лексико-семантичними полями, мікрополями й лексико-семантичними групами;
- розкрити джерела запозичення для поповнення лексичного складу в англійському, німецькому, українському та російському молодіжних сленгах;
- виявити способи словотвору лексики молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов;
- описати й порівняти основні тенденції (скорочення, аббревіації та ерративи) молодіжного Інтернет-сленгу як однієї з найбільш розвинутих сфер функціонування молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов.

Об'єктом дослідження є сленгові лексичні одиниці англійської, німецької, української та російської мов.

Предмет дослідження – функціонування, семантика, джерела поповнення лексичного складу та структура сленгових одиниць в англійській, німецькій, українській та російській мовах.

Матеріалом дослідження слугували сленгові лексичні одиниці, дібрані методом суцільної вибірки із друкованих та он-лайн словників англійського, німецького, українського та російського молодіжного сленгу, Інтернет-сайтів, он-лайн форумів і чатів, молодіжних журналів, пісень, серіалів і фільмів. Кількість досліджуваних одиниць становить по 2000 прикладів в англійській та російській мовах та по 1800 прикладів в німецькій та українській мовах. При вивченні лексико-семантичного та функціонального аспектів також було враховано лексико-семантичні варіанти молодіжних сленгізмів. Одиницею аналізу в роботі є семема (окреме значення сленгізму).

У дисертаційній роботі використовувалися такі методи дослідження: *метод суцільної вибірки* для добору сленгової лексики з джерел практичного матеріалу англійської, німецької, української та російської мов; *компонентний аналіз* для виділення лексико-семантичних полів, мікрополів та лексико-семантичних груп молодіжного сленгу англійської, німецької, української, російської мов; *deskриптивний метод* для аналізу дібраних сленгізмів, їхньої систематизації; *порівняльно-зіставний метод* для виявлення спільних і відмінних рис у молодіжному сленгу досліджуваних мов; *кількісний аналіз* для встановлення складу конкретних лексико-семантичних полів, мікрополів та лексико-семантичних груп, унаочнення міжмовних тенденцій у молодіжному сленгу англійської, німецької, української та російської мов.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в тому, що в ній уперше:

- визначено особливості взаємодії характерних ознак усної і писемної форм в такому різновиді мовлення, як Нетспік, в англійській, німецькій, українській та російській мовах;

- поглиблено й деталізовано класифікацію ерративів, запропоновану Ю. В. Уткіним, визначено особливості їх творення й поширення в англійському, німецькому, українському та російському молодіжному Інтернет-сленгу;
- виявлено специфіку молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов у рамках функціонального, лексико-семантичного та структурного аспектів.

Теоретичне значення дослідження обумовлюється тим, що його результати є вагомим внеском у розробку проблеми молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов. Принципи аналізу молодіжних сленгізмів у досліджуваних мовах, їх класифікація за лексико-семантичними полями та мікрополями, а також лексико-семантичними групами, структурний аналіз словотвору, форм прояву (усної, писемної та Нетспік як нової форми мовлення) та джерел запозичення мають певну теоретичну цінність. Дослідження сприятиме глибшому опрацюванню питань загальнотеоретичного й онтологічного аналізу мовних універсалій.

Практичне значення дисертаційної роботи полягає в тому, що одержані висновки й результати можуть бути використані під час проведення лекційних і практичних занять із загального мовознавства, лексикології, стилістики, методології дослідження лексичної системи, а також у лексикографічній практиці при укладанні словників сленгової лексики.

Особистий внесок дисертанта визначається поглибленням та розширенням класифікації ерративів англійського, німецького, українського та російського молодіжного Інтернет-сленгу та нового виду скорочень, запровадженого SMS-мовою (від англ. *SMS = Short Message Service* ‘Служба коротких повідомлень’), що дотепер активно застосовується в Інтернет-спілкуванні.

Результати роботи **апробовано** на 3 міжнародних, 2 всеукраїнських, 1 міжрегіональній та 2 науково-практичних конференціях, а також семінарах і конкурсах: XVI науково-практичній конференції студентів та викладачів

МЕГІ (Макіївка, 2010), Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із соціолінгвістики (Горлівка, 2011; 2 місце), Всеукраїнській науковій конференції «Приоритеты современной иностранной филологии: теория и практика» (Бердянськ, 2011), X Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми зіставної семантики» (Київ, 2011), IV International Conference on Science and Education (Гоа, Індія, 2013), Міжнародному ономастичному семінарі VIII «Святогорские ономастические чтения» (Святогорск, 2013), XI Міжрегіональній конференції молодих учених та аспірантів «Дослідження молодих науковців у галузі гуманітарних наук» (Горлівка, 2013) та XX науково-практичній конференції викладачів, студентів та молодих науковців МЕГІ (Макіївка, 2014).

Публікації. Основні положення та результати дослідження викладено в 13 публікаціях, які налічують 10 статей та 3 тези, з них 8 статей опубліковані у наукових фахових виданнях, затверджених ДАК України та 1 – у зарубіжному виданні.

Структура й обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, висновків, списку використаної літератури та списку джерел практичного матеріалу, що нараховує 309 найменування українською, російською, англійською та німецькою мовами, списку лексикографічних джерел (236 найменувань), джерел ілюстративного матеріалу (73 позиції). Допоміжним засобом унаочнення результатів дослідження слугують 17 таблиць, 7 рисунків та 3 додатки. Загальний обсяг дисертації – 222 сторінки, із них – 188 сторінок основного тексту.

У *вступі* обґрунтовано актуальність обраної теми, сформульовано мету та завдання дисертаційної роботи, визначено об'єкт, предмет, матеріал і методи дослідження, розкрито наукову новизну, теоретичну та практичну значущість, указано форми апробації результатів роботи.

У *першому розділі* розглянуто соціальну диференціацію мови, взаємовідносини молодіжного сленгу та норми у широкому та вузькому поняттях, термін молодіжного сленгу як різновиду соціолекту. До того ж,

проаналізовано основні напрямки дослідження молодіжного сленгу у сучасному мовознавстві, окреслено ключові причини вживання молодіжного сленгу як вербального прояву молодіжних субкультур та представлена методична й емпірична база дослідження молодіжних сленгізмів в англійській, німецькій, українській та російській мовах. В роботі розглянуто наробки дослідників англійської, німецької, української та російської мов у сфері орфографії та словотвору аби виділити загальні тенденції та розробити спільну термінологічну базу для дослідження молодіжних сленгів вивчаємих мов.

У *другому розділі* на докладному практичному матеріалі зроблено аналіз молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов з точки зору функціонального та лексико-семантичного аспектів. Розглянуто вплив молодіжного сленгу на літературну норму, основні форми прояву молодіжного сленгу (усну та писемну) та досліджено нову форму мовлення – Нетспік, а також класифіковано лексику молодіжного сленгу за лексико-семантичними полями, мікрополями та лексико-семантичними групами.

У *третьому розділі* проаналізовано джерела запозичення як шляхи поповнення складу молодіжної лексики, охарактеризовано способи словотвору молодіжних сленгізмів, а також вивчено скорочення, аббревіації та ерратографію як головні тенденції англійського, німецького, українського та російського Інтернет-сленгу, який є однією з найбільш розвинутих сфер функціонування молодіжного сленгу.

Кожний розділ має висновки, основний текст дисертації завершується висновками, де підсумовано результати проведеної роботи, списком використаної літератури й додатками.

Додатки містять рисунки, які відображають віковий розподіл користувачів Інтернету Великобританії, США, Німеччини, України та Росії, а також таблиці із семантико-ідеографічною класифікацією молодіжних сленгізмів за лексико-семантичними поля, мікрополями та лексико-

семантичними групами, в яких відбито кількісні характеристики в порівнюваних мовах.

РОЗДІЛ 1. МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

1.1. Соціальна диференціація мови. Молодіжний сленг та літературна мова

Однією з проблем, що вивчає загальне мовознавство, є проблема соціальної диференціації мови на всіх її рівнях і, зокрема, характер взаємозв'язків між мовними і соціальними структурами, які є багатоаспектними і мають опосередкований характер. Структура соціальної диференціації мови багатовимірною і включає як стратифікаційну диференціацію, зумовлену різноманітністю суспільства, так і ситуативну диференціацію, обумовлену різноманітністю соціальних ситуацій [165, с. 482].

Наступний рисунок (Рис. 1) відображає рівневу структуру будь-якої живої вербальної мови [102, с. 100]:

Рисунок 1

Місце сленгу серед мовленнєвих рівнів

1. Загальноживаний рівень включає слова і вирази, що використовуються та є зрозумілими і приймаються більшістю носіїв мови

незалежно від місця їх мешкання і того, в якому контексті їх вживають. Значення подібних слів легко пояснити, їх правопис і вимова представлені в тлумачних і орфографічних словниках. Як правило, саме цьому мовному рівню навчають іноземців.

2. Розмовний рівень використовується в щоденному побутовому інформативному спілкуванні та на письмі, але який не підходить для ділового листування, переговорів і ввічливої мови. На відміну від сленгу розмовний рівень використовується і розуміється практично всіма представниками соціокультурної епохи. Якщо використання сленгу припускає приналежність до якогось «братерства» і знання чогось невідомого іншим, то вживання розмовної лексики підкреслює лише інформативність і повторюваність загальних життєвих ситуацій. Через це практично всі ідіоми можуть бути віднесені до розмовних.

3. Рівень діалектів включає слова, вирази, ідіоми, специфічну вимову (акцент) і розмовні обороти, властиві тим або іншим географічним місцевостям, тій або іншій етнічній групі.

4. Рівень сленгу представляє слова і вирази, властиві лише окремим групам людей, які об'єднані певною професією, віком, соціальним статусом і т. ін. Сутнісною характеристикою сленгу виступає те, що він не призначений для того, щоб бути зрозумілим для всіх.

За цією класифікацією сленг, у тому числі й молодіжний, є одним з мовленевих рівнів.

Одиницею соціальної диференціації мови є форма існування мови – зрозумілий усім носіям мови різновид її функціонування, що передбачає системну організацію й комунікативно-прагматичну орієнтацію, відповідні до потреб певної сфери спілкування чи застосування [134, с. 324].

Н. Б. Мечковська зазначає, що формами існування мови є територіальні діалекти (говірки), наддіалектні мовні утворення (койне), різні соціальні діалекти (професійна мова, професійні арго, таємні корпоративні мови, кастові мови), просторіччя, молодіжне арго, побутово-розмовна мова,

літературна мова. Всі форми існування мови (виключаючи таємні мови) доступні розумінню в межах даного народу. Форми існування мови розрізняються між собою складом мовних засобів, соціальним статусом (колом функцій, сферами вживання), ступенем і характером нормування. Вищою формою існування мови є літературна мова, тобто зразкова, нормалізована мова, що протиставляється діалектам, просторіччю і аргю. У сукупності всі форми існування певної мови утворюють загальнонародну мову [103, с. 30].

Більш чіткішу класифікацію дає В.О. Аврорін. Згідно з його думкою розрізняють такі форми існування мови [1, с. 69]:

1. Літературна мова (стандарт) – загальнонародна, кодифікована й регламентована, культурно оброблена форма існування мови.

2. Народно-розмовна мова – загальнонародна форма існування мови, яка не є внормованою й застосовується у побутовій сфері.

3. Діалект – безпосередньо повсякденне побутове спілкування на певній обмеженій території з відносною єдністю різних мовних рівнів системи, неповнотою суспільних функцій й відповідними відбитками культурних традицій.

4. Койне – будь-який засіб спілкування (головним чином усного), що забезпечує постійну комунікативну зв'язаність певного регіону. Койне може розвинути на базі одного або декількох діалектів як засіб наддіалектного спілкування [37, с. 229].

Крім форм існування мови, розглядаються також особливі додаткові лексичні підсистеми соціальної диференціації мови (соціальні різновиди) – соціолекти (соціальні діалекти), типами яких є інтержаргон, жаргони, сленг, аргю [134, с. 329]. Соціолекти не представляють собою цілісних систем комунікації. Це особливості мовлення – у вигляді слів, словосполучень, синтаксичних конструкцій [15, с. 30].

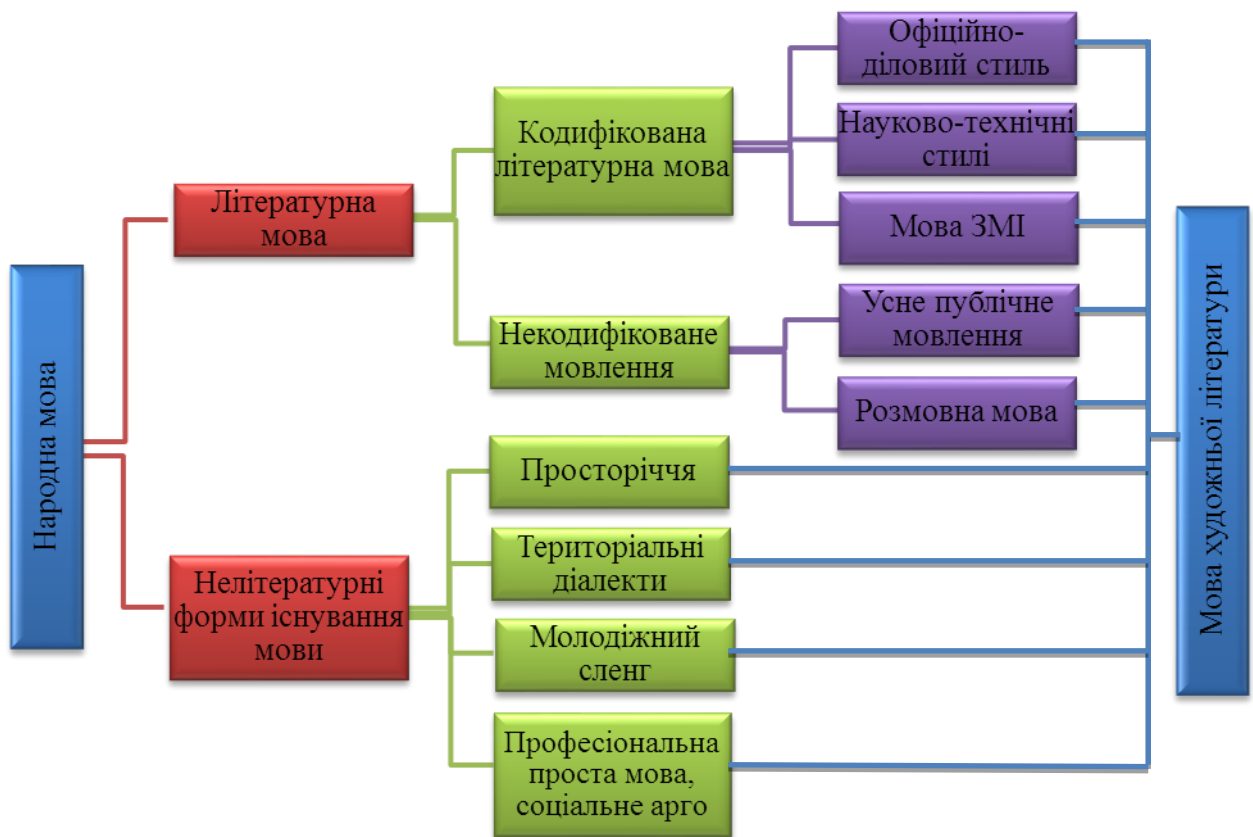
Ця класифікація чіткіше визначає місце сленгу у соціальній диференціації мови. Сленг – це лише різновид соціолекта, він не є формою

існування мови, бо соціолект не має власної специфіки фонетичного та граматичного рівнів і ґрунтується на закономірностях національної мови [134, с. 329].

Узагальнення класифікацій різних вчених щодо форм існування мови та місце, яке займає молодіжний сленг у даній структурі, дозволяє відобразити це у наступному рисунку (див. рис. 2).

Рисунок 2

Класифікація форм існування мови та місце молодіжного сленгу

Згідно з рисунком 2, молодіжний сленг належить до нелітературних форм існування мови з одного боку, а з іншого, він відображений у мові художньої літератури. Визначившись з місцем молодіжного сленгу у мовній системі, доцільно прослідкувати розвиток та зміну ставлення до молодіжної мови у суспільстві. Навіть лінгвісти, що займаються дослідженням молодіжного сленгу, стали зазначити, що він може бути не тільки

негативним явищем, що «висушує, забруднює і вульгаризує усну мову» [162, с. 44], а, навпаки, функціонувати на користь її розвитку. Подібна зміна ставлення може бути обумовлена декількома причинами. По-перше, це може бути пояснено визнанням того факту, що мова постійно змінюється. Нові покоління привносять щось своє у структуру та лексикон загальнонаціональної мови, тому те, що спершу здавалось засмічувало її, згодом входить до ужитку та стає її невід'ємною часткою. По-друге, засоби масової інформації (ЗМІ) зіграли значну роль у признанні позитивного вкладу молодіжної мови та необхідності досліджувати молодіжний сленг, звертати більше уваги або навіть вважати його вагомим силою, що має значний вплив на молодь та інших. Враховуючи зміни, які відбулись у світі та суспільстві, ЗМІ стали чи не найвагомішою силою, яка може впливати або навіть маніпулювати свідомістю публіки. Саме тому печатні та інтерактивні медіа не могли оминати увагою сленг та не почали використовувати його задля своєї вигоди. Отже, молодіжна мова проникла у всі сфери діяльності ЗМІ, від реклами та розважальних програм до речей з досить серйозною тематикою, а саме економіка чи політика.

Мовна система, знаходячись в постійному використанні, створюється і видозмінюється колективними зусиллями тих, хто нею спілкується. Нове в мовному досвіді, що не вписується в рамки мовної системи, але тим не менш, використовується носіями мови та доцільно функціонує в ній, веде до перебудови у самій системі, а кожен наступний стан мовної системи служить загальними основами для порівняння при подальшій модифікації та зміні мовного досвіду. Таким чином, мова в процесі мовного спілкування розвивається, і на кожному етапі цього розвитку мовна система з неминучістю містить в собі елементи, які ще не завершили процес перебудови та становлення. Внаслідок цього різні коливання норми неминучі у будь-якій мові [140, с. 47].

Термін «норма» лінгвісти використовують у широкому і вузькому сенсах [82].

У широкому сенсі під нормою мають на увазі такі засоби і способи, які стихійно, спонтанно формувалися впродовж багатьох віків і які зазвичай відрізняють один різновид мови від інших. Таким чином, різні види сленгів або арго є теж «нормативними» з певної точки зору [82]. Сталі способи використання мовних засобів існують в кожному жаргоні або соціолекті, і носії кожного з них з легкістю відрізнять чуже від свого, звичного і тому для них нормального і т. ін. [78, с. 7]. З цієї точки зору нормативність молодіжного сленгу фіксує у певних межах (хоч і досить розмитих) лексикон молодіжної мови та контролює входження до нього нових слів та виразів. Так само, можна зазначити, що нормативність молодіжного сленгу у широкому сенсі надає наступні можливості. По-перше, завдяки використанню сленгу, молодь завжди може визначити до якого кола або соціальної групи належить та чи інша людина. По-друге, молодіжний сленг, по-своєму, кодує, зберігає і передає певне повідомлення від однієї молодої людини до іншої [87, с. 171]. Так, наприклад, якщо молодий хлопець використовує специфічні слова та вирази з армійського жаргону, можна зробити висновок, що він щойно закінчив службу.

По-третє, нормативність молодіжного сленгу може мати не лише функцію визначення, до якої групи належить людина та яким є її соціальне походження, а також проявити селективний характер. Так, молодь може відвернутись, не прийняти або виключити зі свого кола людину, яка спілкується або вживає слова іншого жаргону або соціолекту.

У вузькому сенсі норма – це результат кодифікації мови [82]. Зрозуміло, що кодифікація спирається на традицію існування мови в цьому суспільстві, на якісь неписані, але загальноприйняті способи використання мовних засобів [82]. Але важливо при цьому зазначити, що кодифікація – це цілеспрямоване впорядкування всього, що стосується мови і її застосування [82]. Результати кодифікуючої діяльності відбиваються в нормативних словниках і граматиках. Норма як результат кодифікації нерозривно пов'язана з поняттям літературної мови, яка інакше і називається

нормованою. Територіальний діалект, міське просторіччя, соціальні і професійні жаргони, а також молодіжний сленг не піддаються кодифікації [78, с. 5].

Саме тому до таких різновидів мови – діалектів, жаргонів – поняття норми в тільки що розглянутому вузькому сенсі цього терміну не може бути застосоване.

Той факт, що можливі варіанти існують лише в межах норми, тільки на перший погляд здається суворим та таким, що суперечить однозначності нормативних установок. Насправді норма по самій своїй суті зв'язана з поняттям відбору, селекції. У своєму розвитку літературна мова черпає засоби з інших різновидів національної мови – з діалектів, просторіччя, жаргонів, а також молодіжного сленгу, але робить це надзвичайно обережно. Ця селективна і, одночасно, охоронна функція норми, її консерватизм – безперечне благо для літературної мови, оскільки вона служить сполучною ланкою між культурами різних поколінь і різних соціальних верств суспільства.

1.2. Поняття молодіжного сленгу як різновиду соціолекту

В даний час існує чимала кількість визначень сленгу, що нерідко суперечать один одному. Враховуючи багатозначність термінів, необхідно дослідити специфіку сленгу як різновиду соціолекту.

Для позначення мови молоді використовуються терміни «жаргон», «молодіжне арго» в українському та російському мовознавстві.

У німецькому мовознавстві при віднесенні молодіжного сленгу до лінгвістичних і/або соціологічних категорій існують поняття *Jugendsprache* [222, с. 26], *Jugendkommunikation*, *Gruppensprache* (групова мова), *Jargon* [189], *Slang* [190], *Soziolekt* (соціальний діалект), *Varietät* (варіант мови, підсистема мови [201]).

Термін «соціолект» зручний для позначення різноманітних і несхожих один на одного мовних утворень, які мають, однак, загальну об'єднувальну їх ознаку: ці утворення обслуговують комунікативні потреби соціально обмежених груп людей [15, с. 30].

Характеризуючи місце молодіжного сленгу у мові, В. Бондалетов розрізняє такі види соціальних діалектів:

- 1) власне професійні «мови» (точніше – лексичні системи);
- 2) групові чи корпоративні жаргони;
- 3) умовні мови (арго) ремісників, торговців і близьких до них груп;
- 4) жаргон (арго) декласованих [25, с. 69].

У цій системі молодіжний сленг віднесений до групових жаргонів, й поняття «сленг» як таке не використовується. Отже, В. Бондалетов зазначає, що жаргон породжується соціально-психологічною спільністю його носіїв – зазвичай молодих людей, яким властиві «емоційна надмірність», максималізм, своє уявлення про життєві цінності, норми поведінки, свій особливий стиль і манери. Жаргон – символ приналежності до даної соціальної групи, показник її своєрідного мовного існування, лінгвістичний прояв її субкультури [25, с. 72].

Наприклад, проф. Є.С. Отін в своїх працях вживає «сленг» та «жаргон» як «абсолютні синоніми» [117, с. 59], в даному випадку мова йде про загальний жаргон, а не молодіжний сленг, зокрема. Але у збірці «Избранные труды по языкознанию. II.» Є.С. Отін вживає термін «жаргон» й з прикметником «молодіжний» [116]. Деякі вчені також вживають у своїх роботах термін «жаргон» та відносять його до молодіжної мови, зазначають, що «сленг» використовується як синонім терміну «жаргон» й означає соціальний різновид мовлення, який характеризується «специфічною експресивно-переосмисленою лексикою та фразеологією» [251, с. 4; 253, с. 42]. В даному випадку «жаргон» має досить широке значення, бо він приналежить певній соціальній групі й вирізняється особливою лексикою,

він включає не лише професійні, але й молодіжні, студентські та блатні жаргони [72, с. 31]

У вузькому сенсі арго – «це мова низів суспільства, декласованих груп та кримінального світу» [127, с. 36]. В той же самий час «молодіжне арго» визначається як синонім до термінів «жаргон» та «сленг» через те, що молодіжна мова має наступну особливу рису. Вона полягає у тому, що молодіжний сленг вживається як з метою приховати предмет комунікації, так і як засіб відокремлення від решти суспільства [127, с. 14, с. 47].

Молодіжний сленг не може бути ототожненим з арго, бо він не має функції втаємничення. Що стосується терміну «жаргон», він не розмежовує вікові характеристики сленгізмів, які є вагомими у описанні лексичного пласта молодіжної мови, але з прикметником «молодіжний», це поняття може вважатись синонімом слова «сленг». В той самий час термін «сленг» більш асоціюється й використовується для позначення саме молодіжної мови. Тому, ключовим поняттям цього дослідження є «сленг», бо він, на наш погляд, є більш коректним й точним.

В сучасній лінгвістиці існує декілька варіантів етимології слова «сленг» (від англ. *slang*). Одним з першим визначити походження цього слова намагався Джонатан Бі у вступі до свого *Sportsman's Dictionary* (1825 р.). Він стверджував, що слово «сленг» походить від «кайданів або оков, які носили ув'язнені, й які набули своє ім'я від манери, як їх носили, оскільки необхідний був ланцюжок, який би утримував їх від того, щоб вони не тягнулись по землі» [177, с. v]. В той же час інші дослідники у своїх роботах зазначали, що термін «сленг» має зовсім іншу етимологію. Так, Джеймс Кребб у своїй праці *Gypsies' Advocate* говорить, що слово «сленг» вперше стали вживати саме цигани на позначення своєї мови, яка була винайдена, на їх думку, їх пращурами для якихось таємних цілей і була уживана не серед декількох племен, а серед багатьох людей на Землі. Так, слово «сленг» було синонімом, англійським варіантом, романського слова *Gibberish* [183, с. 16]. Намагаючись прослідити історію виникнення та

становлення слова «сленг», Джон Кемден Хоттен зазначає, що спочатку воно використовувалось злодіями та злиднями, бо вони часто пересікались та мали справу з циганами й часто чули від них слово «сленг», яке вони перейняли та стали використовувати у значенні «кант» (від англ. *Cant*). Запозичене з циганської мови, воно пройшло довгий шлях та мало багато значень у період, коли воно тільки були запозичене європейцями. Слово «сленг» означало «обважити», «рідкісне шоу», «втікати через задні двері», «ланцюжок від годинника», а також «таємна мова» [203, с. 39].

Енциклопедія Британіка дає наступне визначення, згідно з яким сленг – це нетрадиційні слова або фрази, які виражають або щось нове, або щось старе по-новому. Молодіжній мові властива легковажність, некоректність, оскільки сленг може бути непристойним. Його барвисті метафори служать проявом дотепності, саме це і часто зухвала соціальна критика дає сленгу свій характерний аромат [191].

За визначенням українських дослідників сленг – це:

- досить синкретичне мовне утворення, що включає загальний масив розмовної емоційно-експресивної лексики, не відображеної у сучасній лексикографічній практиці [244, с. 33],

- практично відкрита мовна підсистема ненормативних, стилістично знижених лексико-фразеологічних одиниць [266, с. 42]. Побутування молодіжного сленгу обмежено не тільки віковими рамками, але й соціальними, психологічними, часовими і просторовими умовами існування [266, с. 191].

- нелітературна додаткова лексична система, яка представляє паралельну експресивно-оцінну, найчастіше стилістично знижену синонімію позначень загальновідомих понять і належить певній соціальній субкультурі; різновид соціолекту – соціально маркованої лексики певної суспільної групи у межах національної мови [135, с. 560]. Нерідко сленг має атрибут «молодіжний», що значно звужує його значення [135, с. 331].

Схожої з О.О. Селівановою думки дотримується й Є.С. Отін [117, с. 59]. Досліджуючи сленгоніми (жаргонні оніми), проф. Отін зазначає, що вони (сленгоніми) «виступають у якості паралельних ненормативних (субстандартних) утворень, які сприймаються на тлі відповідних їм базових офіційних назв як експресивно-оцінні або словесно-ігрові їх еквіваленти з пониженим соціально-мовним статусом» [117, с. 59].

Є. В. Розен вважає сленгізми не дуже дотепними мовними вивертами – свідомством культурній незрілості підлітка [127], а Є. Г. Борисова пропонує боротися з будь-якими проявами жаргонізації мови молоді [27]. Є. М. Береговська, навпроти, наголошує на тому, що коли молодіжний сленг використовується молодими для спілкування між собою в неофіційній обстановці, ніякого «забруднення» мови не відбувається. Те ж стосується і мови художньої літератури: коли сленгізми входять в нього як елементи мовної маски персонажа, це не викликає ніякого протесту, якщо робиться з тактом і естетично мотивовано [19, с. 34].

Пласт сленгової молодіжної лексики великою мірою становлять неологізми, які формуються і змінюються разом зі змінами в суспільстві [113, с. 6]. Оскільки кожне молоде покоління хоче відрізнятись і від попереднього, і від більш старших молодих людей, воно вводить в свій лексикон власне кодування загальновідомих понять. В результаті за тими словами, які люди вживають в мові, можна визначити «з якого вони часу» [88, с. 170].

Молодіжна мова еліптична. Молодь, як правило, не вживає «зайві», такі, що не мають суб'єктивної значимості слова. В ній можна знайти багато прикладів натяків і недомовок. Основою побудови семантико-синтаксичної схеми вислову в молодіжній мові (як і в повсякденно-розмовній) є дієслово. Але синтаксична побудова висловів в усному спілкуванні представників молодіжних груп синтаксично спрощена до простого двоскладного або односкладного речення [201, с. 6].

Крім того, молодіжному сленгу, як ніякому іншому соціолектові, властива деяка розмитість меж. Вичленувати його як замкнуту підсистему, як

об'єкт спостереження можна тільки умовно. Поступове розповсюдження молодіжного сленгу йде від центру до периферії [266, с. 190].

Аналіз дефініцій поняття «сленг», запропонованих відомими дослідниками, доводить, що в останні роки лінгвісти стали приділяти сленгу більшу увагу, змінилось також і ставлення до нього від деколи повного неприйняття і засудження до визнання того, що сленг займає важливе місце у мовній підсистемі і не завжди є явним забруднювачем літературної мови, з яким слід всіляко боротися. Науковці стали відзначати і позитивні сторони вживання сленгу. Таким чином, можна виділити такі головні характеристики молодіжного сленгу:

1. Молодіжний сленг – різновид соціолекту, відмінного від арго або жаргону, бо служить для спілкування людей приблизно одного віку. При цьому сленгові слова використовуються як синоніми до літературних слів, відрізняючись від них емоційним забарвленням.

2. Це слова, які більшою мірою стосуються реалій світу молодих людей.

3. Спостерігається швидка мінливість молодіжного сленгу, яка ґрунтується на постійній зміні поколінь.

4. Молодіжному сленгу притаманні гіперболізація та вульгаризація внаслідок експресивної оцінки та наявності стилістично знижених синонімів-дублетів загальновідомих понять.

1.3. Основні напрямки дослідження молодіжного сленгу у сучасному мовознавстві

Висока ступень вивченості проблематики молодіжного сленгу у сучасній лінгвістиці підтверджується численними роботами, які досліджують різні аспекти молодіжної мови. Багато авторів звертають увагу на семантичні особливості молодіжного сленгу (Л. В. Амінова, Р. В. Боднар, Т. М. Бурда, Н. А. Джеус, С. А. Мартос, Н. Д. Матарикіна, Т. М. Миколенко,

І. О. Морозова, Б. Х. Псеунова, О. В. Цибізова, О. С. Христенко та інші). Також, низка дослідників вивчає шляхи поповнення лексичного складу та словотвір молодіжних сленгізмів (Л. А. Амінова, А. А. Арустамова, Н. А. Джеус, Н. Д. Матарикіна, О. Є. Матюшенко, Б. Х. Псеунова та інші), функціонування сленгових одиниць (А. А. Арустамова, Є. М. Казачкова, С. А. Мартос, Н. Д. Матарикіна, О. Є. Матюшенко, Т. М. Миколенко, Б. Х. Псеунова, Є. А. Рубцова, Н. В. Семенова й інші дослідники) та в деяких випадках етимологію молодіжних слів та фраз. Англійський молодіжний сленг розглядають як зарубіжні Mary Bucholtz, Marcel Danesi, C. Eble, David A. Fein, V. de Klerk, Robert L. Moore, Mark Peters та Anne-Marie Turuola, так і вітчизняні науковці. В. Боднар досліджує певний період на матеріалі англійської мови 90-х років ХХ – початку ХХІ століття [22]. І. О. Морозова здійснює порівняльну характеристику англійського та російського молодіжного сленгу [106]. Л. В. Амінова зіставляє англійський та французький сленг [3]. Б. Х. Псеунова вивчає антропоніми у американському молодіжному слензі [125]. Зарубіжні вчені в багатьох випадках вивчають не загальномолодіжний сленг англійської мови, а концентруються на певних регіональних та спеціальних молодіжних сленгах. Наприклад, Mary Bucholtz [180], David A. Fein [192], Marcel Danesi та Robert L. Moore [215] й Mark Peters [220] досліджують американський сленг, Anne-Marie Turuola порівнює три дослідницькі роботи, дві з яких залучали учасників з Нової Зеландії, а третя – з Нью-Йорку [228]. Kathleen Cushman опублікувала книгу, яка стала результатом спілкування з чотирнадцятирічними студентами з Бронксу, Нью-Йорк [186]. Shalini Shankar, Stacey Lee and Angela Reyes провели спільне дослідження для виявлення визначних рис мови азіатсько-американської молоді у США [223]. Clare Wood, Nenagh Kemp, Sam Waldron та Lucy Hart взяли за об'єкт вивчення мову школярів та студентів в США [235]. V. de Klerk займається вивченням сленгу на прикладі южноафриканської англійськомовної молоді [187].

Крім того, постійна необхідність вивчення молодіжного сленгу обумовлюється тим, що його лексичний склад має властивість постійно змінюватись та оновлюється при зміні поколінь та у процесі функціонування. Саме етимологічний аспект молодіжного сленгу розглядає у своїй роботі Н. А. Джеус [57].

Аналізуючи лексичний состав молодіжної мови, Н. А. Джеус зазначає, що він досить різнобічний з огляду на джерела походження молодіжних сленгізмів [57]. Хоч молодь тяжіє до усього нового, у цій роботі звертається увага на те, що значний пласт сленгових одиниць складають не неологізми, а архаїзми, які до того ж зуміли досить міцно закріпитись у мовленні підлітків та молодих людей [57]. Н. А. Джеус пояснює цю тенденцію тим, що архаїчна лексика була запозичена до молодіжного сленгу з простої мови та перш за все зі злодійського аргю, а також територіальних діалектів та професійного жаргону. Як приклад запозичень з професійної мови, наводяться сленгізми з «офені» або «фені» («мова офенів» або «офенська мова» – жаргон бродячих торговців, який виник десь у XVIII-XIX ст.). Досить популярні жаргонізми, які використовуються в російському молодіжному слензі й сьогодні, включають такі слова, як *стремать*, *стрёмный*, *стебать*, *шкандыбать*, *лох*, *чмо* [57]. Н. А. Джеус відзначає, що запозичення з інших жаргонів та простої мови відбуваються за двома типами:

- без зміни форми та семантики слова, наприклад, *зырить* ‘дивитись’;
- з переосмисленням значення слова, наприклад, *глот* в молодіжному слензі «ненажера» – вихідне значення у жаргоні «крикун» або «людина, яка підтримує того, з кого можна отримати хабара» [57].

Таким чином, наголошується, що завдяки етимологічному аналізу надається можливість побачити історію, відображену у молодіжному слензі, та прослідкувати тісні взаємозв'язки мовного минулого та молодіжної мови, стають зрозумілими джерела запозичення та витoki певних слів, які здавалось виникли завдяки молодіжній творчості. Це дослідження спростовує та ставить під сумнів думку деяких науковців, що молодіжний

сленг – це негативне явище, яке лише спотворює мову, бо згідно з роботою Н. А. Джеус молодіжний сленг не тільки дає можливість реалізувати нові соціальні тенденції у мові але й фіксує історичну мовну спадщину у виді архаїзмів та жаргонів, які давно вийшли з узусу [57].

До дослідження молодіжного сленгу у діяхронії також звертаються О. Є. Матюшенко, яка як і Н. А. Джеус підтверджує, що молодіжний сленг – явище не нове у структурі мови, бо він має глибокі корні та тісні історичні зв'язки зі злодійським арго та умовними мовами торговців та ремісників [102].

Етимологію російських молодіжних сленгізмів також досліджує О. В. Цібізова [161], однією з задач якої є розглянути та вирішити проблеми пов'язані з укладенням словників молодіжного сленгу. О. В. Цібізова пропонує доповнити словникові статті історико-етимологічними посиланнями на природу походження того чи іншого сленгізма. На відміну від Н. А. Джеус, О. В. Цібізова наголошує не на історичній тенденції, що збережена в молодіжній мові, а на постійній зміні лексичного складу цього сленгу [161].

Невпинне оновлення молодіжного лексикону спонукає лінгвістів постійно модифікувати та корегувати словники молодіжного сленгу. Крім того, це ставить під сумнів актуальність та достовірність будь-яких словників. У роботі О. В. Цібізової представлена детальна лексикографічна характеристика молодіжної лексики на прикладах з російської мови. Авторка пропонує складати словники молодіжного сленгу за спільними семантичними признаками. Так, спершу виділяються та групуються семантичні групи слів, які потім розбиваються на тематичні блоки [161]. О. В. Цібізова намагається об'єднати три ідеї сучасної лексикографії у своєму словнику, а саме групування слів за семантичним принципом, визначення ролі кожного слова у мові молоді та багатомірний опис слів, що включає дослідження та висвітлення різних аспектів [161]. Дослідниця визначає, що, по-перше, молодіжний сленг включає «загально молодіжні

сленгізми» та жаргонну лексику молодіжних угрупувань та окремих соціальних груп [161]. Така структура словника дозволяє дослідити та визначити найбільш численні семантичні групи, які, як правило, поповнюються завдяки великій кількості синонімів одного й того ж слова, але з різним емоційним забарвленням. Так проявляється ігрова емоційна експресія, що дозволяє створити синонімічні ряди [161]. Завдяки тематичній класифікації сленгових одиниць молодіжної мови вдалось встановити, що в основі молодіжного сленгу лежить антропоцентризм та спостерігається певна обмеженість його понятійних зон, бо деякі теми неактуальні серед молоді. Саме тому значна частина оточуючого світу залишається поза увагою молоді та не висвітлюється у їх мові [161].

Є. А. Рубцова у своїй роботі робить детальну лексико-семантичну класифікацію молодіжної мови, яка відображає мовну картину світу російської молоді (реалії та найбільш актуальні теми, які підіймає російська молодь та які відображаються на лексиці) [130]. В рамках дослідження лексико-семантичного аспекту А. А. Арустамова виділяє тематичні групи молодіжного сленгу вивчаючи регіональний сленг студентів Республіки Адигея [4].

Багато дослідників також звертають увагу на способи та шляхи поповнення лексичного складу молодіжної мови, та виділяють та класифікують семантичні джерела. Взагалі науковці, які вивчають сленг, сходяться на думці про те, що чітких меж у визначенні лексичного запасу сленгу не існує, оскільки молодіжний сленг активно взаємодіє з усіма підсистемами мови. Так А. А. Арустамова зазначає, що значну частину словника сленгу складає лексика, запозичена з літературної мови, яка набуває сленгової оформленості завдяки метафоричному і метонімічному переосмисленню. Крім того, авторка наголошує, що певну долю слів сленгів представляють іншомовні запозичення, а також арготизми, тоді як лексичні засоби розмовного різновиду мови і просторіччя в найменшій мірі запозичуються користувачами сленгу [4].

О. Є. Матюшенко зосереджується на метафоричному та метонімічному переносі в молодіжному слензі російській мові [101], а Н. Д. Матарікіна вивчає метафору та метонімію у фразеологічних молодіжних сленгових одиницях німецької мови [100].

Вищезгадані роботи розглядають способи та шляхи поповнення лексичного складу на прикладах з однієї мови. В сучасному мовознавстві наявні також роботи, які мають порівняльний характер та аналізують й зіставляють молодіжний сленг, як правило, двох мов. Л. А. Амінова вивчає та порівнює способи та шляхи поповнення лексичного складу в англійському та французькому молодіжному слензі [3].

Більш специфічне та вузько направлене дослідження проводить Б. Х. Псеунова. Авторка класифікує лексико-семантичні шляхи поповнення не всієї лексики молодіжного сленгу, а антропонімів у російському та американському варіанті молодіжного сленгу [125].

Крім семантичних джерел збагачення лексики молодіжної мови, виділяють утворення молодіжних сленгізмів за допомогою словотвору. Н. А. Джеус говорить саме про лексико-семантичний словотвір у російському молодіжному слензі. На прикладах з російського молодіжного сленгу, авторка вирішила не концентруватися на детальній класифікації словотвору молодіжних сленгізмів, а розглядати цей спосіб поповнення лексики молодіжної мови як творчу словогру [57]. А. А. Арустамова на базі регіонального сленгу студентів Республіки Адигея прослідкувала за розвитком продуктивних моделей словотворення, властивих молодіжному соціолекту та виділила наступні типи: усікання, субстантивація, аббревіація, контамінація, різні способи афіксації, поєднання усічення з суфіксом, універбація з додаванням суфікса або гра слів [4]. Спираючись на зроблену класифікацію дослідниця провела опитування серед студентів Республіки Адигея, щоб визначити найбільш розповсюджені джерела і способи поповнення лексики сленгу. Таким чином, лідирують усічення, субстантивація, компресія, аббревіація, універбація, та афіксація.

Н. Д. Матарикіна також проаналізувала основні види словотвору у німецькій мові на прикладах фразеологічних сленгових одиниць [100]. Як показав аналіз, найбільш продуктивними способами в дослідженні Н. Д. Матарикіної виявились конверсія, афіксація, основоскладання, скорочення [100].

Що стосується робіт порівняльного характеру, Л. А. Амінова у своєму дослідженні на базі англійського та французького молодіжного сленгів аналізує структуру сленгових одиниць. Дослідниця розділяє сленгові слова на дві групи: сформовані за допомогою словотвору на базі однієї кореневої морфеми та на базі двох або більше коренів [3]. Сленгізми з одним коренем були утворені, за думкою Л. А. Амінової, з залученням безафіксного способу, афіксації, усічення, фонетичної деформації слова [3]. Крім того, дослідниця вивчає словотвір від запозичених кореневих морфем та створення сленгових словосполучень у молодіжному слензі [3].

Функціональний аспект молодіжного сленгу був вивчений та представлений у роботах О. Є. Матюшенко, Н. В. Семенової, Є. А. Рубцової, Б. Х. Псеунової, Є. М. Казачкової та Н. Д. Матарикіної на прикладах з російської, англійської та німецької мови. Досліджуючи функціонування молодіжного сленгу більшість науковців зазначають, що, наприклад, взаємовідносини між молодіжним сленгом і засобами масової інформації також носять складний характер. Використання і знання продуктів засобів масової інформації, які молодь критично й іронічно переосмислює, складають істотний ресурс для молодіжної мови. Алюзії і цитати з текстів пісень, фільмів, журналів для молоді, а також з рекламних роликів і телепередач для сімейного перегляду творчо інтегруються у лексику молодіжної мови [217, с. 113]. Так, багато дослідників роблять висновок, що комерціалізація молодіжної субкультури відбувається не лише ззовні, через засоби масової інформації. Вона вже закладена в основу самої субкультури як необхідність робити і поширювати елементи субкультурного стилю [87, с. 129]. Також існує декілька досліджень, які концентрується на аналізі функціонування молодіжного сленгу у регіонах (Є. М. Казачкова вивчає

лінгвокультурне середовище Астраханської області [70], А. А. Арустамова – мову молоді Республіки Адігея [4], Т. М. Миколенко – мовлення тернопольців [104], С. А. Мартос – мовленнєву структуру м. Херсона [99]).

Проаналізовані дослідження вивчають молодіжний сленг досить докладно з точки зору трьох аспектів (лексико-семантичного, структурного та функціонального), тоді як етимологічний аспект розглядається лише у декількох працях. Крім того, вищезазначені аспекти вивчені та охарактеризовані на базі однієї-двох мов, тоді як типологічний аналіз молодіжного сленгу чотирьох мов з точки зору зазначених аспектів не зустрічається ні в одній з проаналізованих робіт.

1.4. Орфографія та ерратографія в молодіжному Інтернет-слензі англійської, німецької, української та російської мов

Виникнення світової глобально мережі значно вплинуло на всі сфери життя людини включаючи мову. Завдяки широкому розповсюдженню Інтернету, люди почали все більше часу витратити на глобальну мережу. За статистикою, спілкування в Інтернеті – це один з популярніших способів відпочинку, тому реалії та умови нового медіуму спілкування сприяли розвитку особливостей Інтернет-сленгу [57; 100; 161; 3; 22; 104, 99, 125, 106, 159, 31]. Більшу частину аудиторії Інтернету складають підлітки та молоді люди (див. Додаток А), бо вони більш активно й охоче переймають все нове, бо це дається їм легше ніж старшим поколінням й дає їм можливість вирізнитись, тому значна частина Інтернет сленгу може бути віднесена до молодіжного сленгу.

Головною метою і рисою, властивою молодіжному сленгу, є спроба виразити індивідуальність молодих людей й вразити співрозмовника, завдяки влучному використанню якогось слова або обороту для створення комічного, абсурдного або навіть вульгарного ефекту (залежно від ситуації і контексту). В процесі спілкування молода людина може здивувати, зацікавити або

справити необхідне враження на співрозмовника за допомогою незвичайного звучання слова або фрази. Крім того, при прямому, усному спілкуванні, мова завжди супроводжується певною мімікою, жестикуляцією і характеризується своєю особливою інтонацією, ритмом, темпом. Використовуючи подібні прийоми, людина досягає своєї мети – створення необхідного враження на іншу людину. При непрямій комунікації, а саме через писемну мову, нам надається можливість виражати свої емоції через певну систему знаків, наприклад, пунктуаційну, або за допомогою синтаксичних прийомів. В результаті, завдяки Інтернету був створений новий мовний медіум, який називається Нетспик (Netspeak) або чатспик (chatspeak) [216, с. 28].

Однією з тенденцій Інтернет-сленгу є ерративи (від лат. *errare* ‘помилятися’), вперше згадані і введені в науку філологом Гасаном Гусейновим [52, с. 383]. Наука, що вивчає ерративи, називається ерратографія. За визначенням Ю. В. Уткина, ерратографія – це сукупність текстів, які включають ерративи, а також принцип умисного порушення орфографічної норми [149, с. 254]. Виходячи з вищезазначеного, згідно з Ю. В. Уткиним, ерративи – це слова з навмисним порушенням орфографічної норми. Хоча ерративи стали традиційними в Інтернет-спілкуванні, а саме в албанській мові (різновиді Інтернет-сленгу в російській мові) і в чатспик (chatspeak) в англійській мові, вони не є новим мовним явищем, яке виникло лише завдяки Інтернету.

Знаменита фраза «Учи олбанский!» спочатку виникла в Живому Журналі (ЖЖ), де один американець (юзернейм в ЖЖ – *scottishtiger*), побачивши текст російською мовою, мав необережність запитати, чому в міжнародній системі livejournal.com хтось пише на незрозумілій йому мові й взагалі що це за мова. У відповідь російськомовна частина ЖЖ влаштувала цілу акцію, в результаті якої він отримав за два дні десятки тисяч коментарів з пропозицією вивчити албанську мову й вибачитися, написавши у своєму журналі пост російською мовою. Американець змушений був виконати вимогу натовпу. При цьому слід зауважити, що інтертекстуальна віднесеність

даної фрази («Учи Альбанский») до творчості поета-футуриста Ільязд (Іллі Зданевича) є перш за все маркером освіченості «творців» цієї мови [139].

За своєю структурою та спрямованістю албанська мова тримає курс на руйнування комунікації, будь-який стійкий вираз в ній несе в собі конотативний компонент і провокує на зміщення акценту в спілкуванні на суперечки особистого характеру або на припинення комунікації взагалі [139].

Ерративи як умисні порушення орфографічної норми з'явилися дуже давно, можливо навіть з появою самої орфографії. Як доводить Ю. В. Уткин у своєму дослідженні на прикладі російської мови, ерративи лише відображають певний етап в історії народу, який відбився на мові [149, с. 253]. Поступові зміни у бік демократизації орфографії і спрощення мови можна простежити як в російській, так і в англійській, німецькій та українській мовах. Наприклад, орфографічна реформа 1917-1918 років значно змінила і спростила російську орфографію. У англійській мові слід зазначити період після фонетичної реформи у кінці XVI століття, коли, на відміну від фонетики, англійська орфографія майже не змінилася, що спричинило значний розрив у звучанні слова і його графічній репрезентації. Це привело до виникнення варіацій одного й того ж слова на письмі. Ці приклади доводять, що варіанти написання слова, які могли б сприйматися як ерративи, існували завжди і ставали в окремих випадках причинами реформування написання або введення певних правил для уніфікації правопису слів. Яскравим прикладом зміни в орфографії англійської мови можна вважати словник Уебстера, який заклав основу американського варіанту англійської мови. Таким чином, написання деяких слів, яке спростилося в американському варіанті, могло і досі може сприйматись як помилка у британському. Німецький правопис взагалі був вперше нормований та впорядкований лише в кінці XIX століття завдяки Конраду Дудену та його праці «Орфографічний словник німецької мови» [234, с. 5]. До прийняття «харківського» або «скрипниківського правопису», до XIX століття українська мова пережила період пошуку, коли були

розроблені багато систем правопису, наприклад, «Грамматіки Славѣнскія правільное Сѣнтагма» М. Смотрицького, 1619 р., «Гражданський шрифт», 1708 р., правопис І. Котляревського, «Грамматика малоросійського наріччя» О. Павловського, 1818 р., Максимовичівка, 1827 р., правопис часопису «Русалка Дністровая», 1837 р., абетка М. Гатцука, 1860 р., правопис Т. Г. Шевченка, зокрема в «Букварі южноруським», 1861 р., «Кулішівка», 1856 р., й інші, які були створені послідовно, а деякі навіть існували паралельно [110, с. 60]. Це доводить, що, хоча ерративи і стали нормою в Інтернет-спілкуванні і є прикрою тенденцією, яка може негативно вплинути на навчання і грамотність молодих людей, все ж вони – ненове явище в історії мови, що може миттєво зруйнувати усі мовні норми і правила.

Навпаки, вони можуть змінити думку суспільства і звернути його увагу на необхідні реформи в орфографії, продиктовані реаліями нового світу.

Аналіз ерративів, присутніх в Інтернет-спілкуванні англійської, німецької, української та російської молоді в чатах і блогах, дозволив класифікувати їх певним чином. Спершу, необхідно виділити два основні типи ерративів: орфографічні та графічні. Орфографічні ерративи у свою чергу можна підрозділити на ті, що утворилися при умисному та при випадковому порушенні норми.

Орфографічний вид ерративів припускає, що людина знає правильну форму слова і навмисно порушує її внаслідок різних причин (наприклад, для досягнення певного ефекту).

Орфографія як російська, так і англійська, німецька та українська ґрунтується на декількох базових принципах. За визначенням Л. В. Щерби, російський правопис керується фонетичним, етимологічним або словотворчим (морфологічним), історичним і ідеографічним принципами [167, с. 45-49]. Н. С. Валгіна, Д. Е. Розенталь та М. І. Фоміна говорять про морфологічний, фонетичний, традиційний і диференціальний принципи [33, с. 81], тоді як Є. Л. Григоренко пропонує більше розширену класифікацію і виділяє морфологічний, фонологічний, орфографічний, традиційний,

фонетичний і диференціальний принципи [199, с. 306]. У німецькій та українській мовах також чітко визначають орфографічні принципи. Українські дослідники О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та інші говорять о трьох базових принципах: фонетичний, морфологічний та традиційний або історичний [145, с.], тоді як С. В. Шевчук дає більш чітку класифікацію зазначаючи, що крім фонематичного та морфологічного принципів, які закладені в основу української орфографії, певну роль відіграють історичний (або традиційний) і смисловий (або семантико-диференційний) принципи. [166, с. 17]. В німецькій орфографії також існує чітке визначення базових принципів, на яких був закладений правопис, так П. Галлманн та Х. Зітта говорять о шістьох принципах: фонетичний (*Lautprinzip*), морфологічний (*Stammprinzip*), граматичний, семантико-прагматичний, омонімічний та естетичний принципи [195, с. 39-40], тоді як Я. Волгемут визначає чотири принципи, такі як історичний, етимологічно-морфологічний, фонологічний або фонетичний та логічний або семантичний [234, с. 4-5]. Хоча назви принципів варіюються, їх суть залишається незмінною.

Що стосується англійської орфографії, тут відсутнє чітке визначення усіх принципів. Наприклад, М. Стаббс називає фонемний і морфологічний принципи, стверджуючи, що англійська орфографія морфофонематична за своєю природою [224, с. 43]. Ця точка зору була також відбита в монографіях і дослідженнях К. Елброу (1972), Г. Венезкі (1970), Н. Хомського (1970) та інших лінгвістів.

Основний принцип російської орфографії відповідно з точкою зору Н. С. Валгиної, Д. Є. Розенталь, М. І. Фоміної [33, с. 82] та інших філологів – морфологічний. Цей принцип передбачає, що написання певних морфем (кореня, суфікса, і т. д.) унормовано і не повинно змінюватися в залежності від того, як звучить слово, у якому з'являються ці морфеми. Л. В. Щерба називає такий принцип етимологічним і співвідносить його з морфологічним [167, с. 45]. У його розумінні згідно з етимологічним принципом, правопис

слів залежить від спорідненості частин слів, коренів, префіксів, суфіксів і закінчень, тобто вони повинні залишатися незмінними в різних словоформах і похідних [167, с. 45]. Крім морфологічного, Є. Л. Григоренко виділяє фонологічний принцип, згідно з яким одна й та ж буква може позначати різні фонемі в сильній і слабкій позиціях у різних похідних одного і того ж слова. Але незалежно від цього, при написанні слова треба враховувати тільки сильну позицію, в якій з'являється фонема [199, с. 306]. Виходячи з цього тлумачення, фонологічний принцип може бути поєднаний з морфологічним за визначенням Н. С. Валгиної, Д. Е. Розенталь, М. І. Фоміної і Л. В. Щерби, так як він передбачає незмінність корінних морфем і суфіксів незалежно від того, в якій позиції опинилася та чи інша фонема [33, с. 82; 167, с. 45]. Одна і та ж морфема повинна зберігати свою графічну репрезентацію незалежно від того, в якій позиції може з'явитися окрема фонема, що входить до складу цієї морфемі в похідних словах і різних словоформах. Таке визначення збігається з визначенням морфологічного принципу в англійській та українській філології, а також може бути ототожнене з морфологічним (*Stammprinzip*) за класифікацією П. Галлманна та Х. Зітті [195, с. 39] та з етимологічно-морфологічним принципом за Я. Волгемутом [234, с. 4-5]. Крім цього, німецька мова має суттєву відмінність від англійської, української та російської мов, а саме у німецькій орфографії існує ще один принцип, який регулює класифікацію слів за частинами мови. Згідно з цим принципом усі іменники пишуться з великої літери. Цей принцип зветься граматичним за визначенням П. Галлманна та Х. Зітті [195, с. 40]. Але в даному випадку граматичний принцип можна об'єднати з морфологічним, бо він також регулює написання слів з прописних та малих літер в залежності від того, чи це власне ім'я або загальне. Тому таке тлумачення морфологічного принципу буде базовим для класифікації ерративів російського, англійського, німецького та українського молодіжного сленгів в даній роботі.

Щодо наступного принципу – фонетичного – всі дослідники одноставні. Згідно йому слово пишеться так, як воно чується [167, с. 45].

Крім того, цей принцип, на нашу думку, включає в себе орфографічний, згадуваний Є. Л. Григоренко [199, с. 308]. Під орфографічним принципом маються на увазі алфавітні асоціації, які використовуються при написанні деяких слів. Але Л. В. Щерба підкреслює, що в основі орфографічного принципу все ж знаходиться фонетичний [167, с. 45]. Об'єднання фонетичного і орфографічного принципів необхідно в рамках даної роботи для загальної характеристики російських, англійських, німецьких та українських ерративів. Так, в англійській орфографії, відповідно до точки зору М. Стаббс, виділяється фонематичний принцип, що дозволяє співвідносити звукові фонемі з літерами на письмі [224, с. 43]. Г. Венезкі у своїй монографії зазначає, що рання англійська орфографія була заснована саме на фонетичному принципі, який був базовим для латинської орфографії. Дослідник називає фонематичний (або фонетичний) принцип алфавітним. Визначення, яке він дає цьому принципу, підтверджує, що мається на увазі саме фонетичний принцип [230, с. 16]. Даний принцип також називається фонематичним у роботі українського лінгвіста С. В. Шевчука [166, с. 17]. Г. Венезкі, спираючись на роботу Е. Хаугена (1950), пояснює, що кожна буква алфавіту крім імені та графічного образу має силу (звукове співвідношення), яке і використовується як ключ в системі звук-графема [230, с. 16].

Лінгвісти, які розглядають систему англійської орфографії як морфофонематичну, в той же час сходяться на загальній думці, що англійська орфографія не може бути визначена тільки як морфофонематична система, тому що є багато прикладів, які виходять за її рамки. Це означає, що англійська орфографія базується не тільки на фонематичному (фонетичному) та морфологічному принципах [224, с. 43]. При цьому, М. Стаббс звертається до консерватизму британців в слідуванні традиціям в написанні слів [224, с. 44]. До того ж соціальні чинники також мали значний вплив на формування англійської орфографічної системи. Це стосується норм правопису, введених на початку XVIII століття, щоб стандартизувати орфографію і

запобігти варіації слів на листі [224, с. 44]. М. Стаббс зазначає, що історичний фактор зіграв майже головну роль у становленні англійської орфографії, часто порушуючи фонетичний або морфологічний принципи, на яких колись базувалося написання слова [224, с. 44]. Так, Великий зсув голосних (Great Vowel Shift), що стався в XV столітті, значно порушив систему фонема-графема .

Перераховані вище особливості, що вплинули на становлення англійської орфографії, можуть бути ототожнені і об'єднані з традиційним або історичним принципом за визначенням Н. С. Валгіної, Д. Е. Розенталь і М. І. Фоміної, а також українських дослідників О. Д. Пономаріва, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко й С. В. Шевчука. Вони кажуть, що традиційне або історичне написання слів не може бути пояснено тільки морфологічним або фонетичним принципом. Щоб розібратися в правописі того чи іншого слова треба шукати відповіді у історії письма та мови [33, с. 83; 171, с. 17]. Крім того, більшу частину англійської лексики становлять запозичення з інших мов (латини, грецької, французької мов), які відбулися у давнину. Незважаючи на всі зміни в англійській мові, ці слова зберегли свою вихідну графічну репрезентацію як ознаку їх приналежності до іншої мови. У російській та українській мовах також багато запозичень з інших мов, які сталися в ранній період його формування. Історичний фактор суперечить морфофонематичній системі англійської орфографії. Адже саме він і відображає певні процеси, які відбулися в мовній системі, а саме в лексиці, протягом століть [167, с. 45]. Що стосується німецького мовознавства, то Я. Волгемут виділяє історичний принцип, який орієнтований на те, що правопис слова визначається поточним його написанням, яке збереглося з давніх часів. На відміну від класифікації Я. Волгемута, у П. Галлманна та Х. Зітті традиційний принцип був включений у визначення морфологічного (Stammprinzip), а також може бути ототожнений з естетичним, який відображає зміни, що відбулись у орфографії з часом, а саме реформи письма, направлені на спрощення написання деяких слів. Це стосується,

наприклад, правилу трьох букв (3-Buchstaben-Regel), яке спростило послідовне написання ідентичних літер [234, с. 5]. Таким чином, визначення традиційного принципу передбачає вплив соціальних змін, що відбилися на мові, реформи письма, консерватизм і слідування традиції в правописі деяких слів, а також етимологію лексики.

Ще один принцип орфографії, який називають такі лінгвісти, як М. С. Валгина, Д. Е. Розенталь, М. І. Фоміна [Валгина, с. 83] і Є. Л. Григоренко [199, с. 308], носить назву диференційного або ідеографічного в класифікації Л. В. Щерби [167, с. 45]. Цей принцип передбачає, що відмінність деяких слів на письмі служить для їх відмінності один від одного. На цьому принципі засновані омофони. Це стосується не тільки використання різних графем у складі слова, а також написання слів з великої або малої букв.

Крім згаданих принципів, в російській та українській мові існує ще лексико-синтаксичний, який служить для визначення, коли слова повинні писатися разом, окремо або через дефіс [11, с. 192]. Такий принцип може бути застосовний і до англійської та німецької мови. Таким чином, для класифікації російських, англійських, німецьких та українських молодіжних ерративів можна виділити п'ять базових орфографічних принципів загальних для досліджуваних мов:

1. Морфологічний
2. Фонетичний
3. Традиційний
4. Диференційний
5. Лексико-синтаксичний.

Спираючись на вищезазначений матеріал та роботи Ю. В. Уткіна, можна дати більш широке визначення ерратографії у молодіжному слензі досліджуваних мов. По-перше, усі ерративи можна розбити на дві великі групи: орфографічні та графічні. По-друге, в кожній з цих груп можна

виділити ерративи, що були створені умисно, та ті, що виникли випадково, але закріпились у слензі та стали використовуватись навмисно.

1. 5. Аналіз шляхів словотвору у англійській, німецькій, українській та російській мовах

Серед способів словотвору англійської, німецької, української та російської мов було виділено спільні типи для аналізу молодіжного сленгу вивчаємих мов.

1. Афіксація – вид побудови слів представлений приєднанням афіксу до основи. Англійська, німецька, українська та російська мови дещо відрізняються у підвидах, які існують в рамках цього способу словотвору. Так, в англійській мові виділяють лише префіксальний та суфіксальний способи творення нових слів [221, с. 89]. У німецькій, крім префіксального (додавання префіксу до основи) та суфіксального (додавання суфіксу), вирізняють ще й префіксально-суфіксальний (додавання циркумфіксу (префіксу та суфіксу)) [181, с. 218]. Найбільшу кількість підвидів можна побачити в українській та російській мовах, а саме чотири підвиди, які включають префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний та безафіксний способи деривації слів. Що стосується безафіксального способу у російській та українській мовах, то він може бути порівняний з конверсією в англійській мові.

При цьому афікси можуть відрізнитися не тільки за місцем у слові, але і за ступенем самостійності. Суфікси, які оформляють слово як певну частину мови, тісніше пов'язані з основою, у той час як префікси головним чином змінюють семантику слова і більш самостійні лексично.

В німецькій лексикології прийнято відносити префіксацію до іншого словотвірного способу – словоскладання – через значну лексикалізацію. У той же час і ті і інші можуть внести в похідне слово новий лексичний відтінок, і фактично різниця полягає лише в ступені продуктивності того чи

іншого афіксу. Загальна структурна модель афіксації, таким чином, може бути представлена формулою «1 основа + афікс» і відноситься до лінійних моделей. Результат словотворчого процесу при афіксації – похідне слово (derived word) [61, с. 33].

А. Префіксація – це спосіб словотвору, при якому нове слово утворюється шляхом приєднання префіксу. Приєднання відбувається до цілого слова, тому префіксація діє тільки в рамках однієї частини мови.

Завдяки особливостям молодіжного сленгу, який вирізняється значною емоціональністю та експресивністю, можна побачити велику кількість молодіжних сленгізмів з оціночним значенням. Велике поширення таких слів обумовлює використання певних префіксів для їх деривації, бо як зазначалось, саме префікси використовуються для зміни семантичного значення слова та додавання певної конотації. Так в англійській, німецькій, українській та російській мовах виділяються префікси, які стали інтернаціональними та часто вживаними. Це префікси зі значенням дуже добре, найвища ступінь оцінки чогось.

Б. Суфіксація – це формування слів за допомогою суфіксів. Суфікси зазвичай змінюють лексичне значення слів і обумовлюють їх перехід із однієї частини мови в іншу. В системі молодіжного сленгу поширені суфікси, які є найбільш продуктивними на даному етапі в певній національній мові.

В. Префіксально-суфіксальний спосіб. Цей підвид афіксації полягає у тому, що до основи приєднується одразу і префікс, і суфікс.

В німецькій мові на відміну від інших мов цей підвид має свої особливості, а саме, для побудови нових слів використовується циркумфікс.

Г. Безафіксний або нульова афіксація. Цей підвид афіксації можна прослідити лише в російській та українській мовах. Він найменш продуктивний порівняно з іншими способами як у національній мові, так й у відповідних молодіжних сленгах. Використовується нульова афіксація лише для створення іменників. В англійській мові безафіксний спосіб може бути порівняний з конверсією.

2. Основоскладання є одним з найбільш продуктивних типів у сучасній англійській мові [9, с. 48]. Цей спосіб широко використовується й в українській та російській мовах при утворенні іменників і прикметників [33, с. 96]. У німецькій мові поєднання двох або кількох основ іменників використовується частіше, ніж у російській, а також українській [69, с. 14].

Основоскладання або словоскладання [61, с. 36] – це вид словотвору, в результаті якого утворюється нове слово при складанні двох і більше основ [33, с. 96]. Такий спосіб утворення слів може бути представлений формулою «основа + основа» [61, с. 36].

Молодіжні сленгізми, утворені шляхом основоскладання, не є гомогенними за структурою. Згідно Г.Н. Бабич в англійській мові існує принаймні три типи основоскладання залежно від способу їх з'єднання (див. рис. 3) [9, с. 50].

Рисунок 3

Типи основоскладання в залежності від способу їх з'єднання

Дана класифікація може бути пристосована також для німецької, російської та української мов.

У нейтральних складних словах процес основоскладання відбувається без будь-яких сполучних елементів за допомогою простого з'єднання [9, с. 50]. Розрізняють 3 підтипу слів, утворених нейтральним складанням залежно від структури складових основ [9, с. 51]:

- прості нейтральні складні слова складаються з простих основ без додавання афіксів;

- складні слова, які мають афікси у своїй структурі, називаються похідними складними словами;

- скорочення складні слова містять скорочену основу у своїй структурі.

Морфологічні складні сленгізми – це особливий тип складних слів, в яких дві основи об'єднані з'єднувальним голосним або приголосним [9, с. 50].

Синтаксичні складні сленгізми формуються з сегментів мовлення, які зберігають у своїй структурі численні сліди синтагматичних відносин, типових для мовлення (артиклі, прийменники, прислівники). Такий тип складання основ більш типовий для англійської мови, яка є аналітичною [196, с. 24], ніж для флективних мов, таких як німецька, російська та українська. Однак під впливом англійської приклади подібних сленгізмів стали з'являтися у німецькій та російській молодіжному сленгу:

Деякі лінгвісти вважають подвоєння (reduplication) одним з видів складання основ [218, с. 242]. При подвоєнні нові слова створюються завдяки редуплікації основи без жодних фонетичних змін або із зміною голосного або приголосного в корені.

3. Бажання максимально пришвидшити темп спілкування відобразилось у способах словотвору молодіжних сленгізмів. Широкого розповсюдження зазнали **скорочення**. До типів побудови скорочень у слензі належать [61, с. 38]:

А. Усічення – скорочення слів, при якому первинне значення слова збережено. Такий спосіб не створює лексеми з новими значеннями, а лексеми з новою стилістичною значимістю. Можна виділити наступні види усічення:

- створення нового слова зі складу (рідше з двох) оригінального слова, котре може втратити свій початок – аферезіс:

- випадіння одного або кількох звуків у кінці слова – апокопа:

Б. Початкове скорочення або аббревіація – побудова нового слово з початкових літер словосполучення:

- якщо скорочена письмова форма читається так, ніби це було б звичайне слово, і походить на слово, це називають акронім;

- інша підгрупа складається зі слів з початковим скороченням та збереженням буквеного читання;

- термін аббревіація може бути також використаний для скороченої форми письмового слова або фрази, що використовується в тексті замість цілого для економії місця та зусиль, тоді як в усній формі вимовлення повністю зберігається.

В. Деаббревіація – модифікація значної кількості аббревіатур – характерна ознака молодіжного сленгу.

4. Сучасна молодь активно використовує молодіжний сленг задля того, щоб висунути свого роду протест проти навколишньої дійсності та привернути увагу співбесідника. Здійсненню поставлених цілей сприяє такий спосіб утворення сленгізмів, як **телескопія**.

Контамінація або телескопія – явище дуже поширене в англійській мові, і до того ж воно має багато досить широких трактовок [18, с. 59]. В англійській мові контаміновані лексичні одиниці проникли в кодифікований варіант мови. У той час як при аналізі словникового складу німецької мови подібні слова зовсім або майже не зустрічаються у літературній кодифікованій мові [96, с.14].

В російській, а також українській мовах телескопія практично не використовується, крім поодиноких прикладів [96, с.14]. Саме тому, єдиного розуміння контамінації в русистиці немає [133, с. 164].

Активні процеси глобалізації, зближення культур, тобто зміни в науково-технічній, економічній і політичній сферах життя суспільства, на початку нового століття цілком закономірно і послідовно знаходять відображення в лексичній системі сучасної російської мови. У результаті впливу екстралінгвістичних чинників у ній позначилася тенденція до

компресії та активному використанню експресивно-оцінних мовних засобів, до числа яких відносяться телескопічні елементи, які, в свою чергу, є одним з найбільш ефективних способів вираження стилістичної конотації в словотворенні. [40, с. 1].

У русистиці більш розповсюджений термін «контамінація». Контамінація – «сплав двох слів або частин слів» (більш вдалим терміном було б «скоріння» (термін В. Хлебнікова) або ж слово «гібрид», яким іменує це явище В. Набоков [133, с. 164].

На сучасному етапі дослідження цього способу словотвору в англійській філології більш розповсюдженим став термін «телескопія» (англ. *blending*). Тому більш доцільним є пристати до терміну, який є найбільш вживаним у останніх дослідженнях, – телескопія.

За думкою деяких лінгвістів, телескопія (контамінація, стягнення) об'єднує складання основ і скорочення [85, с. 39]. Слова-стяги утворені шляхом з'єднання частин морфем у складну, хоча іноді й уподібнену одноморфемній, лексичну одиницю. В наявності схожість і з складанням основ, тому що сполучаються елементи двох слів, і з скороченням, так як обидві основи, виявляються скороченими до декількох букв. Отриманий таким способом бленд відповідає двом вимогам до номінацій, утворених за допомогою як складання основ, так і скорочення: 1) ціліноформленість (умова при формуванні складного слова), та 2) компактність мовних засобів (основна характеристика скороченого слова) [85, с. 40].

Але більшість дослідників розглядають телескопію як самостійний спосіб словотвору [6, с. 182].

Телескопічне утворення – це новий спосіб словотвору у німецькій мові, при якому частина одного слова зливається, щоб утворити єдине слово з частиною іншого слова або з цілим словом. Молодим людям дуже подобається утворені таким способом слова, бо їх не зустрінеш ні в одному словнику, але їх походження можна дізнатися по наявності двох вихідних слів [65, с. 1].

Згідно з В.З. Санніковим, А.Ф. Журавльов виділяє два структурних типу контамінації [133, с. 164]:

1) «аглотинація» сегментів двох слів може бути здійснено за двома формулами:

$$\text{а) } A(=ab) + B(=cd) \longrightarrow C(=ac);$$

$$\text{б) } A(=ab) + B(=cd) \longrightarrow C(=ad);$$

2) міжсловне накладення відбувається, коли обидва слова зберігаються повністю, але «найжджають один на одного», та будується також за двома формулами:

$$\text{а) } A(=ab) + B(=bc) \longrightarrow C(=abc);$$

$$\text{б) } A(=ab) + B(=cd) \longrightarrow C(=ac(d)b).$$

Широке розуміння контамінації включає усі типи та прийоми побудови слів-стягів, які зближують дві обставини:

1) формально в новоутворенні представлені, хоча б однією літерою (точніше, фонемою), обидва вихідних слова;

2) у значенні новоутворення складним чином переплітаються значення обох вихідних слів [133, с. 164].

Фонотактичні умови злиття слів і семантика лексичних одиниць роблять можливим створення слів-злитків [85, с. 48] або блендів згідно з англійською термінологією [61, с. 39].

В англійській мові виділяють 4 типа телескопічних новоутворень, які за моделями утворення співвідносяться з тими, що виділяють у русистиці, або доповнюють існуючу класифікацію. Завдяки проаналізованим молодіжним сленгізмам англійської, німецької, української та російської мов було визначено наступні типи телескопії:

А. Найбільш частотний тип телескопії у англійській мові – поєднання двох усічених основ з накладенням фонемі або груп фонем на стику [Лашкевич, с. 48] за формулою $A(=abc) + B(=dbe) \longrightarrow C(=abe)$.

Б. З'єднання початкового фрагмента одного вихідного слова з кінцевим фрагментом другого без міжсловного накладення [85, с. 48] можна представити формулою $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ad)$.

В. З'єднання повної основи вихідного слова з усіченою основою іншого слова з накладенням фонем або без нього [85, с. 49] можна представити трьома формулами:

а) вихідне слово, основа якого зберігається – це перше слово:

- $A(=ab) + B(=bcd) \rightarrow C(=abc)$, де накладення фонем обов'язкове;

- $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=abd)$ без накладення фонем;

б) вихідним словом, яке зберігається у телескопічному новоутворенні, є друге слово, яке формується згідно з формулою $A(=acb) + B(=cd) \rightarrow C(=acd)$.

Г. Поєднання двох повних основ з міжсловним накладенням (гаплогія) [85, с. 49] утворюється за формулою $A(=ab) + B(=bc) \rightarrow C(=abc)$.

Д. Зустрічаються приклади поєднання початкових фрагментів похідних слів, які у англійській мові не виділяються у окрему групу, а у русистиці представлені формулою $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ac)$.

Є. Молодіжний сленг посприяв розвитку нового для англійської мови типу утворення блендів, який представлений формулою $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ac(d)b)$.

5. **Фразові дієслова** – дієслівні конструкції (дієслово + прийменник), що формують загальне ціле, значення якого не просто отримано зі значення окремих компонентів [226, с. 2]. Лексичне значення одного з компонентів знаходиться під значним впливом іншого. Утворені слова відносяться як до усталених виразів, так і до складних слів. Фразові дієслова відносяться до найбільш характерних рис англійської мови [226, с. 1].

6. **Звукова імітація** – позначення дії або речі більш-менш точним відтворенням звуку, пов'язаного з ними. Більшість звуконаслідувальних слів служать, щоб назвати звук або рух.

7. Конверсія – це такий спосіб словотвору, за яким від однієї частини мови утворюється інша без будь-яких змін у зовнішній формі слова, якщо мати на увазі початкові словоформи [61, с. 37]. Іншими словами це перехід однієї частини мови в іншу без зміни словоформи. Тобто одне і теж слово може означати різні частини мови. Найбільш широко поширена конверсія у іменників і дієслів з однаковим написанням і вимовою.

1.6. Молодіжний сленг як спосіб вираження молоді та вербальна ознака молодіжних субкультур та Інтернет-сленг

Говорячі про причини вживання молоддю сленгу у своєму спілкуванні, Герман Еманн виділяє для цього декілька підстав [190, с. 16]:

- бажання окремої групи, в даному випадку, молодих людей, обмежитися, дистанціюватися, закритися від навколишнього світу. Особливою формою спілкування вони висловлюють свій протест не тільки проти мовних, але і проти суспільно-громадських норм;
- настанова на створення вільної, розкутої атмосфери спілкування;
- бажання висловитися більш оригінально, модніше, смішніше, грайливіше;
- наслідування мовних зразків рідного середовища, пануючої моди;
- бажання створити щось нове, своє, особисте;
- бажання молоді виговоритися, провести так звану емоційну ‘розрядку’ під час агресій або стресових ситуацій;
- сленг, на думку людей, які його вживають, більш економічний і зручний, ніж літературна мова й, на відміну від норми, здатний яскравіше, гнучкіше і конкретніше виразити думку.

Сленг – поняття дуже широке відносно причин і мотивів його використання. У живому, розмовному мовленні продукування і використання молодіжного сленгу в цілому стимулюються:

- 1) невдоволенням традиційними словами і виразами;

- 2) зіткненням з новими обставинами, для яких наявний лексикон виявляється бідним;
- 3) прагненням вразити суспільство;
- 4) бажанням «правдивого, непідробного» спілкування;
- 5) бажанням досягти певного комічного ефекту;
- 6) бажанням створити певний стилістичний ефект за допомогою яскравості та експресивності сленгу [78, с. 57].

До того ж, дуже часто на позначення нового предмета або поняття мовець не знаходить лексеми в літературній мові та її діалектах. У цьому випадку використовується сленгова лексика або звичні механізми сленгового словотвору. Щоправда, як вже зазначалося, є одна необхідна умова для виникнення чи функціонування слова саме як сленгізму: цим поняттям має оперувати тільки певна соціальна група – користувачі сленгу, адже якщо це поняття або предмет увійде до побуту усього суспільства, слово стане нормативним і адаптується в літературній мові [122, с. 27].

Як зазначає В. Л. Скалкін, приймаючи участь у певній комунікативній ситуації, людина стає перш за все носієм якихось соціальних відносин [137, с. 61]. Саме це й є однією з причин, що обумовлює вибір певної лексики, яка б відповідала створеній комунікативній ситуації. За визначенням різних вчених існують декілька стандартних комунікативних ситуацій, які можна умовно назвати «сфери спілкування». Багато дослідників працювало над характеристикою типових комунікативних ситуацій, але В. Л. Скалкін представив більш докладну та детальну класифікацію, яка включає вісім сфер усного спілкування [137, с. 61-67]:

- 1) соціально-побутова обумовлює вступ у спілкування для задоволення повсякденних побутових потреб;
- 2) сімейна включає природне, неофіційне спілкування з іншими членами родини;
- 3) професійно-трудова сфера регулює комунікацію людини залежно від характеру її основної діяльності (професійної або учбової);

4) соціально-культурна сфера передбачає необхідність індивіда в спілкуванні як у специфічним душевним стані;

5) сфера суспільної діяльності обумовлює спілкування як виконання певної соціально-комунікативної функції, бо кожна людина так чи інакше залучена до суспільної та духовної діяльності;

6) адміністративно-правова сфера визначає, що характер комунікації в даній ситуації завжди строго офіційний, бо кожна людина знаходиться у певних відносинах з суспільством через державні установи;

7) сферу ігор та захоплень обумовлює обмін інформацією з іншими учасниками ігрової ситуації;

8) видовищно-масова сфера спонукає комуніканта вступати у розмову для задоволення його естетичних та розважальних потреб.

Дослідження молодіжного сленгу показало, що вживання молодіжної лексики буде доречним й можливим лише в деяких з вищезазначених сфер. Це обумовлено тим, що людина, вступаючи у процес комунікації, повинна підкорятись певним нормам та правилам, аби створити відповідні умови для того, щоб спілкування склалось та його результат задовольнив обидві сторони.

Зважаючи на природу молодіжного сленгу та його визначення як ненормативного пласта лексичних одиниць з певним емоційним забарвленням, адміністративно-правова сфера має бути виключеною зі списку сфер, де можливо прослідкувати вживання молодіжного сленгу. Вищезазначена сфера перш за все носить офіційний характер й строго регулює лексику та стиль, притаманний у адміністративно-правовій діяльності.

Наступна сфера, де використання молодіжного сленгу буде суперечити прийнятим традиціям та нормам, це соціально-культурна. Молодіжний сленг суперечить літературній нормі, якої треба дотримуватись при спілкуванні в рамках соціально-культурної сфери.

Згідно з цим, вживання молодіжного сленгу не вписується та неумисно у комунікативних ситуаціях створених у адміністративно-правовій та соціально-культурній сферах. В останніх 6 сферах вживання молодіжного сленгу можливо в більш-меншому ступені.

Наприклад, у рамках суспільної діяльності молодіжні сленгізми можуть вживатись у публічному монологічному або діалогічному мовленні як засіб впливу та апелювання до молоді. Так, відомі політики та суспільні діячі можуть вводити у свою промову певні молодіжні конструкції та обороти, якщо вони виступають перед аудиторією, яка складається переважно із молоді аби досягти певного ефекту та бути прийнятим за свого. Використання молодіжної лексики в даній сфері залежить від слухачів, котрим адресується промова та бажаного враження, яке намагається створити промовець. Однак, це досить ризиковано для політичного або публічного діяча використовувати молодіжні сленгізми для привернення уваги та здобуття прихильності молоді, бо якщо сленгові фрази вживає людина старша за віком, яка не має достатнього впливу та авторитету, молоді люди можуть негативно сприйняти такий хід. В такому випадку речник доб'ється лише негативного ефекту.

Сімейна сфера регулює вживання молодіжного сленгу залежно від відносин між членами родини та різниці у віці. Чим більше різниця у віці та формальніше відносини (батьки-діти у консервативній сім'ї та далекі родичі значно старші за віком), тим менша можливість використання та позитивного сприйняття молодіжної мови.

У сфері ігор та захоплень та видовищно-масовій сфері комунікація з сленговими словами обумовлюється віком та статусом учасників ігрової ситуації або аудиторії розважальної ситуації. Якщо комуніканти однакові за віком та/або статусом (можуть бути віднесені до молоді), використання сленгу доволіне та сприймається як таке. В останній десятиліття широкого розповсюдження та значного вживання набула молодіжна лексика у видовищно-масовій сфері, а саме у молодіжних фільмах, серіалах, піснях та

літературі. По-перше, це обумовлюється бажанням авторів більш реально відобразити молодіжне суспільство у своїх творах. А по-друге, це пояснюється тим, що певна частина сучасного кінематографу та літератури була поставлена на потік та підкорена законам ринку, які говорять, що добре продається те, на що є попит. Молодь є активним пластом, який охоче згоден витратити свої гроші та гроші батьків на те, що їм сподобається, саме тому, значна частина видовищно-масової індустрії спрямована на приваблення молоді, апелюючи до них на їх же мові.

Професійно-трудова сфера буває перш за все професійними жаргонами, але у рамках учбової діяльності, яка розглядається як частина професійно-трудової, можливо використання шкільного та студентського сленгів. Учасниками такої комунікативної ситуації з вживанням молодіжних сленгізмів можуть бути не тільки школярі та студенти, а також вчителі та іноді батьки.

Остання сфера, де використання молодіжного сленгу найбільш довільне та не стримується жодними рамками та нормами, це соціально-побутова. В даному випадку молодіжний сленг – мова молоді, яку вона використовує за своїм розсудом та залежно від створеної ситуації для спілкування між однолітками та людьми старшими або молодшими за віком.

Сучасна молодь активно використовує молодіжний сленг задля того, щоб висунути свого роду протест проти навколишньої дійсності, проти типізації і стандартизації.

Як наслідок можна побачити зростаючу кількість молодіжних угруповань, які соціально розділяють молодь та призводять до утворення особливих молодіжних субкультур.

Молодіжна субкультура – це особлива система, яка поєднує певні символи, норми та цінності, а також соціальні інститути, які впливають на самоідентифікацію, поведінку і діяльність індивідів і груп, які є їх прихильниками, таким чином регулюючи, значну частину життя цих людей [107, с. 4].

Обов'язковий набір рис характерних будь-якій субкультури (відсутність однієї з цих ознак ставить під сумнів можливість віднесення того чи іншого соціокультурного утворення або угруповання до субкультури):

1) специфічний стиль життя і поведінки (сюди можна віднести і сленг як специфічний стиль спілкування і мовлення);

2) своєрідні норми, цінності, світосприйняття, які є властивими даній соціальній групі;

3) наявність більш-менш певного ініціативного центру, який генерує ідеї [87].

Таким чином, до особливостей молодіжної субкультури можна віднести наступні риси:

- молодіжна субкультура являє собою соціальну спільноту, кожен представник якої сам вважає себе належним до неї. Члени такої групи можуть спілкуватись безпосередньо у компаніях, об'єднаннях, тусовках, а також і віртуально через Інтернет (наприклад, кіберпанки);

- молода людина повинна приймати та поділяти норми, цінності, світосприйняття, стиль життя, а також зовнішні атрибути приналежності до даної субкультури (зачіска, одяг, прикраси, жаргон і т. п.);

- ідеї і цінності, які є важливими для тієї чи іншої молодіжної субкультури, отримують зовнішнє вираження в обов'язковій для її членів символіці, за допомогою якої молодь розрізняє «своїх» та «чужих», демонструє і відстоює свою позицію в соціальному середовищі;

- наявність елемента протесту пов'язано з кризою підліткового віку, відмовою від дитячих правил поведінки і спробою виробити нові, які є альтернативними як для дорослих, так і для дітей [87].

Диференціація молоді за соціальною ознакою дозволяє говорити про відмінності у вживанні лексики молодіжного сленгу інтелектуально розвиненої молоді, в основному це лексика студентського жаргону, і «слабо» освіченої молоді, мова якої більш насичена запозиченнями зі злочинського аргю, армійського жаргону, професійних жаргонів і жаргонів наркоманів

[130]. Такий соціальний розподіл молоді та дотримання ними усіх вищезазначених правил відображається й на їх мові.

Інтернет-сленг є досить розмитим поняттям, тому цьому феномену неможливо чітко та однозначно дати певне формулювання, тому що він активно розвивається та включає в себе багато інших жаргонів. Аудиторія користувачів Інтернету дуже велика, саме тому неможливо заявити, що весь Інтернет-сленг входить до молодіжного сленгу. Значна частина Інтернет-сленгу є однією з сфер функціонування молодіжного сленгу, бо це явище притаманне молоді.

Згідно з статистичними даними, представленими щодо процентного співвідношення вікових груп Інтернет-користувачів досліджуваних країн, можна зробити висновок, що молодь є найактивнішою групою користувачів Інтернету (див. Додаток А).

Наприклад, за даними «Всеросійського центру вивчення суспільної думки» близько 10 млн. дітей до 14 років у РФ активно освоюють Інтернет, при цьому 62% неповнолітніх заходять на будь-які сайти, які викликають у них інтерес.

Дослідження Фонду «Дружній Рунет» показало, що 78,1% користувачів у віці від 6 до 17 років часто виходять в Інтернет, а 61,3% підлітків у віці 15-17 років практично «живуть» в мережі (див. Додаток А) [126]. Для порівняння, в США було зафіксовано 7,5 млн. користувачів Фейсбуку, яким ще не виповнилось 13 років, та 5 млн. до 10 років, хоча для того, щоб зареєструватися на сайті, повинно виповнитись 13 років, але підлітки часто брешуть про свій вік (див. Додаток А) [205]. У Німеччині близько 98% підлітків 10-18 років є активними користувачами Інтернету, а 77% неповнолітніх користувачів входять у різні соціальні мережі (див. Додаток А) [236].

Статистичні дані також підтверджують, що найбільшою популярністю серед користувачів Інтернету (а саме молоді) мають соціальні мережі (див. рис. 4). Це говорить, що у більшості випадків Інтернет-сленг використовує

молодь для спілкування, онлайн-знайомств, і таке інше. Вищенаведені дані дають змогу стверджувати, що певний та значний пласт Інтернет-сленгу входить до молодіжного, бо використовується молоддю для онлайн-спілкування. Інтернет-сленг став невід'ємною частиною молодіжного сленгу, тому що значна частина комунікації молодих людей відбувається в Інтернеті, а саме у соціальних мережах, чатах, блогах та форумах.

Рисунок 4

[225; 197].

Отже серед загальномолодіжного сленгу можна виділити особливий сленг молодіжних угруповань (наприклад, емо, готи, панки, геймери, сатаністи, антифашисти, толкієністи і т. ін.). Сленг, який є характерним для цих субкультур не завжди є повністю зрозумілим для інших молодих людей, які не входять до цієї групи. Тому при вивченні молодіжного сленгу варто звертати увагу й на його неоднорідність, що є однією з його особливостей в наш час. Значна кількість сленгових слів та виразів, які спочатку використовувались лише у конкретному молодіжному об'єднанні, вже міцно зайняли своє місце в загальномолодіжному лексиконі і не асоціюються з якоюсь субкультурою.

1.7. Методика й емпірична база дослідження молодіжних сленгізмів в англійській, німецькій, українській та російській мовах

Молодіжні сленгізми можуть бути класифіковані з точки зору лексико-семантичного, етимологічного, функціонального, структурного та стилістичного аспектів, як показують дослідження цього феномену [57; 100; 161; 3; 22; 104; 99; 125; 106; 159; 31]. Серед проаналізованих робіт найбільш перспективним напрямом дослідження є лексико-семантичний аналіз, який дозволяє визначити та дослідити лексико-семантичні поля та групи [57; 100; 161; 3; 22]. Лексикон молоді постійно оновлюється, й саме ці показники допомагають прослідити та відобразити тенденції, що відбиваються на мові молоді. Саме тому, важливим також виявляється функціональний [4] та лінгвокультурологічний підходи, завдяки яким можна відстежити вживання молодіжних сленгізмів у мові [130; 70].

У цьому дослідженні, як і в більшості робіт, в центрі уваги знаходяться лексико-семантичний, функціональний та структурний аспекти, бо вивчення цих процесів вважається найбільш актуальним у сучасній лінгвістиці.

Вибірка практичного матеріалу дисертаційної роботи була здійснена у два етапи. На першому етапі було відібрано приклади молодіжних сленгових одиниць з друкованих видань словників молодіжного сленгу та он-лайн словників молодіжного сленгу, які постійно оновлюються носіями мов, що вивчаються, новими словами та виразами. При вивченні лексико-семантичного та функціонального аспектів у роботі було враховано лексико-семантичні варіанти молодіжних сленгізмів.

На другому етапі було відібрано приклади вживання англійських, німецьких, українських та російських молодіжних сленгізмів на Інтернет-сайтах, он-лайн форумах та чатах, а також у журналах, піснях, молодіжних серіалах та фільмах.

Функціональний підхід аналізу мови означає рух дослідницької думки в протилежному напрямку: від функцій, значень, комунікативних цілей і намірів до наявних у даній мові засобів та формальних показників [144]. При необхідності можуть використовуватися також засоби інших комунікативних систем (жестикуляція, міміка тощо) та ресурси інших мов. Функціональний аспект у вивченні молодіжного сленгу мов, що аналізуються, проявляється перш за все у дослідженні гетерогенності молодіжного сленгу. Саме через гетерогенність молодіжного сленгу можна побачити специфічну лексику, що функціонує у певному спеціалізованому молодіжному жаргоні. До функціональних аспектів мови відносять: когнітивний, комунікативний, інтерактивний, соціально-груповий, етнокультурний та особистий [144].

В цій роботі розглядається та класифікується лексика молодіжної мови з точки зору соціально-групового аспекту функціонального підходу. Соціально-груповий аспект означає, що мова дає індивіду можливість ідентифікувати себе як члена тієї чи іншої соціально-класової, професійної, статевовікової групи, об'єднання за видом спільних занять і по культурним інтересам, за рівнем освіти, в якості представника певного етносу і певної етнографічної (і діалектної) групи в рамках цього етносу, корінного жителя цієї країни або мігранта і т.д.. В рамках молодіжного сленгу мов, що вивчаються, цей аспект реалізується для того, щоб визначити загальномолодіжний сленг, різноманітні спеціальні молодіжні сленги та кримінальне арго, жаргон наркоманів, деякі професійні соціолекти, які використовуються молодими людьми й можуть бути включеними до структури молодіжного сленгу. Соціально-груповий аспект молодіжного сленгу також дає молодій людині можливість ідентифікувати себе. В першу чергу, цей аспект реалізується при вивченні взаємовідносин молодіжної мови та літературної норми. Коли норма розглядається у широкому сенсі, її визначення може бути застосовано й для молодіжного сленгу. В даному випадку молодь здатна ідентифікувати до якого кола, молодіжної субкультури, місцевості й таке інше відноситься та чи інша молода людина,

який в неї соціальний статус (вчиться вона в школі, певному вищому чи спеціалізованому навчальному закладі). По-друге, в роботі досліджується гетерогенність молодіжного сленгу, наголошується не тільки на здатності визначити до якого кола належить мовець, а й на різноманітності спеціальних молодіжних сленгів та відголосках інших жаргонів, які включає в себе молодіжний сленг. Так, різні сфери функціонування, що входять та структурують мову молоді, а саме шкільний, студентській сленги, спеціальні молодіжні сленги (музичних субкультур, арт-субкультур, Інтернет-спільнот та спортивних субкультур), дозволяють молоді через специфічну лексику, яка належить цим соціолектам, виражати себе. Вживаючи шкільний та студентській сленги, підліток концентрується на темах, які більш важливі для нього на даному етапі життя. Це можна прослідити за рівнем розвитку тієї чи іншої теми та побачити на кількості сленгових одиниць, що використовуються для її описання. Крім того, через використання спеціалізованих молодіжних сленгів індивідуум наголошує на свої вікові, гендерні та регіональні характеристики. Всі ці особливості (належність до певних соціально-класових, професійних та вікових груп та рівень освіти) молода людина має можливість виразити за допомогою специфічної лексики. Саме це знаходиться у центрі уваги соціально-групового аспекту функціонального підходу при вивченні молодіжного сленгу. Розглядаючи специфічні молодіжні сленги окремих субкультур, слід зауважити, що в даному випадку через специфічну лексику молодь не тільки кодує своє спілкування, відмежовуючи себе від решти світу, але й має можливість виразити своє світобачення.

Наступний компонент функціонального аспекту вивчення молодіжного сленгу, що було розглянуто в цій роботі – комунікативний. Він пов'язаний з функцією мови, з дотриманням певних правил мовного спілкування. Такі відомі лінгвісти, як Й. Вахек, звертали увагу на функціональне розходження між усною і письмовою нормами: усному мовленню властива функція безпосередньої реакції, а письмовому – функція тривалої реакції [120]. В

даному дослідженні було розглянуто усне та писемне мовлення та Нетспік як нову форму мовлення, що поєднують ці дві вищезазначені форми. Нетспік в даному випадку розглядається як нова форма прояву молодіжного сленгу, поле для розвитку молодіжної мови, бо значна частина спілкування молоді перенесена до Інтернет-простору. Функціональний підхід до вивчення молодіжного сленгу реалізується на прикладі Нетспік. На основі субстанціональних відмінностей усної та письмової форм мовлення формуються функціональні відмінності між ними. Обидві норми доповнюють одна одну в мовному житті сучасного суспільства, тому їх слід вважати рівноправними. Нетспік при порівнянні критеріїв оцінки двох різних форм не може бути одностайно віднесений до писемної мови, бо має ряд особливостей запозичених з усного мовлення. Специфічні критерії притаманні Нетспік проілюстровані та доведені на прикладах з англійської, німецької, української та російської мов.

Для дослідження молодіжного сленгу з точки зору функціонального аспекту були залучені дескриптивний та порівняльн-зіставний методи з метою опису характерних спільних та відмінних рис англійського, німецького, українського та російського молодіжного сленгів при визначенні гетерогенності молодіжного сленгу та дослідженні Нетспіку як нової форми мовлення. Вибірка практичного матеріалу для вивчення функціонального аспекту здійснювалась за допомогою методу суцільної вибірки з он-лайн-словників та печатних видань молодіжного сленгу, Інтернет-чатів та форумів.

У дослідженні молодіжний сленг розглядається також з точки зору лексико-семантичного аспекту, а саме вивчається лексичні особливості даного сленгу. Ідея про сукупність лексичних одиниць, впорядкованих з семантичної точки зору стала основою вивчення лексики Р. М. Мейером [213]. З 30-х років минулого століття стали виділяти різні полі для вивчення системності лексики. Так виникли поняття «словесне» або «понятійне поле». Цей термін вперше було застосовано Й. Тріром для позначення понять, які

належать певній сфері, на які накладаються інші слова, щоб охопити це поле без залишку [227]. При цьому слово самостійно нічого не означає, воно отримує сенс тільки як частина відповідного поля [227].

Шарль Баллі, в свою чергу, виділяв так звані асоціативні поля, які об'єднують окремі мовні одиниці на основі певних стійких асоціацій [13, с. 30].

Одним з основних завдань при описанні молодіжного сленгу з точки зору лексико-семантичного аспекту було встановлення тих показників, які об'єднують сленгізми один з одним у складі молодіжної сленгової лексики та визначення лексико-семантичних полів, мікрополів та груп молодіжного сленгу досліджуваних мов.

За своєю поняттєвою організацією досліджувані англійські, німецькі, українські та російські молодіжні сленгізми діляться на чотири лексико-семантичних поля, що структуруються з відповідних мікрополів та лексико-семантичних груп. Розподіл сленгізмів відбувався за схемою «центр – периферія». Використовуючи логіко-лінгвістичний підхід, було окреслено зовнішні межі поля переважно на екстралінгвістичній основі, а внутрішнє структурування – на власне лінгвістичній, що передбачає три етапи.

На першому етапі дібрано молодіжні сленгізми із лексикографічних джерел для формування лексико-семантичних полів та мікрополів.

На другому етапі створено класифікацію семантичних полів за допомогою компонентного аналізу, визначено ідентифікатори (ступенева ідентифікація), зроблено аналіз конотації та форм вираження конститuentів з метою виділення ядерних та диференційних сем для з'ясування специфічних ознак лексико-семантичних полів молодіжних сленгізмів.

Третій етап дозволив структурувати мікрополя молодіжного сленгу.

Наприклад, мікрополе «Наркотики» – це сфера сленгових одиниць, які містять сему «наркотики» як таку, що задає інтенціонал одиниці. Наявність спільних компонентів у семі та назви об'єднання є вирішальним критерієм включення її до поля.

Мікрополе «Наркотики» – це сукупність слів, що має низку підмножин (лексико-семантичних груп), кожна з яких об'єднує слова, близькі за вихідним семантичним змістом. Підґрунтям цієї близькості є спільний для всього семантичного мікрополя інтегрувальний компонент – сема «наркотики», а слова кожної лексико-семантичної групи об'єднані спільною для них, але такою, що відсутня в словах іншої ЛСП, диференційною семою.

Так, було визначено чотири лексико-семантичні поля, які отримали назву «Соціальна сфера», «Сфера для позначення осіб та соціальних відносин», «Сфера власних обставин» та «Вербальна сфера». В кожному з вищезазначених полів було виділено декілька мікрополів в залежності від ступені розвитку даного поля. Таким чином, найбільш розвинене ЛСП «Соціальна сфера» включає 13 мікрополів, «Сфера власних обставин» – 8, «Сфера для позначення осіб та соціальних відносин» – 5 та «Вербальна сфера» – 3. Для групування молодіжної сленгової лексики за лексико-семантичними групами було взято ядро, яке дало назву певному полю. Так, серед найбільш розвинутих мікрополів можна виділити «Наркотики» у ЛСП «Соціальна сфера». Це поле об'єднує ряд слів, що напряду або побічно пов'язані з темою наркотиків.

Для аналізу розподілу семем сленгових одиниць ЛСП «Соціальна сфера» за мікрополями проаналізовано приблизно 1276 з англійської, 885 з німецької, 1184 з української та 1200 з російської мов. Наприклад, мікрополе «Наркотики», що налічує найбільшу кількість семем у кожній з мов, складається з 300, 189, 239 та 240 лексико-семантичних варіантів молодіжних сленгізмів з англійського, німецького, українського та російського молодіжного сленгу.

Загальна кількість проаналізованих лексико-семантичних варіантів молодіжних сленгізмів окремого поля кожної з мови (англійської, німецької, української або російської) прирівнювалось до 100% при визначенні ступені розвитку певної лексико-семантичної групи. Таким чином, одне з найбільш розвинутих мікрополів «Наркотики» складає 24% у англійській, 22% у

німецькій та по 20% у українській та російській мовах у рамках ЛСП «Соціальна сфера». При визначенні найбільшого лексико-семантичного поля загальна кількість сленгових семем, що складають окреме ЛСП було прирівняне до 100%. У складі більшості мікрополів було виділено декілька лексико-семантичних груп у залежності від розвитку мікрополя.

Практичну основу лексико-семантичного аналізу молодіжного лексикону складають сленгізми відібрані за допомогою тезаурусу з он-лайн словників молодіжного сленгу, а також методом суцільної вибірки з печатних словників молодіжного сленгу мов, які вивчаються, та статей у молодіжних журналах, текстів пісень, популярних молодіжних телесеріалів. Було використано компонентний аналіз для виявлення значення слова та віднесення до певної лексико-семантичної групи. Метод кількісних підрахунків був застосований для визначення наповненості / складу лексико-семантичних полів, мікрополів та груп.

Вступаючи в системні відносини з іншими, слова в лексиці становлять різні лексико-семантичні поля, мікрополя та групи. Градація на семантичні групи в лексиці пов'язана в лексикології з дослідженням словникового складу та встановленням лексико-семантичних відносин і зв'язків.

Аналіз молодіжних сленгізмів з точки зору взаємовідносин літературної мови та молодіжного сленгу досліджуваних мов не тільки у синхронії, а і у діахронії відображає зміни ставлення до молодіжних сленгізмів та місце молодіжного сленгу у системі мови. Це дозволило прослідити розвиток та становлення деяких одиниць, які спочатку вважались та сприймалися як сленгові вирази, а потім закріпились у розмовній або навіть увійшли до літературної мови. Але відносини молодіжного сленгу та літературної мови не є односторонніми. При вивченні запозичень як одного з шляхів поповнення складу молодіжного лексикону, можна виділити *запозичення з літературної мови з переосмисленням значення* серед основних джерел поповнення реєстра молодіжної лексики. В даному дослідженні вдалось встановити наступні види: запозичення з інших мов, запозичення з

інших жаргонів (кримінальний, комп'ютерний) і діалектів, запозичення з літературної мови з переосмисленням значення та запозичення лексичних одиниць з кіно або пісень. На відібраному з печатних словників та он-лайн словників молодіжного сленгу практичному матеріалі відповідних мов були виділені способи запозичення та проаналізовано схожі та відмінні процеси, що відбуваються в англійській, німецькій, українській та російській мовах.

При запозиченні з інших мов молодь використовує запозичені сленгізми, які передано за допомогою транскрипції та транслітерації. Вивчаючи це джерело запозичень, вдалось встановити основні тенденції, що є спільними для досліджуваних мов, а саме: найбільшою популярністю для запозичень користується англійська мова. Це доведено завдяки виявленню переважаючої кількості англійських літературних та сленгових слів, які перейшли до німецької, української та російської мов. Також було виявлено ряд особливостей характерних для окремих мов. Розподіл молодіжних сленгізмів за способами запозичення з інших мов відбувався за допомогою транскрипції та транслітерації. Серед сленгізмів, що були запозичені завдяки транслітерації, можна побачити слова, які частково асимілювались та які зберегли своє вихідне написання та звучання. Наприклад, сленгізми, які були запозичені з англійської мови та частково асимілювались в українській на морфологічному рівні, *гьорла* (морфологічний рівень) від англ. *girl* [gz:l] 'дівчина', *браза* від англ. *brother* 'брат' [266].

Загалом для аналізу джерел запозичень було виявлено та проаналізовано 227, 162, 177 та 204 сленгових одиниць з англійської, німецької, української та російської мов. Ці показники були прирівняні до 100% кожен при визначенні процентного розподілу сленгізмів за видами запозичення. Також було застосовано метод кількісних підрахунків для визначення найбільш частотного джерела та виду запозичення у мовах, що вивчаються.

У цьому дослідженні здійснено аналіз словотворчих процесів молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов.

Словотвір – розділ мовознавчої науки, що вивчає структуру слів і способи їх творення, а саме розглядає лексичні одиниці за структурою і способом їх творення [61]. До безсумнівних досягнень сучасної науки про словотвір належить теоретичне обґрунтування потреби виокремлення комплексу проблем, пов'язаних з утворенням лексичних одиниць, із морфології чи лексикології та його усамостійнення й окреслення рівневого статусу в ієрархічній структурі мови [61].

Вагомим здобутком учення про словотвір стало виявлення системного характеру словотвірної будови мови, що спонукало до встановлення комплексних системотворчих одиниць [51, с.135.].

І. І. Ковалик належав до тих мовознавців, які виділяли рівневий (структурний) статус словотвору, але мав своє бачення цього питання: розглядав систему структурно однакових одиниць – дериватів, у кожній з яких «виявляється відповідний словотвірний тип залежно від того, за допомогою якого способу словотвору вона утворювалась» [73, с. 212 – 213].

Для дослідження словотвору молодіжних сленгових одиниць англійської, німецької, української та російської мов було використано структурно-словотвірний аналіз для студіювання продуктивних словотвірних моделей, джерел формування нових словотвірних засобів.

За структурою молодіжні сленгізми можна поділити на прості, складні та складені. Крім того, було виявлено, що сленгізми будуються за допомогою афіксації, основоскладання, скорочення, словозлиття звукової імітації, конверсії та утворюються як фразові дієслова. Прості сленгізми домінують у німецькому, українському та російському молодіжному сленгах. Способи творення сленгізмів цієї структури – афіксальний, скорочення, а саме афerezис та апокоп, конверсія, а також звукова імітація. Складні сленгові одиниці превалюють у англійському молодіжному слензі та створюються за допомогою основоскладання та словозлиття.

Характерною рисою даного виду словотвору у молодіжному слензі було створення нового виду абрєвіації, при якому звукова оболонка фонєми, складу або слова співпадає з звуковою оболонкою окремої букви або цифри.

Кожен з способів словотвору було проаналізовано окремо та у порівнянні з іншими. Для аналізу молодіжного сленгу досліджуваних мов з точки зору структурного аспекту, крім методу кількісних підрахунків, були застосовані порівняльно-зіставний та дескриптивний методи.

Висновки до розділу 1

1. Визначення місця молодіжного сленгу у системі мови, а його також статус, досить дискусійні питання. Молодіжний сленг належить до нелітературних форм існування мови з одного боку та входить до мови художньої літератури з іншого. Термін «норма» можна пристосувати до молодіжного сленгу, але лише у широкому сенсі, згідно з яким нормативність молодіжної мови проявляється у селекції та контролі лексики, що входить до її складу.

2. Існують різні версії походження самого терміну «сленг», а також визначення цього поняття. Молодіжна мова – це різновид соціолекту, бо вона функціонує як мова певної соціальної групи (молоді) у рамках окремої національної мови. Це підтверджує як залежність тематичного розподілу сленгу від соціального середовища так й наслідування граматичної основи національної мови. Молодіжний сленг відмінний за своїми ознаками від арго, бо молодіжний сленг не має характеру втаємничення. Крім того, це перш за все не закрита, а відкрита система. Термін «жаргон», у свою чергу, рідко бере до уваги вікові особливості, які є найважливішими при визначенні молодіжної мови. Але з прикметником «молодіжний», він може вважатись синонімом «сленгу». В той самий час термін «сленг» більш асоціюється й використовується для позначення саме молодіжної мови. Тому, ключовим поняттям цього дослідження є «сленг», бо воно, на наш погляд, є більш коректним й точним.

3. У сучасному мовознавстві дослідження молодіжного сленгу представлено цілою низкою наукових робіт, які у більшій своїй кількості концентруються на вивченні лексико-семантичного, структурного та функціонального аспектів цього явища. Етимологія лексичних одиниць молодіжної мови було проаналізовано лише у декількох роботах. Доцільно відзначити також наявність наукових досліджень з компаративістики, які порівнюють особливості молодіжних сленгів, як правило на прикладі двох

мов. Крім аналізу загальнонаціонального молодіжного сленгу окремо взятої мови, можна відзначити роботи, що вивчають регіональні аспекти сленгу.

4. Дослідження орфографії англійської, німецької, української та російської мов допомогло встановити, що молодіжний сленг, а саме молодіжний Інтернет-сленг, буває навмисними та ненавмисними помилками (ерративами). Ерративи не є новою тенденцією в мові. Ерративи можна розділити на графічні та орфографічні, з умисним або випадковим порушенням норми. Було здійснено аналіз орфографічних особливостей мов, що дозволило виділити п'ять основних принципів (морфологічний, фонетичний, традиційний, диференціальний та лексико-синтаксичний), яким слідує ерративи. Виділені принципи орфографії були застосовані для класифікації орфографічних ерративів з умисним порушенням норми.

5. Аналіз шляхів словотвору у англійській, німецькій, українській та російській мовах дозволив виділити загальні тенденції у зазначених мовах для подальшого розгляду та визначення онтологічних характеристик серед способів утворення молодіжних сленгізмів.

6. Сленг – поняття дуже широке відносно причин і мотивів його використання. Молодь застосує молодіжний сленг для того, щоб проявити себе й показати свою індивідуальність та оригінальність, а також задля того, щоб висунути свого роду протест проти навколишньої дійсності. Крім того сленг субкультур виступає маркером приналежності та вербальною ознакою окремо взятих угруповань. До того ж, сленгова лексика або звичні механізми сленгового словотвору дуже часто використовуються на позначення нового предмета або поняття, для якого мовець не знаходить лексеми в літературній мові та її діалектах. Але все ж, значну частину одиниць молодіжного сленгу представляють лексичні одиниці, які є дублетами нейтральних або розмовних одиниць. Вживання молодіжного сленгу не доречно не тільки в офіційній адміністративно-правовій сфері, а також й у суспільно-культурній, бо остання керується певними нормами та традиціями у відборі лексики для спілкування. У той же час, Інтернет надав молоді можливість

використовувати сленг на всій розсуд, бо границі між різними сферами спілкування там досить розмиті. Значна частина Інтернет-сленгу є однією з сфер функціонування молодіжного сленгу, бо аудиторія молоді користувачів Інтернету дуже велика.

7. В цій роботі молодіжний сленг було розглянуто з точки зору лексико-семантичного, функціонального та структурного аспектів на прикладах молодіжних сленгізмів з англійської, німецької, української та російської мов. Одиницею дослідження було взято семему, яка представляє лексико-семантичний варіант багатозначного молодіжного сленгізму.

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ АСПЕКТИ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ

2.1. Взаємовідносини молодіжного сленгу та літературної норми

Як зазначалось у першому розділі, норму можна розглядається у широкому та вузькому сенсах. Якщо в широку сенсі вона служить для визначення приналежності до певної групи, то у вузькому сенсі норма існує для регулювання

Літературна норма як результат не лише традицій, але і кодифікацій є набором досить жорстких правил і заборон, сприяючих єдності і стабільності літературної мови.

Але все ж нові та нові слова та вирази проникають в мову. Тому слід зазначити, що в процесі оновлення норми певне значення має поширеність, частота того або іншого нововведення в мовній практиці. Хоча роль цього чинника не можна перебільшувати.

Тут потрібно зробити одну істотну обмовку: важливо, в якому середовищі з'являється те або інше нововведення, що суперечить традиційній нормі.

Мовна система, знаходячись в постійному використанні, створюється і видозмінюється колективними зусиллями тих, хто нею користується. Нове в мовному досвіді, таке, що не вписується в рамки системи мови, але тим не менш асимілюється і стає функціонально доцільним, веде до перебудови в самій мові, а кожен черговий стан мовної системи служить підставою для порівняння при подальшій переробці мовного досвіду. Таким чином, мова в процесі мовного функціонування розвивається, змінюється, і на кожному етапі цього розвитку мовна система з неминучістю містить в собі елементи, які не завершили процес зміни. Тому різні коливання, варіанти неминучі у будь-якій мові [140].

англ.: *fun* – ‘веселощі’, ‘розвага’ з 1727, раніше мало значення ‘обман’ (1700), виникло від дієслова *fun* (1680-і) ‘обманювати’, ‘розігрувати’ коріння якого невідомі, вірогідно це різновид М. Е. *fonnen* ‘обманювати’ (с. 1400). Джонсон охарактеризував слово як «низьке слово з кант жаргону». Найближчий до оригіналу сенс збережений у фразях *to make fun of* ‘висміяти’ (1737) і *funny money* ‘підроблені рахунки’ (1938, хоча остання фраза можливо була утворено ради рими) [306].

kid ‘дитинча кози’ з 1200 пішло від О. N. *kið* ‘молодой козеня’, яке, в свою чергу, виникло від Р. Gmc. *kiðjom (cf. Ger. *kitz*). Розширене значення ‘дитина’ спочатку було зафіксоване і використовувалося як жаргонне у 1590-х, в неофіційному використанні було помічено вже в 1840. Відносилось до талановитих молодих злодіїв і вуличних бійців, принаймні, з 1812. *Kid stuff* ‘щось легке’ з 1913 (фраза використовувалася у той час для визначення водевілю або рекламних оголошень, що показують дітей, а також газет призначених для дитячої аудиторії) [296].

clueless ‘неосвічений’, з 1862 малозначення ‘бездоріжній’ від *clue* + *-less*. Значення ‘неінформований, необізнаний’ з 1943, було сленгом ВПС Великобританії з 1930-х. У студентському сленгу використовується з 1985, можливо, є незалежним розширенням тієї ж смислової лінії [296].

нім.: *Party* ‘вечірка’ – це слово було запозичене німецькою молоддю, але згодом вже не вбачається як молодіжний сленг, тому що стало загальноживаним [129].

Schnee ‘наркотик, кокаїн або героїн’, запозичене з молодіжного, ще раніше зі сленгу наркоманів, тепер закріплене у словнику як розмовне [189].

укр.: *вечірка, дискотека, ді-джей* – перешли до розмовної мови й використовуються не тільки молоддю, а й старшим поколінням [244];

рос.: *дикий* увійшло до літературної мови у значенні ‘незвичний’ або ‘дивний’ за своєю суттю. Воно може використовуватись щодо позначення людини або речі. Це поняття може бути співвіднесено й з переносним значенням слова *дикий* ‘дивний’, ‘надзвичайний’, яке вказав ще В. І. Даль. А

ось слово *дичь* в ХХ столітті отримало значення ‘нісенітниця’ й увійшло до розмовної мови як ‘безглуздість’, ‘дурниця’, ‘нісенітниця’ [268].

Прикладом зміни стилістичних норм є входження в літературну мову діалектних і просторічних слів, наприклад, *забіяка*, *скиглій*, *підоснова*, *свистопляска*, *галас*. Як пише професор Ю.А. Бельчиков, «для російської літературної мови характерна інтенсивна взаємодія з просторіччям (постійне поповнення головним чином лексики і фразеології, виразних, синонімічних засобів). Відома частина запозичень з народно-розмовної мови органічно включається до лексико-фразеологічного складу літературної мови, в його стилістичну структуру, стаючи надбанням не лише розмовної, але і книжкової мови» [16, с. 104-105].

Великий вплив має молодіжний сленг на сучасну мову, стираючи грань між сленгом та розмовною мовою, бо усі нові сучасні сленгізми досить швидко стають загальноновживаними:

рос.: *классный* – ‘добрий, гарний’, найвищий ступень оцінки чогось або когось;

меседж ‘повідомлення’;

чат або *форум* також закріпились у розмовній мові та стали загальноновживаними, хоча декілька років тому зустрічались лише у комп’ютерному, молодіжному або Інтернет слензі [261].

Багато філологів вже ставлять питання, чи стане сленг нормою. Так з’явилося повідомлення, що до словників російської мови увійдуть такі поняття, як:

рос.: *блогер* – людина, яка веде інтернет-щоденник;

зафрендить – вступити в особливий вигляд соціальних стосунків в інтернеті;

забанить – заблокувати, встановити заборону на повідомлення певної людини;

контент – наповнення або вміст якого-небудь інформаційного ресурсу (текст, графіка, музика і ін.);

оффтоп – будь-яке мережеве повідомлення, що виходить за рамки заздалегідь встановленої теми спілкування, й інше [249].

Подібні нововведення існують і в інших мовах. Можливо, навіть з більшою силою процес входження сленгізмів до розмовної мови та зміна стилістичних норм відбувається в англійській мові, насамперед в американському варіанті англійської мови, бо бурхливий розвиток технологій та Інтернету робить усі сленгізми, які виникають на позначення чогось нового, загальноживаними. А далі ці слова запозичуються молоддю інших країн та поступово входять не лише до Інтернет та молодіжного сленгу, а й до розмовної мови:

англ.: *Twitter* – соціальна он-лайн мережа [306].

нім.: *blog* – персональний журнал розміщений он-лайн [296].

укр.: *чат* – спілкування он-лайн [244].

рос.: *чатиться* – спілкуватися за допомогою Інтернет-чату в режимі реального часу [249].

Кожне нове покоління спирається на вже існуючі тексти, стійкі мовні звороти, способи оформлення думки. З мови цих текстів воно вибирає найбільш відповідні слова і мовні звороти, бере зі створеного попередніми поколіннями щось актуальне для себе, привносячи своє, щоб виразити нові ідеї, уявлення, революційне бачення світу. Природно, що нові покоління відмовляються від того, що здається архаїчним, не співзвучним новій манері формулювання думки, передачі своїх почуттів, відношення до людей і подій. Іноді вони повертаються до архаїчних форм, надаючи їм новому змісту, новим ракурсам осмислення [16, с. 106].

Слід зазначити, що у кожному історичному епоху норма є складним явищем і існує в досить непростих умовах. Про це писав ще в 1909 р. В.І. Чернишев: «У мові всякої певної епохи для її сучасників є багато чого незрозумілого, того, що складається, але не склався, вимирає, але не вимерлого, такого, що входить знову, але що не затверджується» [162, с. 41].

В широкому сенсі поняття норми в малій мірі може бути застосовано до молодіжного сленгу.

Молодіжна мова – це відкрита підсистема, в яку проникають запозичення з інших жаргонів, тому деякі лінгвісти зазначають, що сленгу характерна деяка розмитість меж. Важко уявити, що хтось буде свідомо слідити і контролювати, щоб термінологія інших соціолектів не проникла до молодіжної мови, наприклад:

англ.: *angel dust, bammer* (сленг гетто для марихуани поганої якості) ‘наркотики’ [306].

нім.: *der Knasti* ‘зек’;

knasten ‘запроторити’, ‘посадити’;

der Hefenbruder ‘шушера’, ‘дрібний злодій’ – кримінальний жаргон [189].

укр.: *гера, герасим, герич* ‘героїн’;

гон (нарк. сленг – надмірна балакучість під дією наркотику) ‘брехня’, ‘перебільшення’, ‘нісенітниця’;

гониво (нарк. сленг – незв’язний потік мовлення після наркотичної ейфорії) ‘дурниці’, ‘маячня’ – жаргон наркоманів [244].

рос.: *давить на массу* ‘спати’;

шуршать ‘роботати’ – жаргон ‘зеків’ [261].

Хоча не можна сказати, що молодіжна мова нормована, не можливо й одностайно заперечувати наявність своєї особливої норми в рамках молодіжного сленгу. Не всі запозичення з інших жаргонів та розмовної або літературної мови проникають та залишаються в молодіжному слензі. Якщо літературна норма служить для нормування та збереження літературної мови, «молодіжна норма» також відсіює певні слова від входження та закріплення у лексиконі молоді. Тобто механізм як літературної так і молодіжної мови єдиний, але їх наповнення різняться. Так, літературна норма представляє набір правил та традицій, що склались за довгий час розвитку мови, молодіжна норма, в свою чергу, керується принципом оригінальності,

новизни або популярності певного слова або фрази для того щоб визначити, чи увійде воно у сленг молодих людей чи ні.

Отже, будь-яка мова – це дзеркало своєї епохи, тоді як молодіжний сленг – це найсвіжіший відбиток сучасності, який неминуче впливає на мовну систему.

2.2. Сфери функціонування молодіжного сленгу

Молодіжний сленг не є гомогенною мовною субстанцією, його структурують загальномолодіжний сленг, спеціалізовані молодіжні сленги, кримінальне арго, жаргон наркоманів, різні професійні соціолекти.

Загальномолодіжний сленг складає лише частину молодіжного сленгу для позначення максимально актуальних для молодих людей реалій, його розуміють і вживають всі соціально-вікові групи молоді. Загальномолодіжний сленг відображає мову певного покоління, тому його лексичний пласт знаходиться у стані постійної зміни згідно до вимог нової моди [97].

У молодіжному слензі можна виділити декілька сфер функціонування: шкільний сленг, студентський сленг, сленг окремих молодіжного субкультур (готи, репери, скінхеди, емо і т. ін.), які мають свою специфічну лексику та стиль спілкування.

Спеціалізовані молодіжні жаргони співвіднесені з соціальною інфраструктурою покоління молоді у певний історичний період. Традиційно до них відносять шкільний і студентський сленги [97].

2.2.1. Шкільний та студентський сленги. Спільними рисами шкільного та студентського сленгу досліджуваних мов є розподіл вокабуляру цих сленгів на загальношкільний та загальностудентський, а також на спеціалізований шкільний або студентський.

Перша частина лексикону складає специфічні слова шкільного або студентського сленгу, зрозумілі та вживані усіма учнями або студентами.

Приклади зі студентського сленгу:

англ.: *birdcage* ‘студентський гуртожиток’, *braniac* ‘інтелектуал’, *reader* ‘шпаргалка’, *sleeper* ‘курс лекцій’ [306];

нім.: *die Wärmflasche* гумова грілка ‘гаряча дівчина’ *der Azubi-Trimmer* – негативне позначення майстра виробничого навчання, вчителя в технікумі або училищі [250];

укр.: *автомат* ‘оцінка, що ставиться без складання іспиту з урахуванням успішності й активності студента протягом навчального курсу’, *бомба* ‘товста, багатосторінкова шпаргалка’, *воєнка* ‘військова кафедра у вищому навчальному закладі’, *екватор* ‘середина навчання у ВНЗ’, *жабник* ‘гуртожиток’ [244];

рос.: *психи* ‘студенти-психологи’, *немцы, англичане, французы* ‘студенти лінгвістичного факультету’, *старуха* ‘староста’, *ботаник/батон* ‘відмінник’ [238].

Приклади зі шкільного сленгу:

англ.: *aceatest* ‘отримати відмінну оцінку’, *teacherspet* ‘вчительський улюбленець’, *cutclass* ‘прогуляти заняття’ [297];

нім.: *Folterkammer* (дослівно ‘камера питок’) – спортивний зал; *Rauchenmelder* (дослівно ‘сигналізатор диму’) – вчитель, який перевіряє, чи не курять у школі; *die Sterbeleiche* – відмінник у школі, *die Tonne* – шкільний портфель [250];

укр.: *домашка* ‘домашня робота’, *параша, твикс* ‘оцінка 2’, *трендель* ‘оцінка 3’ [260];

рос.: *алгеброид* ‘вчитель алгебри’, *физичка* ‘вчителька фізики’, *истеричка* ‘вчителька історії’, *химоза* ‘вчителька хімії’ [264].

Зазвичай до цієї частини лексикону входять найменування на позначення видів навчальної діяльності, навчальних предметів, працівників школи або ВНЗ, оцінок, загальна назва приміщень, загальні атрибути шкільного або студентського життя.

Інша частина шкільного та студентського сленгу складає специфічні слова та поняття, які розуміє лише вузьке коло учнів або студентів певної школи або окремого ВНЗ, тому що вони носять специфічний характер реалій, які стосуються життя молоді цього регіону, ВНЗ або школи:

англ.: *Hexu* використовується на позначення Treveylan College Даремського університету, *Revolver* щонедільна вечірка, яку влаштовує 'DurhamStudents' Union' – студентський сленг Даремського університету [280];

нім.: *der Besenstall* 'жіноча школа' = 'метла', 'ведьма' + 'хлев', 'конюшня' [250];

укр.: *Кульок* 'Київський національний університет культури і мистецтв', *роги і копита* 'Національний аграрний університет (НАУ)' [244];

рос.: *аппендикс* 'аудиторний корпус в ЧелГУ' – студентський сленг Челябінського державного університету [238];

ОБЛА, ОБЛАСТНУХА 'обласна лікарня' – сленг студентів медичного інституту м. Пскова [252].

До цієї частини лексики можна віднести особливі приміщення наявні в самій школі або ВНЗ, події, пов'язані зі специфічним складом життя даного інституту, прізвиська конкретних вчителів.

З огляду на функціонування та вживання молодіжної мови, сфера освіти та культури – це сфера, де відношення до сленгу, хоч і змінилось від повного неприйняття, але все ж залишається найбільш консервативним. В англо- (Великобританія, США), німецько- (Німеччина, Австрія), україно- (Україна) та російськомовних (Росія, Україна) країнах більшість педагогів виступають за викоренення цього явища і починають з обмеження або навіть заборони використання сленгу у школах та вищих навчальних закладах.

Мабуть, найяскравіший приклад боротьби зі сленгом можна побачити в одному з британських учбових закладів. А саме, у Шеффілдській Спрингс Академії вчителя впровадили правило, згідно з яким учні не повинні застосовувати будь-які сленгові слова та вирази у школі. Це стосується навіть

звичних привітань. Таким чином, замість *hiya* та *cheers* вони мають говорити *good morning*, *goodbye* або *thank you*. Вчителі вважають, що такі норми є виправданими, адже головна місія школи, за словами Кейти Огуст (виконуючого директора об'єднаного учбового тресту), випустити дітей не лише з якимись оцінками у їх дипломах, а закласти в них відповідні якості і вміння знайти гідну роботу. Наприклад, вчителів у Шеффілдській Спрингс Академії вважають, що використання сленгу, а саме скорочених варіантів слів поширених завдяки SMS-мові або Textese, є неприпустиме у формальній обстановці. Молоді люди, які вперше попадають на співбесіду щодо здобуття певної посади, можуть справити погане враження на співбесідника через використання *ta* замість *thank you*, *see ya* замість *goodbye*. Намагання вчителів зрозумілі, бо вони не лише борються за освіченість молодих людей, їх культуру та чистоту мови, вони переймаються за майбутнє своїх учнів. Але не всі педагоги та діячі освіти та політики підтримують такі впровадження. Так наприклад, Анджела Сміт (член парламенту від Південного Йоркширу, колишній викладач англійської у середній школі у Ден Веллей, Південний Йоркшир) зауважила, що це неправильний крок з боку керівництва Шеффілдської Спрингс Академії, бо заборона торкнеться не тільки сленгу, а й діалектів. А це підірве впевненість учнів, бо вони не будуть відчувати себе вільно у школі, крім того, як відомо, чим сильніша заборона, тим більше бажання порушити її. Саме тому заборона використання молодіжного сленгу була засуджена у суспільстві як загроза впевненості дітей у школі, а також як недосяжне завдання [178].

Однак цей коледж не один і навіть не перший учбовий заклад Британії, що заохочує своїх учнів не використовувати сленг. У 2009 році Манчестерська Академія заборонила використання сленгу, цей крок також був розкритикований. Було зазначено, як і в випадку з Шеффілдською Спрингс Академією, що це марні зусилля, бо неможливо визначити межі, де закінчується сленг і починається розмовна мова або якийсь діалект [174].

У США відношення до сленгу сфері освіти та культури більш демократичне у порівнянні з Великобританією. Так, більшість сприймає молодіжний сленг нормальним явищем, що не потребує впровадження надзвичайних мір. Але у той час, коли захисники молодіжної мови говорять, що це звичайний тренд еволюції мови, Чед Дайон Лессітер, професор міжнаціональних відносин Пенсільванського Університету, вважає, що сленг спрощує та знижує рівень культури, й називає його «зламаним рівнем комунікації» [211]. Професор б'є тривогу, зазначаючи поступовий занепад у сфері американської освіти, бо коледжі, школи та навіть вищі навчальні заклади поступаються сленгу, це можна побачити на прикладах вступних есе. Екзаменатори наголошують, що більшість есе, які вони перевіряють, наповнені сленгом, тоді як сама структура речень стала зазвичай еліптичною, тобто студенти пишуть, як говорять. Але до поки приймальна комісія залишається невблаганною щодо таких есе. Та все більш і більш зазначають, що це скоріш правило для сучасних абітурієнтів, бо ситуація може докорінно змінитись, коли настане час поступати у коледжі та вищі навчальні заклади сьогоденнішим чотирьох- та п'ятикласникам, які вже з дитинства звикли до текстування і спілкування у сучасних соціальних мережах (Твіттер, Фейсбук, і т.ін.) [211].

Отже на даний час більшість навчальних закладів Америки наголошує, що їх місія складається у тому, щоб не заборонити сленг, а навчити студентів відрізняти, коли його використання доречне, а коли ні.

Крім того, на базі багатьох шкіл та в мережі Інтернет, як в США, так і в Британії, запроваджено багато проектів та відкрито тренінги для батьків з метою освоїти молодіжну мову, щоб стати ближче до своїх дітей та зрозуміти їх. Наприклад, це проекти Denise Witmer, *A Teen Slang Dictionary*, Helium, Inc. *Guide to teen slang for parents*, та Vanessa Van Petten. *Teen Slang: Decoding What Your Kids Are Saying* [233, 200, 229].

Ситуація у Німеччині щодо відношення до сленгу теж не однозначна, але більшість як лінгвістів, так і освітян не вбачають у молодіжній мові

загрозу для німецької мови. Так, Хайке Візе, лінгвіст Потсдамського Університету, досліджуючи мову молоді, була зачарована так званим Jugendsprache Kiezdeutsch («молодіжним сленгом району») [237, с. 29]. Історія формування Kiezdeutsch досить цікава. Він почав зароджуватись у 90-роки минулого століття у багатьох великих містах Німеччини. Причиною формування цього сленгу стала значна хвиля іммігрантів, вихідців із Туреччини, арабів та курдів [237, с. 41]. Взаємодія німецької мови з турецькою, арабською стала мовною базою для виникнення Kiezdeutsch (але дослідники зазначають, що це не комбінація цих мов, а нове мовне утворення) [237, с. 41, с. 58; 175]. Так, Хайке Візе наголошує, що Kiezdeutsch не є мовою іммігрантів, що не змогли освоїти німецьку, він існує паралельно національній мові, має власну лексичну та навіть в деякій мірі граматичну систему [237, с. 58]. Крім того, ним спілкується не тільки молодь іммігрантів, а й німецькі дітлахи. Але вчителі сприймають феномен, який так зацікавив лінгвіста, з меншим ентузіазмом. Вони навпаки скаржаться на спад у мовній культурі підлітків, бо лише п'ята частина класу може спілкуватися та адекватно розуміти чисту німецьку мову [175]. Але Хайке Візе заспокоює їх, зазначаючи, що проблема не в Kiezdeutsch, а в сім'ях. Справа в тому, що Kiezdeutsch став не тільки молодіжним сленгом, а чимось на кшталт міжнародного діалекту, а діалекти завжди мирно співіснували з літературною німецькою і за стільки років не змогли її ні знищити, ні підірвати [237, с. 121]. Причина, чому у дітей з'явилися труднощі з німецькою, полягає в тому, що повертаючись зі школи до дому, вони розмовляють на Kiezdeutsch, тому треба залучати батьків до освічення їх дітей і наголошувати на необхідності розвитку вмінь володіння літературною мовою. [208]. Аби запобігти зниженню рівня грамотності учнів були введені обов'язкові диктанти для учнів на державному рівні [209].

Українські та російські педагоги також занепокоєні розповсюдженням молодіжного сленгу та його вживанням молоддю. Вони зазначають різкий спад у рівні грамотності підлітків. Головні тенденції та різновиди

молодіжного сленгу, які поширилися в українській та російських школах на даний момент, є мова Інтернету, а також так звана «олбанська» мова, головна мета якої спрощувати звучання слова та відображати це на написанні. Наприклад, *аццкий* «пекельний», *аффттар* «автор». Крім того, аналогічна тенденція, що й в Англії та США, розповсюдилась й у Росії та Україні – це SMS-мова. Діти звикли вживати скорочення та спрощення слів, тому не вважають необхідним знати правильне написання слова, бо це не економічно і вимагає більших зусиль і часу. Так, у Росії також були створені інформаційні портали, де публікуються навчальні статті для батьків, які хочуть огородити своїх дітей від використання сленгу [14]. Порівняно з Британією, це не такі радикальні міри, бо уряд прагне заборонити або обмежити розповсюдження молодіжного сленгу, але ці заходи виявляються не такими ефективними, як вважалось, бо це викликає протидію й більше розповсюдження сленгізмів. Український уряд, в свою чергу, не намагався вводити ніяку цензуру у сферу освіти на молодіжний сленг, натомість був введений всеукраїнський диктант, участь у якому можуть прийняти не лише учні, а й усі бажаючі.

Крім шкільного та студентського сленгу, у молодіжному слензі також можна виділити різноманітні сленги окремих молодіжного субкультур та угруповань (футбольних фанів, рейверів, ролерів, геймерів тощо). Створення таких субкультур стає площадкою для вільного та не примусового спілкування молоді, де вона може вживати – без огляду на правила та рамки, встановлені у суспільстві – ті слова та вирази, які хоче, аби максимально виразити та проявити себе.

Лексикон молодіжної субкультури слід розглядати у залежності від того, до якого типу відноситься ця субкультура, бо, створюючи власну субкультуру, молодь прагне відокремитися від іншого світу. Це відбивається й на її мові, тому сленг молодіжних угруповань набуває функції втаємничення, яка не властива для загально молодіжного сленгу.

2.2.2. Музичні субкультури є одними з найяскравіших і відомих субкультурних спільнот. Такі молодіжні рухи пов'язані з певними жанрами музики. Імідж музичних субкультур формується багато в чому в наслідуванні сценічному іміджу популярних в даній субкультурі виконавців [143].

Однією з перших музично-молодіжних субкультур сучасності були хіпі, молодіжний рух пацифістів і шанувальників рок-музики.

Хіпі – американський молодіжний рух, який здійснив у середині 60-х років ХХ ст. першу сексуальну революцію, перетворився на субкультуру та став одним із символів своєї епохи. Багато що з їхнього іміджу (зокрема, мода на довге волосся) і світогляду перекочувало в інші субкультури. Хіпі є традиційною молодіжною субкультурою з досить довгою історією [151].

Хіп-хоп (англ. *Hip-hop*) – молодіжна субкультура, яка з'явилась в США наприкінці 1970-х в афроамериканській спільноті. Вона включає в себе 4 основні елементи: діджеїнг, графіті, емсіінг (реп), брейкінг. Також часто 5-им основним елементом вважається вуличне знання (від англ. *knowledge*). До початку 1990-х рр. хіп-хоп став частиною молодіжної культури у багатьох країнах світу. Хоч вищеперелічені елементи разом складають хіп-хоп як субкультуру, вони живуть окремим життям. Сьогодні 'бі-бої' рідко танцюють під реп, графіті малюють вже далеко не тільки репери. Тому в наш час хіп-хоп часто асоціюється в першу чергу зі стилем музики [152].

Аналізуючи сленг подібних молодіжних груп, слід зазначити, що головною ознакою цих субкультур з точки зору вербальної комунікації є наявність в їх вокабулярі слів та виразів, так чи інакше пов'язаних з певною музичною тематикою або тих, що походять з пісень, саме цей мовний пласт може бути не зрозумілий іншій молоді, яка не знайома з даною культурою.

Це можна прослідкувати на прикладах із слензів хіпі та хіп-хоп сленгу. Прикладами специфічних слів та виразів із сленгу хіпі, які підтверджують його витоки та зв'язок з музичною субкультурою, є наступні:

англ.: *ax, axe* 'будь-який музичний інструмент';

band aid = groupie 'дівчина із групи підтримки рок-бенду';

Dead Head ‘відданий шанувальник групи Grateful Dead’;

don't worry, be happy – позитивне послання, що вперше з'явилося в 60-х на плакатах учнів і послідовників восточноіндійського гуру по імені Аватар Мехер Баба, пізніше використано в назві хіпової пісеньки Bobby McFerrin'a [291];

нім.: *hippiemäßig* – ‘наче хіппі’, прикметник на позначення того що, хтось або щось має ознаки культури хіпі [287].

рос.: *лабальщик* ‘людина, що грає на музичному інструменті’ [261].

Такі ж приклади можна знайти й у хіп-хоп слензі:

англ.: *flow* ‘реп читка’ або ‘великий прибуток’;

rhymes, lines, words означає текст, вірші, які зчитує MC;

Illadelph (illa-del) – термін, використаний мешканцями Філли (Філадельфії) як альтернативна назва їхнього рідного міста (вперше був використаний у альбомі The Roots ‘Illadelph Halflife’) [285];

нім.: *Ist alles im Arsch* ‘все дуже погано’ – рядок з пісні *Janine* відомого німецького реп-виконавця *Bushido* [245]

einen Rap (sprich: repp) bringen – читати текст у стилі реп [278],

Beatbox – спеціальний пристрій для відтворення бітів (музикального темпу),

cutten – техніка ді-джея, при якій ді-джей по-новому ставить музичний уривок і оформляє його [284];

укр.: *баста* ‘досить’ – вживається українською групою ТНМК («Танок на майдані Конго») у пісні «Номо Українес» [248];

платівка ‘музичний альбом’, *семпл* ‘уривок композиції використований діджеєм для створення своєї власної’ [270];

рос.: *тусовка* ‘вечірка’ – вживається у пісні популярного російського реп та хіп хоп півця Тімати «У нас в клубе» [248];

батл – битва людей, що римують на задану тему, репери розділяються на пари, учасникам змагання дається певна тема, пишуться тексти і читаються;

батл для лупней – змагання для людей, які нещодавно почали займатися хіп-хопом або не вміють читати реп;

телега – виразне читання під музику;

MC (Master Of Ceremony) – людина, яка у супроводі електронної танцювальної музики вимовляє зі сцени слова, зазвичай у вигляді репу [259].

Іншим важливим компонентом, який складає сленг цих субкультур, є відбиття у мові цих підлітків їх світосприйняття, способу життя, тем, що є важливими для них, але з якими можуть не стикатися широкі кола іншої молоді.

Світосприйняття та спосіб життя у слензі хіпі демонструють наступні приклади:

англ.: *back-to-the-earth* – рух ‘назад до землі’ – його послідовники намагаються жити простим життям і харчуватися плодами рук своїх;

banana – одна з найбільших містифікацій ери (хтось якось припустив, що банани містять психоделік. Споживання бананів в США зросло лавиноподібно. Почалася епідемія експериментів. Банани нюхали, вставляли й впарівали, поки не прийшли до висновку, що найкраще, що з ними можна зробити – це просто очистити і з’їсти, насолоджуючись ароматом.);

beatnik – людина, яка наслідує життєвий стиль *beat*, класичні риси якого – вільна поведінка, читання віршів і гра на бонгах (Закінчення *nik* було приставлено до *beat* журналістом Хербом Кеном, можливо, з метою імітації російського слова, бо комуністичне, ліве вважалося в середовищі американської інтелігенції модним і правильним.);

beautiful people ‘хіпі’, ‘доброзичливі люди’ [291];

нім.: *FreieLiebe* ‘свободні відносини, любов’;

Flower-Power = *Blumenmacht* – популяризація ненасильницького способу життя ‘сила квітів’ [150];

рос.: *оттяг* – ситуація, від якої людина отримує задоволення [261];

укр.: *кайф* ‘стан радості’, ‘ейфорії’, ‘будь-який алкоголь чи наркотик’, ‘добре’, ‘відмінно’ [244].

Світосприйняття та спосіб життя у хіп-хоп слензі передано такими сленговими одиницями:

англ.: *baller* – багата людина, яка добилась грошей незаконним способом;

gangsta – людина, яка займається нелегальним бізнесом;

soulja ‘справжній *Gangsta*’ (*soul* ‘душа’, *Jah* – ім’я растаманського бога);

jump in – ініціація молодого кандидата в банду, коли його б’ють хвилину / дві всієї бандою [285];

нім.: *chillen* ‘відпочивати, розслабитись’, *dissen* ‘принизити, насварити’ [Hip-Hop-Jargon];

рос., укр.: *хастлер* – хтось, хто займається незаконними справами: торгує наркотиками або займається сутенерством;

Baller, Balla – людина, яка піднялась з самих низів і тепер живе на широку ногу [258].

В деяких випадках запозичені слова зберігають навіть своє написання.

По-перше, місце виникнення молодіжного руху відіграє значну роль у формуванні його лексикону, тому в англійській мові можна прослідити значну частину територіальних реалій:

англ.: *415* – територіальний код міста Сан-Франциско, раніше означав округ *Bay Area* взагалі;

The Burg означає *Pittsburg*, рідне місто реперів *Mob Figaz, Laze* і *Bobby Blake*;

The Dolph – вулиця в районі *Lakeview*, Сан-Франциско, де без зусиль можна купити будь-які наркотики [285].

По-друге, саме тому англійська мова відіграє ключову роль у слензі цих субкультур у інших країнах. Однією з важливих особливостей у сленгу вітчизняних хіпі (українська та російська молодь) є те, що значна його частина насичена або просторічними словами, або особливого роду запозиченнями з англійської мови – англіцизмами. Іноді запозичення з мови

хіпі замінюють існуюче українське або російське слово. Так, з'явилися *флет* (від англ. *flat*) 'квартира', *бег* (від англ. *bag*) 'сумка', *шузи* (від англ. *shoes*) 'черевики', *дринк* (від англ. *drink*) 'випивка'. Іноді запозичення слова позначають нові поняття, наприклад *олдови* (від англ. *old* 'старий') 'хіпі зі стажем'. Якщо хочуть перевести звичайне, загальноживане слово в ранг сленгового: відповідне англійське слово переробляється на український або російський лад.

Так само як і у слензі хіпі, у хіп-хоп слензі можна побачити як не асимільовані запозичення:

нім.: *Faker* 'несправжній хіп-хопер';

scratching – техніка ді-джея, при якій він крутить платівку взад-вперед і створює специфічний шум [284];

укр.: *фрістайл* 'римування без підготовки, спонтанно';

бітмейкер – людина, яка робить мінуса [257];

рос.: *флоу* 'потік рими' [259];

так і частково асимільовані:

нім.: *cutten* – техніка ді-джея, при якій ді-джей по-новому ставить музичний уривок і оформляє його;

chillen 'відпочивати, розслабитись';

dissen 'принизити, насварити' [284].

У вище приведених прикладах відбувається германізація запозичених дієслів через додавання німецького закінчення дієслів *en* до запозичених англійських слів.

укр.: *кульно* від англ. *cool* 'добре' [257];

рос.: *браза* від англ. *brother* 'брат';

систа від англ. *sister* 'сестра' [259].

Словник хіп-хоп сленгу німецької, української та російської молоді насичений англійськими запозиченнями, більша частина яких все ж позначає поняття, аналогів до яких не існує у рідній мові або поняття, які виникли англійською мовою й не були перекладені.

Звертає на себе увагу той факт, що значний пласт лексики складають запозичення з кримінального жаргону та жаргону наркоманів, або сленгові новоутворення цих субкультур на позначення важливих для них тем, а саме наркотики та кримінал.

Велику кількість різноманітних номінацій наркотиків можна побачити у слензі хіпі:

англ.: *C* – вулична назва кокаїну, а також *coca, coke, blow, Colombianmarchingpowder, girl, golddust, happydust, joypowder, LadySnow, theleaf, nosecandy, snuff, stardust, toot, vitamin C, white, whitelady* [291].

Ф.І. Рожанський відзначає, що джерелом запозичень у вітчизняному слензі хіпі є лексичні пласти сусідніх соціальних груп: жаргон музикантів, в невеликому ступені кримінальний жаргон. Зі сленгом хіпі частково перетнувся наркотичний сленг, залишивши тим самим у ньому ряд слів (за приблизними підрахунками кілька сотень слів), без яких мова хіпі вже не може існувати [123]. Дані запозичення також є характерною особливістю мови хіпі.

Зв'язок з кримінальним світом та важливість наркотичного сленгу у хіп-хоп субкультурі підтверджується сленговими номінаціями на позначення різних видів наркотичних речовин:

Слова, що позначають траву:

англ.: *bammer, bionic, bomb, brown, bud, buddha, cannabis, cheeba, chronic, dank, doubage, forums, grass, green, groove weed, hash, herb, home-grown, ill, Indo, iszm, L **** on, Mary Jane, MJ, maui wowy, method, pot, sess, shake, shit, skunk, stress, tabacci, Thai, wacky, weed* [285].

Приклади слів, що позначають самих гангстерів:

англ.: *G – Gangster, hug – гангстер, OG – Original Gangster, playa* ‘злодій в законі’;

BG – Boy Gangster ‘молодий гангстер, що недавно вступив у банду’, іноді це слово використовується для образи;

mack ‘великий впливовий гангстер’ [285];

рос.: *бобы* ‘патрони’, *кесарь* ‘ніж’, *дунька* ‘фінський ніж’, *ёжик* ‘ніж’, *вальнуть* ‘порізати, вбити’, *курочка* ‘пістолет’ [270];

укр.: *булат* ‘ніж’, ‘кинджал’, *дура* ‘рушниця’ [257].

Сленг хіпі та хіп-хоп сленг треба розглядати у діахронії розвитку молодіжної мови, бо декілька років тому він мав значний вплив на загально молодіжний лексикон, збагативши останній дуже популярними словами такими, як:

англ.: *absofuckinglutely* ‘авжеж’;

baby або *babe* – звернення, яке може адресуватися різним людям, незалежно від статі і віку, і мати весь спектр значень від позитивного до негативного в залежності від контексту і вимови – сленг хіпі [291];

mic ‘мікрофон’ – хіп-хоп сленг [285];

нім.: *homie* ‘друг’ – хіп-хоп сленг [284];

рос., укр.: *чувак*, *чувиха* (у слензі хіпі – звернення до хіпі чоловічого та жіночого роду), але значення цих слів дещо змінилось, бо їх стали використовувати на позначення ‘парня’ та ‘дівчини’ або ‘друга’ та ‘подруги’ [123];

укр.: *мінус* – трек без тексту, ‘чиста’ музика;

плюс – трек з голосом;

бекі – інший голос на задньому фоні – хіп-хоп сленг [257];

рос.: *чикса* ‘гарна дівчина’;

кекс – звернення до людини;

овца ‘пасивна людина’ [259].

Отже слова, які були запозичені з сленгу цих субкультур та стали широко вживаними серед молоді, зазвичай позначають або загальноновживану лексику, наприклад, це звернення, які сподобались великому колу молодих людей, або вирази на позначення нових понять, що виникли завдяки цим субкультурам.

Сленг музичних субкультур емо та готи відмінний від слензів вище розглянутих субкультур хіпі та хіп-хоп. Це обумовлено тим, що ці молодіжні

об'єднання виникли у інший час при наявності інших соціальних реалій, які диктували розвинення тих чи інших тем та зміну того, що вважалось популярним. Найбільш розвинутими серед субкультур, які зародились на тлі певного музичного жанру, сьогодні слід зазначити емо та готів.

Емо (від англ. *emo*, яке, в свою чергу, пішло від англ. *emotional* – емоційний) – молодіжна субкультура, яка утворилась на базі прибічників однойменного музичного жанру.

Найпоширеніша субкультура серед підлітків 13-17 років (хоча іноді зустрічаються і старші прихильники). Головне для представників цієї субкультури – емоції. І вони черпають їх звідусіль – із музики, книг, кіно. Часто в емо-музиці переважає крик («скрім»), плач, вереск.

Досліджуючи Інтернет-сайти емо, бачимо пропаганду самопошкодження та самогубства як протест існуючому стану суспільства, як виклик дорослим. Загроза полягає в тому, що дані сайти стають особливо небезпечним для підлітків через їх особливості даного вікового періоду, який характеризується ще несформованим світоглядом, підвищеною вразливістю психіки, надемоційністю, зміною життєвих орієнтацій та значимих для дитини осіб, що призводить до негативного сприйняття світу, усвідомлення та наслідування самогубства як єдиного засобу самовираження [62].

Готи – представники готичної субкультури, натхненні естетикою готичного роману, естетикою смерті, готичної музики й відносять себе до готик-сцени. Представники руху з'явилися в 1979 році на хвилі пост-панку. Панківський епатаж готи спрямували в русло пристрасті до вампірської естетики, до темного погляду на життя [45].

Хоча ці субкультури виникли через наслідування певного музичного жанру, але вираз свого світосприйняття та емоцій, а також зовнішня демонстрація своєї приналежності до цієї групи (одяг, аксесуари, зачіска) стали для них найважливішою темою, тому у вокабулярі цих молодіжних угруповань виокремлюється лексичний пласт на позначення саме цих понять:

англ.: *emocracy* = *democracy* + *emotions* свобода висловлювати почуття;

emortant = *emotional* + *important* важливий у емоційному плані;

emoticate = *emotion* + *communicate* спілкуватись за допомогою емоцій – емо-сленг [307];

gothingup = *Goth* + *clothingup* переодягатись у гота;

Mallgoth – юні готи, яких не визнають – сленг готів [282];

нім.: *Emokrüppel* ‘людина не здатна висловлювати емоції’;

Emostripper – той, хто завжди розмовляє про свої почуття;

Emoschwanz ‘слабка людина’, *Emotainer* – той, хто любить ділитись своїми почуттями з оточуючими [303];

Emotainment = *Emotion* + англ. *entertainment* ‘удаваний напад емоцій’ – емо-сленг [293];

Cybergoth ‘інтернет-готи’ – сленг готів [277];

укр.: *емо-кід* – людина, яка вважається приналежною до емо-культури;

тру-емо ‘справжній емо’ – емо-сленг [272];

гатішна – позначає належність до субкультури готів або відповідність певного явища світогляду тієї ж субкультури [237];

рос.: *эмарь* – призириливо до емо;

эмафес ‘емо-вечірка’ = *емо* + *фест* від англ. *fest* ‘вечірка’;

челочнік – зневажлива назва тих, хто наслідує зовнішніми ознаками емо-субкультури, не заглиблюючись в її суть – емо-сленг [261];

готёлки ‘дівчата-готи легкої поведінки’, *готочки* – малолітні дівчата, які дотримуються романтичного іміджу, *готва*, *готьё* ‘група готів’, *готеть* ‘здивуватись’ або ‘піддаватись безглуздій депресії’, *готичеет* ‘вечоріє’, *готство* від лайки *гадство* [237].

У мові цих субкультур існує значна кількість блендів та складених слів з обов’язковим компонентом *емо* та *goth*.

У спілкуванні емо можна виділити ще одну особливість, притаманну усім мовам. А саме, молодь любить спотворювати як вимову, так і написання окремих слів, а також досить популярним є звукоуподіблення (гарчання) для висловлювання негативних емоцій, особливо це помітно у Інтернет-розмові:

англ.: *LUV* = *love* ‘любов’;

baaaby = *baby*, *kiiid* = *kid* ‘дитина’, ‘немовля’;

TAHTSICOL 2 SHOWURFELNGS = *thatiscooltohowyourfeelings* ‘це добре висловлювати свої почуття’;

RAWW ‘роздратування’;

RAWWR ‘лякати кого-сь’ [307];

укр.: *4маф* = *чмок* – звук поцілунку [62];

рос.: *ну фто такоеф* = *ну, что такое?* ‘що таке?’;

Хих мифку обнимаю)) = *хи-хи, мишку обнимаю* – звук сміху та ‘обіймаю плюшевого медведя’;

ПаЗиТиФф = ‘позитив’;

люблю скейт и маю чёлку = *люблю скейт и мою чёлку* ‘полюбляю скейтборд (кататись) та мій чубчик’ [261].

Це робиться для досягнення ефекту неосвіченої мови 12-річного підлітка, бо емо вважають себе вічними дітьми.

Порівнюючи ступінь впливовості тієї чи іншої мови на сленг емо та готів, можна побачити багато англійських запозичень, бо найбільш улюблені музичні гурти цих рухів англомовні. Але в субкультурі готів велику роль відіграє німецька мова через її вимову, бо жорстке звучання німецької мови співпадає з поглядами готів:

англ.: *Ubergoth* – завжди добре вдягнений гот (префікс *uber* від нім. *über* – відрізняється високою частотністю вживання у мові готів) [307];

укр.: *ахтунг* ‘увага’ від нім. *Achtung* [239];

рос.: *ангстеть* ‘бути зануреним у тугу, депресію’ від нім. *Angst* ‘страх, туга’ [239].

2.2.3. Наступна сфера функціонування молодіжного сленгу – сленг арт-субкультур. Більшість молодіжних субкультур, не пов'язаних з музичними жанрами, з'явилися через захоплення певним видом мистецтва або хобі. Наприклад, в середині 20-го століття зародився рольовий рух. Найбільш відомим рольовим рухом є фендом толкієністів (фендом – субкультурне об'єднання, учасники якого пов'язані єдиним інтересом до певного літературного твору, фільму, книзі, серіалу і т.д.). Вперше він виник у 1960 році, коли молодь, захоплена рухом «хіпі» та ідеями миру і свободи, звернула увагу на твори Дж. Р. Р. Толкієна та побачила в ньому однодумця. Чергова хвиля популярності Дж. Р. Р. Толкієна настала на початку 2000-х з виходом вкрай популярної кінотрилогії Пітера Джексона «Володар перстнів». Екранізація захопила в толкієністській фендом безліч людей. Найважливішою особливістю сленгу цієї субкультури є наявність особливої ельфійської мови, вигаданої Дж. Р. Р. Толкієном [144]. Ця мова має власну структуру: фонологію, граматику, лексику. Молодь збирається для проведення ігр, які базуються на творах професора, та намагаються використовувати деякі слова з вигаданих Дж. Р. Р. Толкієном мов (Квенья, Сіндарін – мови ельфів, Кхуздул – мова гномів, адунаїк – мова людей, чорна мова – мова орків і т. ін.):

Наприклад, на Квенья (мова Високих ельфів) – *mindon* ‘вежа’, на Сіндаріні (мова ельфів Середзем'я) – *dagor* ‘битва’, на Кхуздул (мова гномів Середзем'я) – *knurla* ‘гном’, у адунаїку (мова перших людей Середзем'я) – *Bâr* ‘повелитель’, на чорній мові (мова орків) – *ghâsh* ‘вогонь’ [267].

Наводячи приклади слів з фентезі-мов, які були створені в рамках якогось фентезійного твору, неможливо розмежувати дані приклади та навести їх відповідно кожній з вивчаємих мов. Фентезі-мови створюються завдяки фантазії письменника, який може брати за основу померлу мову або архаїзми власної мови. Фанати зі всього світи використовують штучно-створену письменником мову, аби дотримуватись стилю та сюжетної лінії твору.

2.2.4. Сленг Інтернет-спільнот. З середини 90-х років 20-го століття, з поширенням Інтернет-технологій, стали з'являтися інтерактивні субкультури [143]. Найважливішою рисою сленгу цих субкультур, наприклад, хакерів, є лексичний пласт, пов'язаний з комп'ютерними технологіями, який складається з англійських запозичень, бо назви комп'ютерних програм, обладнання передаються англійською мовою:

англ.: *backspace and overstrike* 'стоп', 'назад' – використовується, якщо хто-сь зробив щось не так [307];

нім.: *Admin = Administrator* 'адміністратор сайту' [277];

укр.: *аська* 'програма ICQ' [244];

рос.: *Вендекапец* – хакерська мрія щодо краху операційних систем Windows, 'щасливий апокаліпсис' [261].

Велику кількість номінацій цього сленгу складають скорочення та аббревіації, бо вони зручніші у використанні та прискорюють спілкування:

англ.: *lofl = lying on the floor, laughing* 'лежу на підлозі від сміху' [306];

нім.: *fg = falsch gedacht* 'помилився', *FoF?FreundoderFeind?* 'друг чи ворог?' [277];

укр.: *фак* від англ. аббревіатури *FAQ – Frequently Asked Questions* 'опублікований збірник поширених питань з якоїсь темі і відповідей на них' [244];

рос.: *ЧаВо = ЧАстые ВОпросы (часто задаваемые вопросы)* – інструкція з користування програмою, складена з відповідей на запитання користувачів [261].

До загально молодіжного сленгу потрапляють лексеми на позначення загальних понять та розповсюджених програм та обладнання:

англ.: *Omg = oh my god* 'О, Боже', *m8y = mighty* 'могутній' [306];

нім.: *mfg = mit freundlichen Grüßen* 'зповагою' [277];

укр.: *ноут* = *ноутбук* [244];

рос.: *нэт* або *нет* 'Інтернет' [245].

Вищенаведені приклади Інтернет-сленгу зрозумілі більшості молоді, яка користується та спілкується в Інтернеті, але існують Інтернет-спільноти, мова яких залишається незрозумілою тим, хто не належить до них. Це, наприклад, – сленги геймерів та хакерів. Сленг геймерів створюється завдяки певній комп'ютерній грі та в ній же й використовується:

англ.: *Iup* 'нове життя' – виникло завдяки грі Супер Маріо, де потрібно було знайти гриб, який дає додаткове життя [295];

WoW = *World of Warcraft* – популярна гра;

Belf = *Blood Elf* 'кровавий ельф' - використовується в *World of Warcraft* для опису персонажа з раси *Blood Elves*;

нім.: *Foreigner* 'чужинець' – цей термин отримав широке розповсюдження завдяки грі *StarCraft 2*;

Newbie 'новачок в грі';

Boon 'новачок, який погано грає' [303];

укр.: *квакери* 'прихильники комп'ютерної гри "Quake" [90];

чар (від англ. *character* 'персонаж') – персонаж, якого створює людина за своїм смаком і обирає йому професію [241];

нюб (від англ. *newbie* новачок) 'новенький', '«новонароджений» чар' [241];

рос.: *батла* гра «Battlefield»;

перс або *чар* (від англ. – *character* 'персонаж') 'персонаж, втілення геймера у віртуальній реальності';

клан – більш-менш постійне і відносно закрите об'єднання геймерів, створене для взаємного навчання, спільної гри, тренування, участі у змаганнях, заробляння репутації, рейтингу і т.д. [261].

Створена на основі певної гри, мова геймерів має спільні риси та універсальні слова для гравців з різних країн. Справа в тому, що оригінальна мова ігор англійська й, граючи онлайн, люди можуть спілкуватись з гравцями по всьому світі.

У Інтернет-слензі молодь приваблює стислість, що обумовлює швидке розповсюдження цих сленгізмів. На відміну від Інтернет-сленгу, мова таких Інтернет-спільнот, як геймери або хакери, направлена на те, щоб відобразити реалії їх захоплення або заняття, та відокремити себе від інших, які не посвячені у їх життя.

2.2.5. Сленг спортивних субкультур – мова молодіжних субкультур, які пов'язані з якимось видом спорту [143].

Сленг скейтерів представлено значною кількістю лексичних одиниць. Він включає слова на позначення трюків та спортивного оснащення, як правило, зустрічається багато запозичень з англійського сленгу скейтерів, бо цей рух виник саме у англомовній країні:

англ.: *board* ‘основна частина скейтборду’;

lip ‘найвища точка скату’ [299];

нім.: *Ollie* – стрибок, при якому скейтборд відривається від землі, обидві ноги стоять на дошці;

Air – стрибок з платформи [298];

укр.: *скейтер, райдер* – людина, що займається скейтбордингом [244];

рос.: *уборка* ‘падіння’, *Класно убрался!* ‘Красиво впав зі скейтборду’, *асфальтовая болезнь* – садини від падінь на асфальт, *тейл* – задній загин дошки від англ. *tail* ‘хвіст’ [263].

Отже, аналіз шкільного, студентського сленгу та сленгу молодіжних субкультур дозволяє дійти до висновку, що певний пласт лексичних одиниць цих угруповань може перейти до загально молодіжного сленгу, але лише за декількома умовами:

1) загальноживані слова, звучання яких сподобалось великій кількості молоді (стислість відіграє також значну роль);

2) специфічні поняття на позначення якихось нових реалій (комп'ютерні технології, Інтернет тощо), які згодом набули широкого розповсюдження.

Осторонь залишаються лише слова для вираження чогось, що не має значення для великої кількості молоді, або які виявились не достатньо дотепними.

2.3. Форми прояву молодіжного сленгу. Нетспік як нова форма мовлення

Головною метою і рисою, властивою молодіжному сленгу, є спроба виразити індивідуальність молодих людей й вразити співрозмовника, завдяки влучному використанню якогось слова або обороту для створення комічного, абсурдного або навіть вульгарного ефекту (залежно від ситуації і контексту). В процесі спілкування молода людина може здивувати, зацікавити або справити необхідне враження на співрозмовника за допомогою незвичайного звучання слова або фрази. Крім того, при прямому, усному спілкуванні, мова завжди супроводжується певною мімікою, жестикуляцією і характеризується своєю особливою інтонацією, ритмом, темпом. Використовуючи подібні прийоми, людина досягає своєї мети – створення необхідного враження на співрозмовника. При непрямій комунікації, а саме через писемну мову, нам надається можливість виражати свої емоції через певну систему знаків, наприклад, пунктуаційну, або за допомогою синтаксичних прийомів. В результаті, завдяки Інтернету був створений новий мовний медіум, який називається нетспік (Netspeak) або чатспік (chatspeak) [184, с. 28].

Більшість дослідників сленгу дотепер зазначали, що такий рівень мови, як сленг, максимально виявляється в розмовній мові, а в письмову практично не проникає [184, с. 61]. Отже, формами прояву молодіжної мови вважались, перш за все, усна мова, і лише в окремих випадках – письмова мова незліченних шкільних і студентських газет і журналів, але в останні роки відзначається потужний розвиток молодіжного Інтернет-сленгу на багатьох форумах та чатах [159]. Ймовірно, сюди слід було б додати й *есемески* (від англ. SMS = Short Message Service) ‘короткі повідомлення’ [250, с. 3].

За оцінкою багатьох дослідників, через значний вплив на суспільство, Інтернет став однією із найважливіших речей, що створило людство [184, с. 21]. За визначенням таких науковців, як Девід Крістал, перенесення комунікації до Інтернету обумовило створення альтернативної форми існування мови [184, с. 28]. Якщо раніше існували лише усна та писемна мови, то поява Нетспік ознаменувала створення нової форми мовлення, яку неможливо віднести одностайно як до письма, так й до мовлення, бо вона включає в себе характерні ознаки обох форм.

Наявність характерних рис усної та писемної форми мовлення в Нетспік представлено у таблиці 1, де відображені диференційні особливості усної та писемної форм як критерій оцінки. Саме вони дозволяють стверджувати, що Нетспік слід вважати новою формою мовлення.

Таблиця 1

Характерні риси як усної так і писемної форми мовлення, які наявні в Нетспік

№	Форми мови Критерій оцінки	Усна	Нетспік	Писемна
1.	Сприйняття	слухом		зором
2.	Темп	немає/мало часу для добору слів; спонтанне		є час обдумати та підібрати слова та фрази
3.	Можливість виправити повідомлення	немає, можна лише уточнити вже сказане		написане можна перечитати та виправити
4.	Додаткові засоби передачі думок і почуттів	інтонація, міміка, жести		розділові знаки, графіка тексту

Продовження табл. 1			
5.	Можливість спиратись на контекст	є завдяки миттєвій реакції на повідомлене 	нема або обмежене, тому що реакція відстрочена на певний час
6.	Логічна послідовність викладення думок	може біти відсутня, бо співрозмовники можуть перескакувати з теми на тему 	обов'язкова
7.	Лексичні особливості	більш неформальна лексика (хоч і залежить від стилю, але допуска введення неформальної для пожвавлення спілкування) 	більш формальна, залежить від стилю тексту
		використовуються вступні слова та фрази 	нема потреби у вступних слова/фразах
		використовуються скороченні, стягнені та редуковані форми слів 	використовуються повні форми слів (виключення – художній текст для передачі розмовної мови на письмі)
8.	Синтаксичні особливості	порядок слів довільний 	порядок слів більш фіксований
		неповні речення 	повні і закінчені речення
		межі між реченнями розмиті 	можливо чітко прослідити, де закінчується одне та починається інше речення
		частіше використовуються прості речення 	превалюють складні речення

Темп обміну повідомленнями дуже швидкий; менш ніж хвилину займає відповідь. Крім того, відсутня логічна послідовність викладення думок, бо співрозмовники можуть перескакувати з теми на тему. Наприклад,

англ.:

Ahmad Elsharkawy *i learned english through chatting* ‘я вивчив англійську, спілкуючись у чатах’

February 20, 2010, at 11.07 PM

Rohan Ghosh *ya* ‘так’

February 20, 2010, at 11.07 PM

Nickie *ya improves ur communication....* ‘так, це покращує твої навички спілкування’

February 20, 2010, at 11.08 PM [275].

нім.:

dustino91 *Endlich wieder zuhause. Nun erstmal alles aufarbeiten.* ‘Нарешті додому. Ну, по-перше, усі і так напрацювалися’

16/03/2014, 17:42:40

Lonely Dreamer *Oh, was für ein tolles Wochenende x)* ‘О, що до (які плани) прекрасних вихідних x)’

16/03/2014, 17:42:42

ChaosKücken <3 *Was wollte ich ;) gelungene Unterhaltung am Abend.* 😊
‘Те, що я хотів;) вдало розважитись ввечері’

16/03/2014, 17:42:45 [309].

укр.:

Приклад коментарів до фотографії в соціальній мережі ВКонтакте:

Міра_a *ти така масічка* ‘а ти така мила’

4 апр 2013, 20:13

Богдан_круто)

4 апр 2013, 20:13

Ліна Горбань_файна!)=) ‘гарна!’

4 апр 2013, 20:13 [243].

рос.:

Просто Всевышняя *как у всех день прошел?* ‘як у всіх день пройшов?’

11 мая 2012 в 0:43

Зарина Муродова *Просто, Виктория, Даня, спасибо))) и вас=)* ‘Просто, Виктория, Даня, спасибі))) й вас =)’

11 мая 2012 в 0:43

Виктория Збарская *отлично!! ‘чудово!!’*

11 мая 2012 в 0:43 [254].

У Нетспік, як і в усній мові, неможливо виправити відправлене повідомлення / сказане, є можливість лише уточнити або виправити наступним повідомленням / реплікою зроблену помилку. Це підтверджують приклади з мов, що вивчаються:

англ.:

Kitty *look at her, can you believe someone would wear that?* ‘поглянь на неї, ти можеш собі уявити, щоб хтось носив таке?’

Saidy *OMG, have they even heard of the **wod** fashion* ‘О Боже, вона хоча би чули про **сіт** моди’

/word ‘*світ’ [307];

нім.:

Gery123 *Sommer, Sommer, Sommer, Sommer. Oh, hey, die Sonne kommt raus!* ‘Літо, літо, літо, літо. О, привіт, сонце вийшло!’

Amicus *Ja man, wie **gei**!!* ‘Так, друг, як чудов!!’

Amicus ***geil**)))) ‘чудово)))))’* [309];

укр.:

Angelina *уммм в тебе тут така посмішка **раковая**!!!!*

Софійка *Angelina, ти маєш на увазі **роковая**, а то я щось некомфортно себе почуваю* [243];

рос.:

Таня *ну, если только Леной)* ‘ну, тільки якщо Оленою)’

Денис *непонял* ‘не зрозумів’

Таня *в смысле **Оеной** занята)* ‘я маю на увазі, **Оеною** зайнята)’

*Леной ‘*Оленою’ [254].

Хоча у Нетспік немає можливості передавати свої емоції та почуття якось інакше, ніж через пунктуацію та графіку, була створена ціла система символів (так званих смайлів), що допомагають графічно відобразити міміку (посмішку, насуپлені брова та інше), жести (обійми) та інші дії, пов'язані з вираженням емоцій.

Широкого розповсюдження у вищезазначених мовах здобули так звані смайли – гримаси («мордашки»), скомпоновані з різних пунктуаційних знаків. Використовуються у чатах, SMS-повідомленнях, електронних листах тощо для вираження емоцій.

Мова SMS або Textese (також відома як txtese, chatspeak, txt, txtspk, txtk, txto, texting мова, або розмова про txt) є терміном для скорочень і сленгу, зазвичай необхідного внаслідок стислості об'єму текстових повідомлень з мобільного телефону. SMS-мова також поширена в Інтернеті, включаючи електронні листи і миттєвий обмін повідомленнями. Це може бути уподібнено ребусам, які використовують лише картинки і літери або числа, щоб представити цілі слова. Наприклад,

англ.: *i <3* и 'я тебе люблю' – піктограма серця використовується для позначення любові, а буква *и* замінює слово 'тебе') [220].

Цю особливість можна прослідкувати ткож на прикладах з чатів:

англ.:

Mary *My dog died today* :('В мене померла собака сьогодні :(, де :(– символ на позначення сумної посмішки

Liza *Awww. . . . (\ ('. ') /)* 'Oooo. . . . (\ ('. ') /)', де (\ ('. ') /) – символ для позначення обіймів [306].

Mary *OMG I MADE THE TEAM!!* 'О, Боже. Я збрала команду!!'

Liza *That's awesome! (\ ('. ') /)* 'Це чудово!' (\ ('. ') /) – символ для позначення обіймів [306].

нім.:

A: *Eine Rose für dich*, B @--->--->--->--- 'Роза для тебе, B @--->--->--->---', де @--->--->--->--- – криптографічне позначення рози

В: *danke vielmals!* ‘дуже дякую’ [309];

рос.:

Приклад срлікування у соціальній мережі ВКонтакте:

Ира Да)) Спсибочки))) Цёмки)) 'Так)) Дякую))) Цілую)) ', де)) та)))

– символ для позначення широї посмішки.

Оля :) цём-цём ':) цілую', де :) – звичайний ‘смайл’ з усмішкою.

Оля *спасибо, что выложила фотки) а, можешь прислать мне на мыло?:))* :* ‘Дякую, що виклала фото) а, можеш прислати мені на електронну скриньку? :)) :*’, де :)) – смайл з усмішкою та :* – смайл, що означає поцілунок.

Миттєвий обмін повідомленнями в Інтернеті дає можливість людям у процесі спілкування спиратись на контекст, наприклад,

англ.:

Person 1: *Hey man, what's up?* ‘Привіт, друг, як справи?’

Person 2: *Not much, what about you?* ‘Не дуже, як у тебе?’

Person 1: *Yeah same here.* ‘Також’

~~~~~тиша~~~~~

Person 2: *lol* ‘голосно сміюсь’

Person 1: *haha:]* ‘ха-ха’

Person 2: *lol* ‘голосно сміюсь’ [307];

нім.:

A: *Boah alda wo wars du gestern abend voll fäät gestern isch schwör* ‘Ха, старий. Де ти був учора ввечері? Учора було дуже круто, я тобі клянусь’

В: *mit meim tuss unterwegs* ‘я був за містом зі своєю подружкою’

A: *alda du warst dem tuss unterwegs..alda voll krass isch schwör* ‘старий, ти був за містом з дівчиною ... старий, це дуже круто, я клянусь’ [276];

укр.:

Приклад коментарів до фотографії у соціальній мережі ВКонтакте:

Анастасія *ця (фотографія) у мене є, можна носити в гаманці)))*

Настюха *ти носиш нас в гаманці? :)*

Настя *це так зворушливо!!!*

Анастасія *ця просто дуже пасує, відкриваєш гаманець, а там відразу дві мордашки тебе цілують))))*

рос.:

Приклад спілкування у соціальній мережі ВКонтакте:

Денис *к тебе можно пористовать)))) *пористовать ‘до тебе можна позаліцятись))))’*

Таня *)) через нет? весьма забавно, у меня такого еще не было) ‘)) через нет? досить цікаво, в мене такого ще не було)’*

Денис *не понял это как через нет? ‘не зрозумів. як це через ні?’*

Таня *приставать чере нет ‘залицятись чере нет’*

Денис *тоесть неپرестовать? ‘тобто не залицятись?’*

Таня *нет - это интернет)))) *интернет ‘нет – це Інтернет’*

Денис *возьму на заметку)) ‘запам'ятаю))’*

У Нетспік як і в усній розмовній мові використовуються вступні слова та фрази, аби розбавити повідомлення, пожвавити спілкування:

Особливе місце тут посідає комп'ютерний сленг. Він лаконічний, буває скороченнями та своєрідною символікою. Спостереження за середовищем людей, чия професія пов'язана із використанням комп'ютерів і особливо – мережі Інтернет, показують, що саме в цій сфері відбувається найбільш активне створення неологізмів, до того ж існують всілякі граматичні, фонетичні та графічні інновації:

англ.: *AFAICS* (акронім для *as far as I can see* ‘наскільки я бачу’. Використовується переважно в комп'ютерній бесіді (електронна пошта, текстове повідомлення, і т. п.)), *IMHO* ‘Це – моя особиста думка’. Акронім належить до ряду загальноприйнятих в Інтернеті виразів (*in my humble opinion* ‘на мою скромну думку’) [306];

нім.: *ggf.* = *Gegebenenfalls* ‘в даному випадку’;

mit freundlichen Gruessen = *Mit freundlichen Grüßen* ‘з дружнім привітанням’;

BB – Bis Bald! ‘До скорого!’ [290].

Для німецькомовних користувачів існує змішаний англо-німецький варіант *IMHO* = *In Meiner Humble Meinung*. Така двомовність – комп’ютерний Genglish є характерним для комп’ютерного дискурсу німецької молоді в цілому [290];

укр.: *букашка* – символ @: *Моя електронна адреса: квітка-букашка-укрнет*;

IMXO – На мою думку – вислів використовується у чатах та форумах; *нік* – прізвисько [244];

рос.: *бугага* – вираз сміху, який викликало читання коментованого тексту;

Ghbdtn ‘привіт’, ‘вітання’ (походження: слово «привет» набране в англійському регістрі клавіатури);

ржунимагу – коментар до смішного ‘креатиффа’;

креатифф – будь-який текст, а також картинка чи інший вид творчості, викладений в Інтернет, ‘хороший, якісний твір’, ‘оригінальний авторський твір’, вигук схвалення в коментарях (походження: від англ. *creative* ‘творчий’) [261].

Для слів, у яких немає загального скорочення, користувачі зазвичай видаляють голосні зі слова, і читач зобов’язаний інтерпретувати послідовність приголосних, повторно додаючи голосні. Такий спосіб скорочення слів може співвідноситись з синкопою. Наприклад,

англ.: *alws* = *always* ‘завжди’;

wndr = *wonder* ‘диво’ [292].

Читач повинен інтерпретувати скорочені слова залежно від контексту, в якому це використовується, оскільки є багато прикладів омонімічних скорочень. Наприклад,

англ.: *lol* може означати *laughing out loud* ‘дуже смішно’;

lots of love ‘дуже люблю’ або *little old lady* ‘старенька леді’ в залежності від контексту, в якому воно використовується [220].

Контекст є ключовим в інтерпретації *textese*, тоді як його брак дослідники вважають основною причиною, щоб не використовувати його. Мета SMS-мови полягає в тому, щоб, використовуючи найменшу кількість знаків, передати повідомлення. Це займає менше часу при написанні, але потрібно більше часу, щоб прочитати такі повідомлення [220].

У Нетспік також використовуються скороченні, стягнені та редуковані форми слів через наслідування розмовній мові:

англ.:

заміна суфіксу *-ing* на *-in*: *kicking* ['kɪkɪŋ] = *kickin* – дієприкметник теперішнього часу від дієслова *kick* ‘бити’, *telling* ['teliŋ] = *telin* – дієприкметник теперішнього часу від дієслова *tell* ‘говорити’, *going* ['gəʊɪŋ] = *goin* – дієприкметник теперішнього часу від дієслова *go* ‘йти’;

заміна суфіксу *-ed* на *-d*: *walked* = *wlkd* ‘йшов’, *worked* = *wrkd* ‘роботав’, *opened* = *opnd* ‘відкрив’;

заміна суфіксу *-ly* на *-y*: *usually* = *usaly* ‘зазвичай’, *actively* = *actvy* ‘активно’, *neatly* = *nety* ‘акуратно’);

заміна суфіксу *-er* на *-r*: *lvr or luvr* = *lover* ‘любовник’ [292].

нім.:

редукція *-e* (закінчення одн. 1 ос. дієслів): *habe* = *hab* ‘маю’;

редукція ненаголошеного *-e* у словах: *morgen* = *morgn* ‘утро’ [276];

рос.:

зміна *-ться* на *-ца*: *нравиться* [нра'в'ьць] = *нравица* ‘подобається’, *хочется* [хо'ч'ьць] = *хоица* ‘хочеться’;

редукція німих приголосних: *солнце* = *сонце* ‘сонце’, *здравствуй* = *зраствуй* ‘добри день’ [261].

Крім того, той факт, що Нетспік – це нова форма мовлення, відмінна від писемної, підтверджують наступні синтаксичні особливості Нетспік. Як і

в усній розмовній мові, при Інтернет-спілкуванні частіше використовуються прості та неповні речення:

англ.: *Hey, you alright? 'Привіт, як справи?'* [307];

нім.: *ChaosKücken <3 Heute scheint hier aber mächtig die Sonne.. hoffentlich tut mir das auch wirklich gut .. ich habe Zweifel. 'Сьогодні яскраво сяє сонце .. сподіваюсь, мені від цього буде теж добре .... (хоча) я маю сумніви (що до цього)'* [309];

укр.:

Приклад коментарів до фотографії в соціальній мережі ВКонтакте:

Таня дуже класне фото))))))

Настя дякую, Танюша! зимове))))

Березнева Киця але дуже тепле)

рос.:

Приклад спілкування в соціальній мережі ВКонтакте:

Роман пошли гулять 'пішли гуляти'

Катя у нас дождь, в следующий раз? 'в нас дощ, наступного разу?'

Роман у нас тоже 'в нас теж'

Катя вот видишь)))))) опять промокнем 'ось бачиш)))) 'знов вимокнемо'

Роман ну вот есть что вспомнить 'ну, ось, буде що згадувати'

Більш того, через неструктурованість межі між реченнями у Нетспік розмиті. Наприклад,

англ.: *holly: i hate my life its so crap i really really want to die cause my dog got run over and im failing at school and all my family hate me. ... i'm gonna kill myself 'Ненавиджу своє життя воно таке погане я справді дуже хочу померти тому що мого собаку переїхали и в мене погані справи у школі и вся моя родина ненавидить мене. ... я вб'ю себе'* [306];

рос.: *Зарина: это тяжело, наверно или уже привыкла? ааа у меня маленький братик есть ... двоюродный) как же я хочу к нему такой няфка =)))))) 'це важко, мабуть, чи вже звикла? а, в мене маленький братик є ... двоюрідний) як я до нього хочу, (він) такий милий =))))'* [254].

Прості та неповні речення також наявні у й писемній формі мовлення, але це є порушенням правил й можливе лише за винятками, як наприклад у художньому тексті для передачі прямої мови. Та навіть у цьому випадку передача прямої мови повинна спиратись на певні правила, які ігноруються у Нетспік. Наприклад, кожне нове речення повинно починатись з великої літери.

Згідно з проведенням дослідженням, можна зробити наступні висновки:

1. Завдяки появі Інтернета та перенесені спілкування в он-лайн за допомогою соціальних мереж та чатів, з'явилась нова форма мовлення, Нетспік. Нетспік поєднав особливості як писемної, так усної форм, що дозволяє стверджувати, що це окрема форма мовлення.

2. Спираючись на порівняльну класифікацію, Нетспік, хоч і сприймається зором, але увібрав в себе більше характеристик усної форми мовлення, ніж писемної.

3. Наявність більшої кількості характеристик усної форми мовлення у Нетспік пояснюється бажанням користувачів Інтернету максимально приблизити Інтернет-комунікацію до прямого живого спілкування.

4. Аналіз Нетспік з токи зору чотирьох (англійської, німецької, української та російської) мов дозволив підтвердити, що це універсальний феномен, властивий не тільки одній мові чи нації, бо визначені характеристики та тенденції були проілюстровані прикладами з вищезазначених мов.

2.4. Лексико-семантичний розподіл молодіжного лексикону

Лексико-семантична класифікація молодіжних сленгізмів обумовила виділення таких чотирьох лексико-семантичних полів (ЛСП), як «Соціальна сфера», «Сфера власних обставин», «Сфера для позначення осіб та

соціальних відносин» та «Вербальна сфера» (мовна і близька до неї діяльність).

В кожному з вищезазначених лексико-семантичних полів (ЛСП), яке характеризує певні мовні ситуації, що виникають в молодіжному сленгу, можна виділити декілька мікрополів та лексико-семантичних груп (ЛСГ). Найбільш розвинуті лексико-семантичні групи були розглянуті та проілюстровані прикладами:

1. У соціальній сфері найбільш розвинені мікрополя «Наркотики», «Алкоголь» (див. табл. 2, пп. 1, 3 та Додаток Б), які віддзеркалюють соціальний стан суспільства, тому що головною ознакою сленгу є відображення найбільш гострих проблем сучасності.

Таблиця 2

Лексико-семантичне поле «Соціальна сфера» в англійській, німецькій, українській та російській мовах

№	Мікрополе	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1.	Наркотики	300	24	189	22	239	20	240	20
2.	Комп'ютери, Інтернет	331	26	187	21	224	17	220	18
3.	Алкоголь	179	14	112	13	216	18	230	19
4.	Відпочинок	123	10	98	11	176	15	150	13
5.	Гроші	71	6	56	6	44	4	61	5
6.	Конфлікт	68	5	54	6	75	6	60	5
7.	Куріння	48	4	26	3	24	2	25	2
8.	Транспортні засоби, водіння	41	3	39	4	37	3	48	4
9.	Одяг	40	2	36	4	56	5	47	4
10.	Поліція й злочин	23	2	27	3	30	3	24	2
11.	Житло	20	2	18	2	22	2	35	3
12.	Школа	19	1	32	4	46	4	49	4
13.	Їжа й напої	13	1	11	1	15	1	11	1
Разом		1276	100	885	100	1184	100	1200	100

Як доказ розвитку мікрополів «Наркотики» та «Алкоголь» наведено наступні приклади, де можна побачити, що на позначення одного поняття у слензі може існувати багато термінів (див. табл. 2, пп. 1, 3 та Додаток Б):

англ.: *angel dust, bammer* (сленг гетто для поганої марихуани) ‘наркотики’ – ЛСГ «Марихуана»; *alcamahol, ass whup, giggle water, junkst, mutha junkst, sauce* ‘алкоголь’, *alky* ‘алкоголік’ [306];

нім.: *trocken, clean* – той, хто більше не вживає наркотики наркотики’ – ЛСГ «Вживання наркотиків»; *der Bólstoff, die Destille* ‘алкоголь’, *der Alk, der Alki* ‘алкоголік’, *kübeln* ‘пити’, *das Schluckwunder* ‘забігаловка’ [250];

укр.: *біла гвардія, біле братство, нарик* ‘наркоман’ – ЛСГ «Наркоман»; *біла, біленька, бичий кайф, бодяга, водясик, медицина* ‘спиртне’, ‘алкоголь’ [266];

рос.: *нарик* ‘наркоман’ – ЛСГ «Наркоман», *трава* ‘наркотики для куріння’ – ЛСГ «Марихуана», *пыхать* ‘курити наркотики’ та *торчать* ‘знаходитись під впливом наркотика’ наркотики’ – ЛСГ «Вживання наркотиків» [261].

У мікрополі «Наркотики» найбільш розвинутими є ЛСГ «Галюциногени», «Опіати» та «Наркоман» (див. табл. 3, пп. 1, 2, 6).

Молодь також цікавить усе нове, саме цим можна пояснити велику кількість номінацій, пов’язаних з мікрополем «Комп’ютери, Інтернет» (див. таблиця 2, п. 2 та Додаток Б):

англ.: *abandonware, bloatware, freeware* ‘програмне забезпечення’ [306];

нім.: *Compi-Freak, Freak* ‘людина одержима комп’ютером’ [250];

укр.: *аборт* – вимушене завершення програми або роботи комп’ютера внаслідок непередбачених збоїв (від англ. *abnormal termination* ‘аварійне завершення роботи’);

вінда ‘операційна система Windows’ [168];

рос.: *аська, ася* ‘ICQ’ – комунікаційна програма для Інтернету, що дає змогу обмінюватись короткими повідомленнями [261].

Мікрополе «Наркотики» в англійській, німецькій, українській та російській мовах

№	ЛСГ	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1.	Галюциногени	42	14	23	12	36	15	36	15
2.	Опіати	42	14	28	15	38	16	41	17
3.	Марихуана	39	13	23	12	26	11	24	10
4.	Стимулятори	36	12	25	13	29	12	26	11
5.	Екстазі	36	12	21	11	24	10	24	10
6.	Наркоман	33	11	26	14	38	16	42	17
7.	Вживання наркотиків	33	11	23	12	29	12	26	11
8.	Виготовлення наркотиків	24	8	11	6	12	5	14	6
9.	Наркодилер	15	5	9	4	7	3	7	3
Разом		300	100	189	100	239	100	240	100

Необхідно відзначити лідируючі позиції запозичень з англійської мови у німецькому, українському та російському молодіжному слензі у даному мікрополі. Це пояснюється, по-перше, провідною роллю, яку займає англійська мова у розвитку нових технологій, так, усе програмне забезпечення та назви пристроїв, написані на англійській мові, по-друге, англійська мова більш лаконічна (в основному одно- та двоскладові слова).

2. У ЛСП «Сфера власних обставин» домінують мікрополя, що позначають «Сексуальні відношення» та «Емоції та почуття» (див. табл. 4, пп. 1, 2 та Додаток Б), бо відображення емоцій є однією з головних ознак сленгу, а обговорення сексуальної теми тісно з цим пов'язано.

Молодь буває «зациклена» на цій темі сексуальних відносин, особливо в період статевого дозрівання, цим пояснюється розвиток цієї ЛСГ:

англ.: *action, ass* 'сексуальний контакт';

to bang, to beat 'мати сексуальний зв'язок' [271];

нім.: *ablaichen, parken, polen* 'мати сексуальні відношення' [289],

juckig 'потреба у сексі' [273];

**ЛСП «Сфера власних обставин» в англійській, німецькій,
українській та російській мовах**

№	Лексико-семантична група	Англ. %	Нім. %	Укр. %	Рос. %
1.	Сексуальні відносини	39	24	20	25
2.	Емоції і почуття	31	35	30	25
3.	Фізичні функції і їх результати	13	14	10	9
4.	Сексуальна сфера	8	9	8	9
5.	Розумові властивості	3	6	17	15
6.	Розумова діяльність	2	5	7	9
7.	Хвороба	2	3	3	2
8.	Гумор	2	4	5	5
Разом		100	100	100	100

укр.: *вдути, взути, жарити (вжарити), жигати, пекти, перепихнутися, розслаблятися, фестивалити* ‘здійснювати статевий акт’ [266];

рос.: *порево, порнуха* ‘порнографія’;

вдутъ ‘здійснювати статевий акт’ [261].

Кількість номінацій англійського молодіжного сленгу цього ЛСП набагато перевищує інші мови, тому що більшість лексем цієї групи представлена дієсловами, які утворюються завдяки конверсії та післяйменникам.

3. У ЛСП «Сфера для позначення осіб та соціальних відносин» багато уваги приділяється мікрополю «Частини тіла» (див. табл. 5, п. 1 та Додаток Б). Це пов’язано, по-перше, з бажанням молоді більш яскраво й оригінально «обізвати» звичайні поняття, а, по-друге, з великою кількістю номінацій мікрополя «Фізичні функції і їх результати» у ЛСП «Сфера власних обставин» (див. таблиці 4, п. 3 та Додаток Б), наприклад:

англ.: *armor, bitch ass* ‘тіло’;

100% all-beef thermometer, anaconda, baby arm, baby maker ‘чоловічі геніталії’ [306];

нім.: *der Alimentenkabel, der Hauptgenerator, dieMördergurke* ‘чоловічі геніталії’ [250];

укр.: *бадло, віза, гризло, гудок, дуна, мордопис, співальник, табло, фейс* ‘обличчя’; *байда, балабас, дах, диня, качан, чайник* ‘голова’ [266];

рос.: *амбразура, бункер, варезка, калитка, клюв, паяльник, свисток, фонтан, хавальник, хайло, хлебало, хлебоприёмник, хлеборезка, челюсти* ‘рот’; *витрина, вывеска, заточка, кваша, пачка, печенюшка, сковородник, табель, табло, торец, тырло, фейс* ‘лице’ [261].

Таблиця 5

ЛСП «Сфера для позначення осіб та соціальних відносин» в англійській, німецькій, українській та російській мовах

№	Лексико-семантична група	Англ. %	Нім. %	Укр. %	Рос. %
1.	Частини тіла	51	34	33	30
2.	Люди	31	41	39	40
3.	Зовнішність	9	13	16	18
4.	Друзі	7	8	6	7
5.	Родина	2	4	6	5
Разом		100	100	100	100

Також досить широко розвинуто мікрополе «Люди» (з диференціацією за такими ЛСГ як стать, родинні стосунки, професія, національність) (див. табл. 5, п. 2 та Додаток Б):

англ.: *boo, fat, homey* ‘члени родини’;

ace, boy, bud, bull, chino ‘друзі’ [306];

нім.: *Amigo, Digger, Homes* ‘друг’, *Tuss, Baby, Entsafter* ‘подруга’ [279];

укр.: *вівця, гьорлиця, жаба, клава, кобила, коза, криса, мавпа, подруга, телиця, тітка, чува, чувиха* ‘дівчина’, ‘жінка’ [266];

рос.: *братан, гипс, кадр, кекс, кент, крендель, мудак, мэн, перец, тело, чек, штрих* ‘хлопець’ [261].

4. У ЛСП «Вербальна сфера» найбільшу кількість номінацій налічує мікрополе «Образи, лайка» (див. табл. 6, п. 1 та Додатки Б, В). Це можна

пояснити бажанням молоді більш яскраво виразити свої почуття, надати значущості своїм словам та здобути ваги у певних колах:

англ.: *airhead, ass, ass fuck, ass monkey, buffoon, mule head* ‘глупа людина’;

fuck, shit – вигук, використовуваний для наголосу на чомусь [306];

нім.: *Ach Scheiße!, Was für ein Scheiß?!, Arschloch* – лайливі слова [273];

укр.: *валянок, гальмо, затурканий, лохан, дятел* ‘обмежена людина’ [244];

рос.: *баклан, даун, дебил, додик, ёж, имбе (и) цил, лошара* ‘глупа, дурна людина’ [261].

Таблиця 6

ЛСП «Вербальна сфера» в англійській, німецькій, українській та російській мовах

№	Лексико-семантична група	Англ. %	Нім. %	Укр. %	Рос. %
1.	Образи, лайка	46	63	76	76
2.	Вигуки	47	30	20	18
3.	Привітання, прощання	7	7	4	6
Разом		100	100	100	100

За кількістю номінацій російський та український молодіжний сленг перевищує англійський та німецький (див. Додаток Б), бо кількість одних лише нецензурних слів у російській та українській мовах набагато більша, ніж в англійській та німецькій, а, як відомо, головним джерелом збагачення лексичного складу молодіжного сленгу є розмовна мова. Не можна сказати, що англійська або німецька молодь вживає менше образ, але ці одиниці не несуть такого ж емоційного та нецензурного навантаження, як у російській та українській мовах. До того ж частотність використання в мовленні та кількість лексем цієї групи залежить від гендерних ознак та соціальних ознак (рівень освіченості, умови виховання та проживання). Наприклад, так званий ‘Dissen’ (від американського розмовного *to diss* ‘вилаяти’, ‘образити’) є різновидом молодіжного сленгу, що передбачає агресивне спілкування в

чоловічих групах однолітків, спрямоване на демонстрацію характеру і завоювання статусу всередині групи:

нім.: *Druffes Stück Scheiße* ‘обкурившийся шматок гівна’ [250].

‘Dissem’ характерний для позашкільних груп. У школах, особливо серед дівчат, спостерігається більш м’який варіант, так звана «школа лихослів’я». Шкільний клас як соціальна група має свою ієрархію і розташування «зірок»; лихослів’я дозволяє не тільки розважитися і посміятися, а й продемонструвати всередині групи свою непересічність [250, с. 4].

Результати дослідження можна відобразити у наступному рисунку (див. рис. 5), де чітко видно розподіл сленгових номінацій за лексико-семантичними полями.

Рисунок 5

Лексико-семантичні поля сленгових номінацій в англійській, німецькій, українській та російській мовах

Спираючись на Рисунок 5, можна стверджувати, що відсоток розподілу сленгізмів за лексико-семантичними полями у мовах, що вивчаються,

проявляє схожу тенденцію, бо проблеми та популярні теми серед молоді спільні по всьому світі. Саме тому незалежно від мови найбільш розвиненим лексико-семантичним полем є ЛСП «Соціальна сфера» (див. рис. 5), до якого входить й найбільші мікрополя «Наркотики», тому що це одна з найгостріших проблем у суспільстві загалом, а також й серед молоді, та «Комп'ютери, Інтернет», бо це новинка, що надала молоді можливість проявити себе та вільно спілкуватись. Друге місце займає сфера власних обставин, яка включає наступні за кількістю одиниць мікрополя, такі як «Сексуальні відносини» та «Емоції і почуття». Сексуальні відносини та емоційні переживання завжди турбували молодих людей у період дорослішання та пізнання себе. Ці теми є невід'ємними складовими розмови будь-якого підлітка (див. Додатки Б та В).

Незначний відсоток коливань між ЛСП, мікрополями та ЛСГ молодіжних сленгів досліджуваних мов пояснюється тим, що у сленгу відбивається спосіб життя мовного колективу, який його породив.

Висновки до розділу 2

1. Хоча літературна норма оберігає мову від проникнення слів, що суперечать певній традиції, деякі молодіжні сленгізми все ж входять до розмовного стилю, а потім й літературної мови, завдяки тому, що мовна система рухома та постійно змінюється. Причинами входження сленгізмів до літературної мови є частотність використання, середовище, де виникла та вживається сленгова одиниця, явище або предмет, що вона означає, та наявність у літературній мові терміну на позначення нового поняття або речі. Молодіжний сленг – це відносно відкрита підсистема, до якої проникають слова та вирази з інших жаргонів та діалектів. Аналіз молодіжних сленгів англійської, німецької, української та російської мов встановив, що норма слугує для визначення того, до якої середи належить молода людина, що використовує специфічні сленгові одиниці та чим вона цікавиться або займається. Входження до молодіжної мови нових сленгізмів все ж регулюються, але з точки зору популярності поняття, що позначає сленгізм, та влучності й звучанню самої сленгової одиниці.

2. Розглядаючи молодіжний сленг з точки зору функціонального аспекту, встановлено декілька його сфер функціонування. Це доводить, що молодіжний сленг не є гомогенним. Він складається з загальномолодіжного сленгу та спеціалізованих сленгів, тому що його вживають різні соціально-вікові групи молоді. Спеціалізовані молодіжні сленги можна розділити на шкільний, студентський сленги, сленги музичних, спортивних та арт-субкультур та Інтернет-спільнот.

2.1. Аналіз молодіжних лексики англійської, німецької, української та російської мов дозволив виділити та узагальнити спільні тенденції у сфері шкільного та студентського сленгів. По-перше, ці сленги структуруються з лексики, яка є зрозумілою для усіх школярів та студентів та відображає реалії шкільного та студентського життя. По-друге, ця лексика є також регіонально та територіально обмеженою. Перша частина лексикону шкільного та

студентського сленгу мов, що вивчаються, включає загальні найменування на позначення видів навчальної діяльності, навчальних предметів, працівників школи або ВНЗ, оцінок, та інші розповсюджені атрибути шкільного або студентського життя. Друга частина шкільного та студентського сленгу складає специфічні слова та поняття, зрозумілі в даному випадку обмеженому колу учнів або студентів. Ця обмеженість зводиться до учнів або студентів певної школи або ВНЗ, тому що вони мають свої специфічні реалії, які стосуються їх життя та освіти саме в цьому регіоні, ВНЗ або школі.

2.2. У слензі таких молодіжних музичних субкультур, як хіпі, хіп-хоп, емо та готи, вдалось виділити та класифікувати їх лексику за тим, де вона вживається, та які важливі для даного музичного угруповання реалії в ній відображаються. По-перше, значна частина сленгізмів створюється та вживається у піснях, які належать до відповідного музичного жанру. Тематики молодіжних музичних субкультур включає музичну або пов'язану з музикою сфери, реалії та світобачення цих субкультур. По-друге, місце зародження певної музичної течії та ступень її розвитку (кількість музичних груп та фан-рухи) відображаються на слензі її послідовників у інших країнах та регіонах. Таким чином, сленг хіпі та хіп-хоп й емо сленги німецької, української та російської молоді включають багато запозичень з англійської мови. Сленг готів в англійському, українському та російському молодіжному сленгах, в свою чергу, налічує низку запозичень з німецької мови.

2.3. Сленг арт-субкультур виникає завдяки захопленням певним художнім твором або фільмом чи аніме. На тлі цих творів виникають рольові рухи та фендоми, які створюють не просто лексику, яка б відображала сюжет або ідеї закладені в якійсь книзі, але навіть власну мову. Для фанатів творів Дж. Р. Р. Толкієна або інших письменників, які вигадують альтернативні світи, основою створення їх мови служить не їх рідна мова – англійська, німецька, українська або російська, – а мова ельфів, гномів, орків та інших персонажів вигаданих автором.

2.4. Сленг Інтернет-спільнот розвивається на ланах Інтернету завдяки розвитку Інтернет-технологій. Його можна розділити на Інтернет-сленг та мову окремих Інтернет-спільнот, таких як геймери або хакери. Головна відмінність цих двох сленгів у тому, що перший доступний усім, хто цікавиться та користується Інтернетом, тоді як інший направлений на те, щоб відобразити реалії, захоплення або заняття певних Інтернет-спільнот, та відокремити їх від інших, які не посвячені у їх життя. Але існує спільна риса, яка об'єднує Інтернет-сленг та мову окремих Інтернет-спільнот – це провідна роль англійської мови у Інтернет-сленгах німецької, української та російської молоді.

2.5. Сленг спортивних субкультур пов'язаний з якимось видом спорту, яким захоплюється молодь. Він також поділяється на загальномолодіжний, зрозумілий широкому колу молоді, й специфічний, що відображає слова на позначення трюків, прийомів та спортивного оснащення.

3. Нетспік можна визначити як нову форму мовлення, яку неможливо віднести одноставно як до письма, так й до мовлення, бо вона включає в себе характерні ознаки обох форм існування мови. Завдяки аналізу Інтернет-сленгу англійської, німецької, української та російської мов, Нетспік, хоч і сприймається зором, але увібрав в себе більше характеристик усної форми мовлення, ніж писемної. Це пояснюється бажанням користувачів Інтернету максимально приблизити Інтернет-комунікацію до прямого живого спілкування.

4. Згідно з лексико-семантичною класифікацією молодіжних сленгізмів англійської, німецької, української та російської мов було виділено чотири лексико-семантичні поля, а саме «Соціальна сфера», «Сфера для позначення осіб та соціальних відносин», «Сфера власних обставин» та «Вербальна сфера» (мовна і близька до неї діяльність). Кожне з полів було поділено на декілька мікрополів та лексико-семантичних груп, при чому найбільше ЛСП «Соціальна сфера» (див. рис. 5) має найбільшу кількість мікрополів та ЛСГ (див. табл. 2 та Додаток Б) у слензі усіх чотирьох мов, що вивчаються.

Найбільш розвинені мікрополя та ЛСГ відображають найбільш популярні теми серед молоді та найбільш гострі проблеми сучасного суспільства. Так, мікрополя «Наркотики» та «Комп'ютери, Інтернет» набрали велику кількість номінацій у мовах, що досліджуються, та значний відсоток серед інших мікрополів ЛСП «Соціальна сфера» (див. табл. 2). Розвиток мікрополя «Наркотики» показує, що в такий спосіб молоді люди намагаються виділитись та показати свої самостійність та протест проти суспільства. У той час як розвиток мікрополів «Комп'ютери, Інтернет» ЛСП «Соціальна сфера» та «Сексуальні відносини» ЛСП «Власні відносини» відображають зацікавленість молоді цими темами.

РОЗДІЛ 3. ДЖЕРЕЛА ЗАПОЗИЧЕННЯ ТА СТРУКТУРНИЙ АСПЕКТ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ

3.1. Запозичення як один з видів поповнення молодіжної лексики

Різноманітні способи утворення лексичних одиниць задовольняють основним особливостям сленгу.

Згідно з класифікацією Ю. А. Зацного [67, с. 26], джерела поповнення лексики молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов можна класифікувати на:

- 1) іншомовні (запозичення з інших мов);
- 2) внутрішньомовні:
  - а. запозичення з інших жаргонів і діалектів,
  - б. запозичення з літературної мови,
  - с. запозичення лексичних одиниць з мас медіа.

3.1.1. При активному впливі іншомовних культур одним з основних джерел поповнення реєстра молодіжної лексики залишаються іншомовні запозичення або запозичення з інших мов.

Для німецької мови запозичення займають лідируючі позиції у поповненні лексики (див. табл. 7).

Таблиця 7

Види запозичень сленгізмів англійського, німецького, українського та російського молодіжного сленгів з інших мов

№	Види запозичень з інших мов	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1.	транскрипція	23	66	33	50	32	54	37	54
2.	транслітерація	12	34	32	50	27	46	31	46
Разом		35	100	65	100	59	100	68	100

Основні способи запозичення з інших мов, які були виявлені у молодіжному слензі англійської, німецької, української та російської мов:

А. Транскрипція (фонетичний спосіб) – це таке запозичення словникової одиниці, при якому зберігається її звукова форма (іноді дещо видозмінена відповідно до фонетичних особливостей мови, до якої слово запозичується):

англ.: *habib* [ha'bib] ‘друг’, ‘любий’ – запозичення з арабської мови, а також – *habiba* та *habiby*;

kawaii [ка:'wai:] ‘милий’ – запозичення з японської мови [306].

Звертає на себе увагу історія виникнення запозичення *kawaii* [ка:'wai:] ‘милий’. *Kawaii* – це японський переспів англійського *cute*, який означає якусь суміш ‘милого, пухнастого і чарівного’, яскраво описує емоцію, яку викликає у людини комбінація всіх цих якостей. Це почуття властиво людям усіх країн, але японці створили з нього певний канонічний образ, котрий тепер поширився по всьому світу. Кавайство стало не тільки аспектом японської підліткової моди. Кавай перетворився на повсюдно шановане культурне явище, стиль одягу, зовнішнього вигляду, іграшок, поведінки, манер і навіть їжі [306].

нім.: *Schickse* ‘глупа жінка’ – запозичення з ідишу [273];

укр.: *беспредел* від рос. *беспредел* ‘безлад’, ‘щось неприпустиме’ [244];

рос.: *экишен* ‘дія’ від англ. *action* ['æksjən];

аригато ‘дякую’ від яп. 有難う дякую’;

аригато гойдзамасу, аригато гойдзамас, оригато гойдзамас від. яп. ありがとうございます велике спасибі’;

сайонара, саёнара, саёнаро від яп. フェアウエル ‘прощай’ [261].

Б. Транслітерація – спосіб запозичення, при якому запозичується спосіб написання іноземного слова. Літери слова, яке було запозичене, замінюються літерами рідної мови. При транслітерації слово читається за правилами рідної мови:

англ.: *uber* ‘ідеальний’ від нім. *über*, а також це префікс, який означає найвищу ступінь чогось [306];

нім.: *der Män* ‘чоловік’ від англ. *man*, де англ. [æ] → нім. ä;

wörken ‘працювати’ від англ. *to work*, де англ. [ə:] → нім. ö + закінчення дієслова *-en*;

schoppen ‘скуплятись’ від англ. *shop*, де *sh* → *sch* + закінчення дієслова *-en* [250];

укр.: *сенькс* від англ. *thanks* [θæŋks] ‘дякую’;

шайз від нім. *Scheiße* [ˈʃaɪsə] – ‘гидота’, ‘погана, бракована річ’;

бьоздей від англ. *birthday* [ˈbɜːθdeɪ] ‘день народження’;

бразер від англ. *brother* [ˈbrʌðə] ‘брат’ [266];

рос.: *гешефт* від нім. *Geschäft* ‘вигода’, ‘прибуток’;

гламур від англ. *glamour* [ˈglæmə] – вид молодіжної субкультури, ознаками якої є використання дорогих речей, фітнес, шопінги, прилизаний зовнішній вигляд [261].

У молодіжному слензі можна побачити слова різного ступеню асиміляції. Це можуть бути частково асимільовані слова:

нім.: *die Monnis* (морфологічний рівень) від англ. *money* ‘гроші’ [250].

У прикладі *die Monnis* асиміляція відбулась на морфологічному рівні, що доводить наявність закінчення *-is*, яке не є характерним для англійської граматики, та німецького артикля множини *die*.

укр.: *гьорла* (морфологічний рівень) від англ. *girl* ‘дівчина’;

сорьки (морфологічний рівень, поява закінчення *-ки* по аналогії з *спасибки*) від англ. *sorry* – ‘вибачте’;

браза (морфологічний рівень) від англ. *brother* [ˈbrʌðə] ‘брат’ [266].

В наведених україномовних прикладах асиміляція проявилась у морфологічних ознаках слів. В лексичних одиницях *гьорла* та *браза* з’явилися закінчення іменників *-а*, характерних для української мови. Що

стосується приклада *сорьки*, то в даному випадку було додано зменшено-пестливий суфікс *-ик*.

рос.: *бабасики* від. англ. *buy-buy* ['baɪ'baɪ], *гудбасики* від англ. *goodbuy* ['gu:d'baɪ] (фонетичний та морфологічний рівень) ‘до побачення’;

санки [θæŋks] від. англ. *thanks* ‘спасибі’ [261].

Також наявні і слова, які зберегли своє вихідне написання та звучання:

англ.: *beaucoup* [bəʊ'ku:] ‘багато’ – запозичення з французької мови [306].

нім.: *basta* ['basta] ‘досить’ – запозичення з італійської мови;

das Cash ['kæʃ] ‘гроші’, *cool* [ku:l] ‘дуже добре’, *crazy* ['kreɪzi] ‘божевільний’ – запозичення з англійської мови [250].

Можна стверджувати, що у німецькій мові, крім вище зазначених явищ, яскраво представлений феномен міжмовної інтерференції, бо цей принцип був закладений в основу мови *Kanakisch*. Через велику кількість емігрантів з Туреччини, під впливом турецької мови, у німецькій з'явилися нові слова, які входять до складу так званого “*Kanakisch*”. Слово “*Kanaker*” полінезійського походження і при перекладі позначає ‘чоловік’. У Німеччині із слова “*Kanaker*” утворилося слово “*Kanake*” з пейоративним відтінком, що позначає всіх емігрантів. Значний вплив турецької мови на німецьку приводить не лише до запозичення з турецької мови слів, а й до зміни німецької на фонетичному та граматичному рівні [274]. Так, наприклад, відбувається асиміляція за глухістю:

нім.: *rauchst du* ‘ти куриш?’, при такій асиміляції звук [d] оглушається і стає нечутний для турецького вуха, що призводить до появи звуконаслідувальних форм з *-su* і *-tu*, котрі в чомусь копіюють просторічні *-ste* для питальної форми третьої особи допоміжних дієслів;

haste? від *hast du?* ‘у тебе є?’ [274].

Словник мови *Kanakisch* складається приблизно з 300 слів. Майже третина цих слів відноситься до виразів, які пов'язані з відправленням

природних потреб і сексуальної сферою. Друга третина – до автомобільних марок, їх моделей і варіантів. Третина, що залишилася – до моделей мобільних телефонів і до словникового мінімуму, необхідного для того, щоб тебе зрозуміли німці [274].

Особливою любов'ю носіїв *Kanakisch* користується давальний відмінок:

нім.: *Alder, dem is dem Problem, weisstu?* ‘Старий, це проблема, розумієш?’ [274].

Дієслово в питальних реченнях закінчуються на *-tu* або *-su*:

нім.: *Raussu?* замість *Rauchst du?* ‘Куриш?’;

Hastu Problem, oder was? ‘Проблеми є, чи як?’ [274].

На *Kanakisch* прийнято обговорювати ‘по-справжньому важливі питання’ – жінок, машини і бійки:

нім.: *Siehssu dem Tuss?* ‘Телицю бачиш?’;

Dem Ampel is grun, aber wenn rot is, fahr isch trotzdem druber, isch schwör, Alder! ‘Світло зелене, але якщо буде червоне, все одно поїду, присягаюся, чувак!’ [274].

На *Kanakisch* розмовляють турки, росіяни та німці, для котрих через негативне ставлення їх батьків до емігрантських кол використання цієї мови – ще один спосіб висловити свій протест світу дорослих [274].

3.1.2. Наступна група запозичень – це внутрішньомовні запозичення, які можна поділити на декілька підгруп, такі як запозичення з інших жаргонів, діалектів, розмовної мови та художньої літератури й ЗМІ.

Кожен носій того чи іншого жаргону несвідомо переносить жаргонну лексику на ту сферу спілкування, яка не пов’язана з «ареалом побуту» жаргонізму, який запозичується. Новизна звучання, а, отже, й експресивна привабливість закріплюють слово в молодіжному сленгу, де воно може поміняти своє значення з огляду на вживання носіями, котрі не ознайомленні з початковим значенням або ж мають про нього опосередковане або невірне уявлення.

Приклади з жаргону алкоголіків та наркоманів, які перейшли до молодіжного сленгу:

англ.: *alcamahol, ass whup, giggle water, junkst, mutha junkst, sauce* ‘алкоголь’; *angel dust, bammer* (сленг гетто для поганої марихуани) ‘наркотики’ [306].

Ступенем своєї експресії виділяються солдатський і кримінальний жаргони. Загальна військова повинність і процеси криміналізації сучасного суспільства вносять свою лепту у формування молодіжного сленгу, поповнюючи його словник мілітаризмами та арготізмами:

Як приклади поповнення молодіжного сленгу сленгізмами з військового жаргону, можна навести наступні слова та вирази:

нім.: *Kanone* ‘шишка’, ‘начальник’;
einen Marsch machen ‘задати прочухана’;
j-m den Marsch blasen ‘поставити кого-небудь на своє місце’;
der alte Marschierer ‘вояка’, ‘солдафон’ [190].

Запозичення з кримінального жаргону також увійшли до молодіжного сленгу:

нім.: *der Knasti* ‘зек’;
knasten ‘запроторити’, ‘посадити’;
der Hefenbruder (*Hefen* ‘дріжджі’ + *bruder* ‘брат’) ‘шушера’, ‘дрібний злодій’ [190].

Досить велику частину російського молодіжного сленга становлять запозичення з кримінального жаргону, так званої «блатної фені». Звертає на себе увагу доля цих запозичень, їх виникнення у блатній мові і далі запозичення до молодіжної:

рос.: *чувак* від циганського *чявалэ* ‘хлопець’ [261].

Приклади з жаргону наркоманів, які увійшли згодом до молодіжного сленгу:

укр.: *гера, герасим, герич* ‘героїн’;

гон (нарк. сленг – ‘надмірна балакучість під дією наркотику’) ‘брехня’, ‘перебільшення’, ‘нісенітниця’;

гониво (нарк. сленг – незв’язний потік мовлення після наркотичної ейфорії) ‘дурниці’, ‘маячня’ [244].

Незважаючи на слабшу роль діалектів у запозиченнях, які поникають до молодіжного сленга, зустрічаються такі приклади запозичень з діалектної лексики:

англ.: *eejit* ‘ідіот’ (неправильна вимова англійського варіанту *idiot*) – ірландський сленг;

Giddy Mate! ‘Добридень, друже!’;

ta ‘дякую’ – Ківі сленг – новозеландський варіант англійської мови;

aboot – прийменник ‘о’ – канадський варіант англійського *about* [306];

нім.: *Fickfack / Fickfackerei* ‘відмова’, (в якості лайки) ‘прокляття!’ від середньовісньонім. *fickfacken* ‘показувати фокуси’, ‘робити дурниці’ при наявності алюзії на англ. (американський варіант) *to fuck*;

knuspern ‘спати з чоловіком або жінкою’, від північнонім. *knuspern* ‘гризти що-небудь солодке’ [190];

укр.: *лепський* – півд.-зах. ‘гарний’;

мундик – півд.-зах. ‘смітник’;

чоткий, чьоткий – сх.-укр. ‘добрий’, ‘чудовий’; *чьотко* ‘добре’, ‘чудово’ [266].

Зустрічаються також приклади не лише діалектної, а й застарілої лексики, яка була дещо відозмінена та згодом увійшла до сленгу:

англ.: *fuck* – образа, лайка [306]. Існує декілька варіантів походження слова *fuck*. Найбільш поширені є два варіанти, згідно з якими *fuck* – це аббревіатура, яка з’явилась або у давні часи або колоніальний період. Таким чином, *FUCK* означало або *Fornication Under Consent of the King* ‘блуд за згодою короля’ (за легендою потрібно біло отримати згоду короля перед тим, як мати з кимось сексуальні відносини), або *For Unlawful Carnal Knowledge* ‘через протиправні статеві відносини’ (*FUCK* було написано на стапелях, які

тримали звинувачених у проституції, бо повне формулювання було занадто довгим) [281].

рос.: *лох* ‘недалека, нетямуща людина, довірливий роззява, постраждалий від шахрая або його потенційна жертва’. Згідно з дослідженням проф. Є.С. Отіна, слово *лох* увішло до «фені» та молодіжного сленгу з просторіччя ще у 60-х роках [116, с. 360]. Це слово пішло від усіченої форми коннотативного антропонима *Лёха*, тобто *Лёха* далі *Лех*. Таким чином, для жаргонізма *лох* можна реконструювати наступний словотворчий ланцюг з вихідними (вершинними) особистими іменами *Алексей* та *Александр* [116, с. 360]. З кінця XVII ст. в російській мові поалась смислова еволюція похідних форм *Алёша* та *Алёшка*, а саме вони стали позначати ‘дворова людина’, ‘слуга’ [116, с. 360].

клевый від *клюжий*, *колюжий* ‘хороший’, ‘гарний’ [261]. Є.С. Отін прослідив етимологію цього слова. Воно спочатку «потрапляє в жаргон бродячих торговців – офень (де *клюво/клёво*, *клюва* означає ‘добре’), а потім і в злодійський жаргон дореволюційній Росії. В XXст. входить до загального жаргону і стає інтержаргонною лексемою» [114, с. 150].

Наступна підгрупа внутрішньомовних запозичень – це запозичення з розмовної мови. Ця підгрупа досить розвинена завдяки тому, що розмовна мова надає молоді найбільшу кількість можливостей для прояву своєї оригінальності, бо реєстр літературної лексики набагато більший та більш доступний ніж діалекти, закриті кодифіковані жаргони або художня література та ЗМІ.

англ.: *box* ‘комп’ютер’ [306];

нім.: *Koffer* (від нім. ‘валіза’) ‘неприваблива дівчина’ [250];

укр.: *свята* ‘менструація’ [244];

рос.: *глобус* ‘лисий чоловік’ [261].

Остання підгрупа внутрішньомовних запозичень – це запозичення з художньої літератури й ЗМІ (кіно, пісень, телебачення, журналів, тощо). Регістр молодіжної лексики відрізняється своєю «всеїдністю» щодо

лексичного фонду, який використовується, яскравістю створюваних тут неологізмів, оригінальним переосмисленням існуючих лексем, але, на думку більшості сучасних дослідників, у сучасному молодіжному сленгу намічається тенденція прагнення до «примітивізації мовного матеріалу». Г. Еманн пов'язує цей процес із пониженням квалітету молодіжної поп-культури, яка є одним з основних факторів впливу на підростаюче покоління. Обходячись мінімальною кількістю слів, вони тим не менше виражають почуття молоді, що дозволяє лінгвістам говорити про «прагматично банальну лексику при позитивній валентності (здатності позитивно сприйматися) з боку реципієнтів» [190, с. 9].

Приклади сленгізмів запозичених з художньої літератури та ЗМІ включають оказіональні слова. Оказіоналізми – це невідоме мові слово, що створюється за непродуктивним словотворчим моделям, або шляхом навмисного порушення цих моделей [95, с. 91]. Оказіональні слова носять відтінок авторства і приналежності до певного контексту [95, с. 91], але набуваючи розповсюдження серед молоді оказіоналізм стає сленгізмом.

англ.: *timbo* або *bimbo* ‘неосвічений чоловік’ – цей вираз став популярним завдяки американському телесеріалу Seinfeld;

Louis Vuitton feathers now that's some fly shit ‘Пір’я від Луї Віттон – тепер це модна штука!’;

Back to runnin' circles round niggas ‘Знову на порядок крутіше інших нігерів’;

Now we squared up, holdup ‘Тепер нікого не злякаюсь, тримайтеся!’ – пісня Run This Town (Jay-Z feat. Rihanna & Kanye West) [245];

нім.: *Mr. Wichtig* ‘Містер Воображало’;

Hey Baby-Boy ‘Гей, малюк’;

Ich bin total relaxed und geniee ihre Show-ho ‘Я зовсім розслаблена’;

ich brauch jetzt erst mal einen Drink ‘тепер мені потрібно чогось випити’ – пісня Mr Wichtig (‘Tic Tac Toe’) [245];

укр.: *продвиганий* – той, що постійно перебуває під дією наркотиків. *Вашій увазі продвигана молодь нав'язує Конго, ми є надовго* («ТНМК»). *Пісня присвячується продвиганій молоді та тим, хто називає цей хвувел шоу-бізнесом* («ТНМК»);

булка 'тіло'. Лопата стоїть з відром на голові, дві булки стирчать снігові («Моторолла») [244];

рос.: *билайн 'бджола'* від логотипу оператора мобільного зв'язку 'Білайн', на якому раніше була зображена бджола;

джидай 'єврей', 'міліціонер' від спотвореного 'джедай' – з культового фільму Джорджа Лукаса 'Зоряні війни';

дурасел 'батарейки' та *'акумулятори'* фірми 'Durasell' (бренд) [261].

Проаналізовані приклади та шляхи запозичень відображені у наступній таблиці (див. табл. 8).

Таблиця 8

Джерела запозичень у молодіжному слензі

Джерела запозичень	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1. Іншомовні	35	15	65	40	59	33	68	33
2. Внутрішньомовні	45	20	33	20	44	25	51	25
2.1. інших жаргонів								
2.2. 3 розмовної мови	135	65	57	35	65	37	75	37
2.3. 3 художньої літератури та мас-медіа	11	5	8	5	9	5	10	5
Разом	226	100	162	100	177	100	204	100

Кількісні дані щодо джерел запозичень для поповнення складу молодіжної лексики (див. табл. 8) свідчать про те, що в англійському слензі головним джерелом є розмовна мова, а в німецькому лідируючі позиції

займають запозичення з інших мов. В українській та російській мовах загальний відсоток внутрішньомовни запозичень з розмовної мови лише на 1% перевищує запозичення з інших мов. Це означає, що ці дві групи запозичень у рівній мірі відіграють провідну роль у поповненні лексичного складу молодіжного сленгу відповідних мов.

3.1.3. Внутрішньомовні запозичення відбуваються завдяки декільком засобам. По-перше, це пов'язано з «словозміною» або лексичною мутацією, яка, як правило, притаманна запозиченням з розмовної мови. Більшою мірою сюди відносяться слова, утворені не за будь-якої словотвірної моделі (з порушенням семантичної сполучуваності або ж при транспозиції), а спонтанно, але які закріпилися в мові, зважаючи на свою несподівану оригінальність:

англ.: *lysdexia* ‘діслексія’ ← *dyslexia*, *alrighty* ‘все добре’ ← *all right* [306];

нім.: *labundig* ‘живий’ ← *lebendig*;

laschi ‘лінивий’, ‘нудний’ ← *lasch* ‘млявий’, ‘ледачий’;

vordergestern ‘позавчора’ ← *vorgestern* (посилюється наявністю всередині лексеми компонента *der* – форми давального відмінку артикля *die*) [250];

укр.: *шибздонутий* ← *шизонутий* (від шизофренія) ‘ненормальний’, ‘психічно нездоровий’;

прибамбас ‘оригінальна річ’, ‘цікавинка’, ‘якесь удосконалення’, *прибабаханий* ← *прибаханий*, *прибацаний* ‘ненормальний’, ‘дивакуватий’ [244];

рос.: *бисектрисса* ← *директриса* ‘директор школи (жінка)’ [261].

Всі вищенаведені приклади разом з лексичною мутацією ілюструють таку словотворчу можливість, як «творча словогра». Це дозволяє людині, яка говорить (спочатку – автору сленгізму) виділитися, показати свою оригінальність [66, с. 11]:

англ.: *la la* ‘марихуана’, *too-da-loo* ‘прощавай’, *okee-doke* ‘добре’ [306].

нім.: *hoppeldihopp* ‘швидко’, ‘опа-оп’ ← *hoppel* ‘стрибати’, ‘скакати’ та *hopp* ‘гоп’;

doppeldidoch ‘подвійно’ ← *doppel* ‘подвійно’ та *doch* ‘да’, ‘дійсно’;

fluffig ‘приємно м’який’, ‘повітряний’ [250];

укр.: *чікі-нікі* ‘добре’, ‘належним чином’;

цацки-пецки ‘дурниці’;

сюсі-пусі ‘сентименти’, ‘сльозливість’ [244];

рос.: *газ-квас, гай-гуй* ‘п’яна гулянка’,

пампусик-пивасик ‘пиво’ [261].

До наступного засобу внутрішньомовних запозичень для поповнення реєстру молодіжного сленгу належить зміна семантичної структури слова. Виділяють наступні типи семантичних змін, які можна прослідити у всіх підгрупах:

1. Розширення значення (генералізація)
2. Звуження значення (спеціалізація)
3. Перенесення найменування (метафора, метонімія та антономазія)
4. Деградація (погіршення)
5. Елевація (поліпшення) значення.

1. Розширення значення – зміна значення, в результаті якого слово, котре називало предмети одного виду, поширюється як найменування на всі види даного роду, тобто стає найменуванням відповідного роду.

Приклади запозичень з розширенням значення з жаргону:

укр.: *гон* (нарк. сленг – ‘надмірна балакучість під дією наркотику’) ‘брехня’, ‘перебільшення’, ‘нісенітниця’;

гониво (нарк. сленг – незв’язний потік мовлення після наркотичної ейфорії) ‘дурниці’, ‘маячня’ [244];

Запозичення з діалектів з розширенням значення:

укр.: *чоткий, чьоткий* – сх.-укр. ‘добрий’, ‘чудовий’; *чьотко* ‘добре’, ‘чудово’ [266].

Приклади внутрішньомовних запозичень з генералізацією з розмовної мови:

нім.: *grell* ‘яскравий’, ‘різкий’, ‘пронизливий’ (про світло, колір або музику) → 1. ‘дуже неприємний’, ‘болісний’; 2. взагалі, як найвищий ступінь – ‘сильний’, ‘видатний’ [250].

укр.: *потухлий* ‘похмурий’, ‘сумний’ → ‘виснажений’, ‘безсилий’;

порнографія – щось дуже поганої якості, надто віддалене від відтворюваного зразка → ‘лицемірство’, ‘лицедійство’, ‘вигадка’, ‘гра на публіку’ [244];

рос.: *сага* ‘історія’, ‘розповідь’, ‘проблема’, ‘пригода’;

чешки ‘взуття’;

пахать ‘працювати’, ‘функціонувати’ [261].

2. Звуження значення – зміна значення, в результаті якого слово, котре називало предмети певного роду, закріплюється в якості найменування тільки за одним з видів даного роду.

Приклади запозичень зі спеціалізацією значення з жаргону уголовників:

рос.: *понты* ‘бажання справити сильне враження’, ‘прагнення показати себе важливою персоною, значніше, ніж є насправді’ [116, с. 374]. Спочатку слово було поширене в «фені» позначало ‘удавана хоробрість’, ‘помилкове враження’, а потім перейшло до молодіжного сленгу з більш спеціалізованим значенням [116, с. 374].

Запозичення з діалектної/застарілої лексики зі звуженням значення:

рос.: *гонник* ‘молодик 14-20 років, з низьким рівнем освіти, вкрай низьким рівнем культурних запитів’ від *гонать* ‘жити бездомним’, ‘ночувати на вулиці’, ‘бродяжити’ (можливо також спочатку увійшло до кримінального жаргону, а згодом й до молодіжної мови) [261].

Приклади утворення молодіжних сленгізмів завдяки спеціалізації при запозиченнях з розмовної мови:

англ.: *boу* ‘хлопець’, ‘близький друг’ [306];

нім.: *der Looser* (запозичення з англ. зі значенням ‘невдаха’) ‘ненадійна людина’;

das Mega-Deal (якась значна, велика подія) ‘велика, гарна річ’ [250];

укр.: *предки* ‘батьки’ [244];

рос.: *самка* ‘сексуальна дівчина’, істота жіночої статі, що намагається спекулювати своєї гендерної функцією в найнесподіваніших областях [261].

3. Метафора – це перенесення найменування на предмети іншого роду або виду за подібністю другорядних ознак (колір, форма, розмір, внутрішні якості і т. п.).

Молодіжні сленгізми, утворені з метафоричним перенесенням значення при запозиченні з діалектів:

нім.: *knuspern* ‘спати з чоловіком або жінкою’, від північнонім. *knuspern* ‘гризти що-небудь солодке’ [190]

Приклади метафоричних утворень молодіжних сленгізмів при запозиченні з розмовної мови:

англ.: *bird* ‘приваблива жінка’;

speedball ‘суміш кокаїну і героїну для ін’єкції’ [306];

нім.: *die Schrumpfelrose* (від нім. ‘зморщена троянда’) ‘стара дама’;

das Fossilscheibe (від нім. ‘викопний диск’) ‘стара патефона платівка’ [250];

укр.: *рухати мізками* ‘думати’;

бамбук ‘нецікава, порожня особа’ [244];

рос.: *свисток* ‘людина, яка часто говорить неправду, не виконує своїх обіцянок’;

геморрой ‘неприємність’, ‘труднощі’, ‘проблема’;

букварь ‘людина, що постійно щось вчить’ [261].

Один з різновидів метонімії – антономазія, яка використовується для позначення властивих або приписуваних комусь ознак і полягає в заміні імені загального власним ім’ям історичної особи, літературного персонажа або

іншим загальним ім'ям, базується на принципі подібності людини з речами, які її оточують [63, с. 59], широко представлена в англійському слензі:

англ.: *Belushi* 'суміш кокаїну і героїну для ін'єкції' (*speedball*) (отримало цю назву після того, як John Belushi помер від ін'єкції *speedball*);

kevork 'вбити' (від прізвища Jack Kevorkian, доктора, який допомагав здійснювати самогубства у Сполучених Штатах) [306].

нім.: *Walachei* 'глухомань', 'сільська місцевість' від *Walachei* – малонаселена місцевість в Румунії між Південними Карпатами та Дунаєм [250].

Метонімія – це перенесення найменування на предмети іншого роду або виду в силу існуючого між предметами реального зв'язку [108]:

Метонімічні запозичення з діалектів:

рос.: *бабки* 'гроші' – кістки з суглобів ніг великих домашніх тварин – корів і т. ін.. Колись вся Росія грала в цю гру, що нагадує скралі. Бабки високо цінувалися, деколи грали і на гроші [261].

Запозичення з розмовної мови також відбуваються завдяки метонімії:

англ.: *visit lady Perriam* 'піти в туалет' від англ. 'відвідати леді Перріам' (Леді Перріам подарувала Оксфордському коледжу будівлю, де тепер розташований туалет) – зі студентського сленгу [306].

укр.: *силікони* 'груди';

сидіти на голці 'мати наркотичну залежність';

сидіти на стакані 'багато пити' [244].

рос.: *пикнуть, гудкануть* 'зателефонувати на мобільний телефон' [261].

Приклади використання метонімії при запозиченні з мови ЗМІ:

рос.: *білайн* 'бджола' від логотипу оператора мобільного зв'язку 'Білайн', на якому раніше була зображена бджола;

дурасел 'батарейки' та 'акумулятори' фірми 'Durasell' (бренд) [261].

4. Деградація – процес зміни значення, коли властивий тому чи іншому слову негативний емоційний відтінок настільки посилюється, що поглинає інші значення і стає центральним.

Деградація при запозиченнях з кримінального жаргону:

рос.: *галимый* ‘поганий’ на «фені» *галимый* – це ‘затвердження чого-сь на 100 відсотків’ [261].

Приклади деградації при запозиченні з діалектів:

нім.: *Fickfack / Fickfackerei* ‘відмова’, (в якості лайки) ‘прокляття!’ від середньовірногонім. *fickfacken* ‘показувати фокуси’, ‘робити дурниці’ при наявності алюзії на англ. (американський варіант) *to fuck* [190].

Погіршення значення при запозиченні з літературної мови:

англ.: *babysit* ‘підсадити кого-небудь на наркотики’ [306].

нім.: *Zickenstall* ‘жіночій туалет’ від нім. ‘сарай’, ‘конюшня’;

Treibhaus ‘публічний будинок’, ‘бордель’ від нім. ‘теплиця’, ‘оранжерея’ [250];

укр.: *село* ‘неосвіченість’, ‘неотесаність’;

селюк ‘груба, неосвічена людина’ (сільське походження неонов’язкове) [266].

рос.: *пассажир* ‘нахлібник’, ‘утриманець’;

пехотинец ‘дурень’, той, що нічого не розуміє [261].

5. Елевація – процес з посиленням позитивної емоційної оцінки.

Приклади поповнення реєстру молодіжної лексики через запозичення з кримінального жаргону з покращенням значення:

рос.: *кайф* від араб. *keif* у значенні ‘стан сп’яніння від куріння кальяну’, ‘байдикування’ → у крим. ‘стан наркотичного або алкогольного сп’яніння’ → у мол. ‘добре’, ‘відмінно’ [261].

Елевація значення запозиченого сленгізми при запозиченні з літературної мови:

англ.: *bitch* ‘подруга’ (використовується у розмові між жінками, частіше як *my bitch*) [306].

нім.: *vierlagig* ‘надзвичайно хороший’ від нім. ‘чотиришаровий’ – про туалетний папір найвищої якості;

verludert привабливий, ефектний від *verludern* вести розпусне життя [250];

укр.: *силос* 'будь-який виключно овочевий салат', 'їжа швидкого приготування' [244];

рос.: *пасть* 'рот' [261].

При «зміні значення» кількість слів у словниковому складі мови не збільшується, бо ці процеси, які призводять до збагачення слів новими значеннями і розвитку багатозначності, тобто полісемії, так і до заміни старого значення новим так, що слово, отримавши нове значення, багатозначним від цього не стає.

Виділені засоби внутрішньомовних запозичень, у тому числі семантична деривація, проілюстровані у кількісному та процентному співвідношенні у наступній таблиці (див. табл. 9):

Таблиця 9

Внутрішньомовні запозичення для поповнення реєстру молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов

№	Засоби внутрішньомовних запозичень (з та без семантичних змін)	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1.	Творча словогра	11	8	3	5	9	14	10	13
2.	Генералізація	26	20	10	18	9	13	12	16
3.	Спеціалізація	14	10	3	5	5	8	8	11
4.	Метафора, метонімія та антономазія	50	37	31	54	28	43	37	49
5.	Деградація	23	17	5	9	7	11	4	5
6.	Елевація	11	8	5	9	7	11	4	5
Разом		135	100	57	100	65	100	75	100

Згідно з даними представленими у Таблиці 8 (див. табл. 8), розмовна мова відіграє значну роль у поповненні лексичного складу молодіжного сленгу англійської, німецької, української та російської мов серед внутрішньомовних запозичень. Найбільша кількість прикладів зміни семантичного значення слова при переході до молодіжної мови проілюстрована саме запозиченнями з розмовної мови. Семантичної деривація при інших внутрішньомовних запозиченнях (з жаргонів, діалектів та художньої літератури й ЗМІ) менш ймовірна, бо запозичене слово, як правило, вже змінило своє значення в рамках жаргону або діалекту й переходить до молодіжної мови зі зміненим значенням. Таблиця 9 (див. табл. 9 п. 4) доказує, що найбільший потенціал як засіб запозичення лексем до молодіжного сленгу має метафора (включно з метонімією та антономазією) у молодіжних сленгах усіх проаналізованих мов. Це відбувається, можливо, тому, що такий засіб семантичної деривації дає молоді можливість виразити свою неординарність та кмітливість, вигадивши оригінальну метафору та вловивши ледь помітний зв'язок між двома словами.

3.2. Способи словотвору молодіжних сленгізмів

Аналіз способів словотвору молодіжного сленгу виявляє спільні та відмінні риси молодіжного сленгу в порівнянні з іншими мовами, які досліджуються, та підтверджує його дотримання тенденцій словотвору національної мови, яка є базовою для даного молодіжного сленгу.

1. Афіксація:

А. Префіксація.

Завдяки особливостям молодіжного сленгу, який вирізняється значною емоційністю та експресивністю, можна побачити велику кількість молодіжних сленгізмів з оціночним значенням. Велике поширення таких слів обумовлює використання певних префіксів для їх деривації, бо як

зазначалось, саме префікси використовуються для зміни семантичного значення слова та додавання певної конотації. Так в англійській, німецькій, українській та російській мовах виділяються префікси, які стали інтернаціональними та часто вживаними. Це префікси зі значенням дуже добре, найвища ступінь оцінки чогось.

англ.:

mega-: *megabucks* ‘дуже велика сума грошей’, *megawork* ‘величезний обсяг роботи’;

uber- (у значенні ‘ідеальний’, походить з німецької мови): *ubercarpenter* ‘талановитий’ [306];

нім.:

absolut- (ставиться перед прикметником для посилення його значення): *absolut super* ‘суперовий’, *absolut irre* ‘дуже гарний’;

mega- (ставлять перед прикметником для більшого семантичного ефекту): *megagut* ‘дуже добре’ [273];

укр.:

супер-: *суперкласний* ‘дуже гарний’ [244];

рос.:

мега-: *мегалол* ‘сміх’, ‘широка посмішка’, вираз великого захоплення, *мегафест* ‘велике свято’, ‘вечірка’, *мега-чел* ‘справжня людина’, використовується для виразу захоплення тою чи іншою людиною [261].

Разом з інтернаціональними префіксами в молодіжному слензі мов, що досліджуються, можна побачити префікси типові для національних мов, до яких відноситься відповідний соціолект. Наприклад:

англ.:

over-: *overcook* ‘розлютити’, *overkill* ‘надмірний’, ‘непомірний’, *overstand* ‘дуже добре щось розуміти’ [307];

нім.:

ab-: *abhotten* ‘запалювати’ (на вечірці, наприклад); *abkochen* ‘обманювати’, ‘дурити’; *abkackten* ‘провалитись’ (на екзамені) [283];

end- (найулюбленіший префікс німецької молоді для вираження найвищого ступеня чогось): *endgeil* ‘дуже весело’, *endmadig* ‘особливо, виключно поганий’ [273].

укр.:

роз-: *розколювати* ‘дізнатись правду’, *роздуплятися* ‘приходити до тями’, *роздербанити* ‘розірвати’ – в даному випадку префікс *роз-* надає сленговому слову значення доконаного виду;

під-: *підзалетіти* ‘завагітніти’ (про небажану вагітність), *на підсосі* ‘у стані похмілля’, *підірвати* ‘познайомитися з дівчиною з метою здійснення статевого акту’ [244].

рос.:

без-: *безбашенный* ‘екстремал’, *безмазовый* ‘поганий’, ‘невдалий’, ‘даремний’;

раз-: *разгрузить* ‘звільнити від роботи’, ‘відсторонити від справи’, ‘заспокоїти’, ‘втішити’; *раздавить* ‘випити’; *раздраконить* ‘розлютити когось’; *раздуплить* ‘зрозуміти’, ‘збагнути’ [261].

Б. Суфіксація.

Наприклад, згідно з дослідженнями лінгвіста Інго Плага, суфікс *-ness* найбільш продуктивний в англійській мові сьогодні [221, с. 32]. Молодь при створенні нових сленгізмів, по-своєму, використовує дериваційні можливості цього суфіксу, так він може бути доданий до будь-якого слова (прикметник, займенник, іменник, частка й т. ін.), навіть до вигуку або власного імені, але утворене слово може нічого й не означати, а бути лише частиною гри слів.

англ.:

-ness (суфікс іменників): *broness* – як правило вживається як питання, служить як запит допомоги або поради від *bro* ‘друг’, *hotness* ‘сексуальність’, *sweetness* – грайливе ім’я для того, хто вам дорогий, *nessness* ‘щось дуже важливе’, ‘те, що змушує світ обертатись’, *arghness* – ситуація, коли все дратує, *Katyness* від *Katy* ‘Кеті’, *Draconess* від *Draco* ‘Драко’, *Harryness* від *Harry* ‘Харрі’ [307].

Для збільшення ефекту та привертання уваги може додаватись до слова декілька раз: *yesnessness* ‘бажання досягти цілі, розширити кордони, що заважають тобі’, *nessnessness* ‘щось дуже-дуже важливе’, *broneessness* ‘прохання поради від друга’ [307].

В німецькій мові одним з найпродуктивніших суфіксів є *-ig* [Stevenson, с. 103]. Ця тенденція зберігається й в молодіжному слензі німецької мови.

нім.: *-ig* (суфікс прикметників): *affig* ‘дуже глупий’, *assig* ‘поганий’, *asslig* ‘гидкий’, *bräsig* ‘стомлений’, *cremig* ‘розслаблений’ [283].

Для української та російської мов одним з найбільш продуктивних є суфікси – *ов* та – *ск*, які використовуються для утворення прикметників. Вони також поширені у молодіжному слензі, тому що прикметники мають здатність додавати певне емоційно-експресивного значення, а молодіжна мова у свою чергу відрізняється своєю експресією та емоційністю.

укр.: *-ов* (суфікс прикметників): *херовий* ‘поганий’, *хіповий* ‘гарний’, *чумовий* ‘дуже гарний’, *шаровий* ‘дармовий’, *факовий* ‘поганий’ [244];

рос.:

-ск (суфікс прикметників): *блинский* – вигук для виразу емоцій, *афигенский* ‘дуже гарний’;

-ск та *-ов* (суфікси прикметників): *ништяковский* ‘чудовий’ [261].

У зв’язку з великою кількістю запозичень з англійської мови, які стосуються комп’ютерних технологій та Інтернету, в українському та російському молодіжному слензі продуктивними стали суфікси для створення іменників, наприклад, суфікс *-ник*:

укр.: *айдішник* – число, яке використовується у якості індексаційного номеру для реєстрації на сайтах, *айпішник* ‘IP-адреса’ [244];

рос.: *айтишник* – людина, яка розуміється на комп’ютерах, *анимешник* ‘фанат аніме’ [261].

Однак є суфікси, які не переміщують слова з однієї частини мови до іншої; суфікси цього виду зазвичай переносять слово в різні семантичні групи. Саме такий процес спостерігається у англійському молодіжному

слензі, бо найпродуктивнішими є суфікси, які надають слову лише семантичного відтінку, наприклад:

англ.:

-tacular (суфікс прикметників, який використовується для позначення негативного ставлення до чогось): *craptacular* ‘невтішний’;

-adelic (суфікс прикметників, який служить посилення позитивної конотації слова): *shagadelic* ‘дуже привабливий, сексуальний’;

-age (суфікс іменників, який застосовується для наголошення на кількості, об’єму чого-сь): *drinkage* ‘випивка’, *doobage* ‘велика цигарка з марихуаною’ [306].

Схожі суфікси наявні в німецькій та українській мовах:

нім.: *-rapst* (суфікс іменників, що підкреслює вищий авторитет у тому чи іншому вигляді діяльності – критика, мас-медіа, музика, спорт і т. ін.): *der Musikrapst* ‘музикальний експерт’ [283];

Але існує й досить продуктивний суфікс *-er* у німецькому молодіжному слензі для переходу з однієї частини мови в іншу (іменник ← дієслово): *der Hänger* ‘нав’язлива людина’ ← *hängen* ‘вішати’, *der Lauscher* ‘той, хто підслуховує’ ← *lauschen* ‘прислуховуватись’ [250].

-o (суфікс іменників італійського походження): *der Randalo* ‘скандаліст (о)’ ← *randalieren* ‘ляяться’, *radikalo* ‘радикальний’ ← *radikal* ‘радикальний’ [250].

На цих прикладах можна прослідити, як до лексем, які були запозичені з італійської (*der Randal* ‘скадал’, *radikal* ‘радикальний’) ‘повертається’ їх ‘споконвічне’ романське звучання шляхом додавання італійського афіксу *-o*. У першому випадку (*der Randalo* ‘скандаліст (о)’) – для посилення вираження антисимпатії, у другому – *radikalo* для посилення значення слова [250, с. 5].

укр.:

-иця (суфікс іменників): *телиця*, *лошиця*, *гьорлиця* ‘дівчина, жінка’, *алкашниця*, *синюшниця* ‘п’яниця’;

-чик (зменшувальний суфікс іменників, який іноді надає іронічний відтінок): *чубчик* ‘людина мала за віком’, *субчик* ‘хлопець’, *папірчики* ‘гроші’;

-ло (суфікс іменників, який має презирливий відтінок): *бадло*, *табло*, *гризло* ‘обличчя’ [244].

рос.:

-очк (зменшувально-пестливий суфікс іменників): *благодарочка* – вираз подяки, *тёлочка* ‘дівчина’, *белочка* ‘стан алкогольного сп’яніння’, *бубочка* – зменшувально-пестливе звернення, комплімент, *ёлочка* ‘все добре’ [261].

У російській мові широкого розповсюдження набула тенденція утворення дієслова від іменника. Можливо цей процес став популярним завдяки своїй лаконічності, а також під впливом англійської мови, де завдяки конверсії одне й те саме слово може означати як іменник, так й дієслово:

рос.: *-ит* (суфікс дієслів): *барменить* дієсл. ‘працювати барменом’ від *бармен* ім., *батониться* дієсл. ‘відпочивати’ від *батон* ім. ‘ледащий’, *бизонить* дієсл. ‘агресивно себе поводити’ від *бизон* ім., *бобрячить* дієсл. ‘їсти’ *бобер* ім. [261].

Використання напівсуфіксів більш притаманне німецькій мові, де існує багато таких напівсуфіксів, як *-mann*, *-frau*, *-mensch*, *-person*, *-lust*, *-sinn*, *-sucht*, *-haus*, *-hof*, *-statte*, *-stelle* й інші [68, с. 241-243]. Термін «напівсуфікс» розуміється як словотворчий елемент, за формою збігається з простим кореневим словом, але володіє функціонально-семантичними характеристиками словотвірного суфікса, який формується на основі другого компонента складного слова, набуваючи більш загальне, абстрактне значення і утворюючи в поєднанні з основами різної семантики обширні словотворчі ряди [60, с. 18].

нім.: напівсуфікс *-frau*: *Powerfrau* ‘сильна, вольова жінка’;

напівсуфікс *-hof*: *Reiterhof* ‘бордель’ [283].

Але в англійському молодіжному слензі такий спосіб афіксації набирає обертів.

англ.:

напівсуфікс *-ass*: *candy-ass* ‘слабкодухий’, *bad-ass* ‘1. надзвичайний, 2. талановитий, 3. поганий’, *busted-ass* ‘огидний’;

напівсуфікс *-shit*: *chicken-shit* ‘слабкий, боягузливий’;

напівсуфікс *-fuck*: *dumb-fuck* ‘глупий’;

напівсуфікс *-city* (додається до іменника, щоб вказати на наявність чогось у великій кількості): *dude-city* ‘багато хлопців’, наприклад, *We left the bar because it was dude city*. ‘Ми пішли з бару, бо там було забагато хлопців’ [306].

В. Префіксально-суфіксальний спосіб.

англ.: префікс *over-* та суфікс *-ed*: *over-chicked* ‘хтось з дівчиною, яка гарніша ніж супутник’ [306].

нім.: префікс *ab-* та суфікси *-mäßig* та *-ig*: *abfetzmäßig* [283];

В німецькій мові на відміну від інших мов цей підвид має свої особливості, а саме для побудови нових слів використовується циркумфікс. Найпоширенішим циркумфіксом у німецькій є *ge-* *-t*, які додаються до та після кореню та використовуються для утворення дієприкметника II, наприклад:

нім.: префікс *ab-* та циркумфікс *ge-* *-t*: *abgekocht* ‘розумний’, *abgestempelt* ‘вже не молода жінка’ [283].

укр.: префікс *за-* та суфікс *-ен* або *-н*: *забичений* ‘пригнічений’, *зabійний* ‘модний’ [244].

рос.:

префікс *за-* та суфікс *-анн*: *зафаканный* ‘несправний’;

префікс *от-* та суфікс *-няк*: *отходняк* ‘похмілля’;

префікс *от-* або *за-* та суфікс *-ит*: *отфрендить* ‘удалити з друзів’, *зафрендить* ‘добавити у друзі’ [261].

Досить продуктивним є суфікс іменників *-ист*:

префікс *до-* та суфікс *-ист*: *дофенист* ‘той, кому все одно, байдужа людина’;

префікс *по-* та суфікс *-ист*: *пофигист, похерист, похренист* ‘той, кому все одно, байдужа людина’ [261].

Г. Безафіксний або нульова афіксація.

укр.: *загон* ‘щось дивне’ від *загоняти* ‘робити щось дивне’ [244];

рос.: *замут* ‘процес організації якоїсь справи’ від *замутить* ‘задумати щось’, ‘організувати’, *мутка* ‘справа з сумнівним відтінком’ від *мутить* ‘затіяти щось’ [261].

На основі проаналізованого матеріалу можна зробити наступні висновки, які будуть відображені також й у наступній таблиці (див. табл. 10):

Таблиця 10

Розподіл сленгових одиниць за способами афіксації в англійській, німецькій, українській та російській мовах

Способи афіксації	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
Префіксація	56	25	86	40	112	43	134	42
Суфіксація	158	70	75	35	109	42	138	43
Префіксально-суфіксальний	11	5	54	25	26	10	32	10
Безафіксний або нульова афіксація	-	-	-	-	13	5	16	5
Разом	225	100	215	100	260	100	320	100

1. Найбільш розповсюдженим способом афіксації в англійському молодіжному слензі є суфіксація (70% від загальної кількості досліджених сленгових одиниць) (див. табл. 10). Це обумовлено тим, що в англійській національній мові такий спосіб, як префіксально-суфіксальний, мало продуктивний, тоді як нульова афіксація представлена конверсією, яка виділяється у якості самостійного способу деривації слів й не входить до афіксації.

2. В російському молодіжному слензі суфіксація налічує на 1% більше сленгізмів, ніж префіксація – 43% та 42% відповідно, тоді як в українському молодіжному слензі префіксація складає 43%, а суфіксація 42% усіх

сленгових одиниць, створених за допомогою афіксації (див. табл. 10). Лідуючі позиції як суфіксації, так й префіксації обумовлені продуктивністю цих способів у відповідних національних мовах.

3. На відміну від англійського та німецького сленгів в українському та російському виділяється ще нульова афіксація, яка складає 5% усіх сленгізмів, утворених за допомогою афіксації (див. табл. 10). Кількісні дані доводять те, що це непродуктивний спосіб деривації в українській та російській мовах.

4. Як в українському, так в російському молодіжному сленгах в німецькому виділяються префіксальний (40%) та суфіксальний (35% від усіх сленгізмів утворених за допомогою афіксації) способи. Особливістю німецького молодіжного сленгу є те, що на відміну від інших молодіжних мов тут досить продуктивним є префіксально-суфіксальний спосіб (25% від усіх сленгізмів утворених за допомогою афіксації). Це обумовлено тим, що у німецькій мові досить поширеною для створення прикметників та дієприкметників від дієслів є модель з використанням циркумфіксу *ge-* + *основа* + *-t*.

5. У якості загальних висновків треба зазначити, що молодіжний сленг має інтернаціональні риси, бо в ньому можна прослідити розповсюдження однакових афіксів для створення сленгізмів. Це пояснюється тісним взаємозв'язком культур через медіа та Інтернет, бо молодь однієї країни переймає те, що популярне у іншій країні, якщо це сприймається як щось круте та дуже модне. Але не дивлячись на це, молодіжний сленг не може бути відірваним від відповідної національної мови, тому наслідують прийняті способи афіксації.

2. Основоскладання.

А. Нейтральні складні слова.

- прості нейтральні складні слова:

англ.: *airhead* (*air* 'повітря' + *head* 'голова') 'бовдур';

homeboy (*home* 'дім' + *boy* 'хлопець') 'друг';

asshat (*ass* ‘осел, дупа’ + *hat* ‘шляпа’) ‘ідіот’;

babygirl (*baby* ‘дитина’ + *girl* ‘дівчина’) ‘подруга’ [306];

нім.: *das Fressbrett* (*fressen* ‘жрати’ + *Brett* ‘дошка’) ‘язик’;

die Gehirnprothese (*Gehirn* ‘мозок’ + *Prothese* ‘протез’) ‘кишеньковий калькулятор’ [250];

укр.: *яйцетряска* (*яйце* ‘яйцо’ + *тряска* ‘тряска’) ‘дискотека’;

фаустпатрон ‘пляшка алкогольного напою місткістю 0,7-0,8 літрів’ [266];

рос.: *газ-квас* ‘п’яна вечірка’;

базар-вокзал ‘розмова’, ‘бесіда’ у значенні ‘пуста розмова’, ‘базікання’, ‘балачки’;

гавнодавы ‘погане взуття (зношене, брудне)’;

бомжпакет ‘дешева еда быстрого приготовления’ [261];

- похідні складні слова:

англ.: *ass-kisser* (*ass* ‘дупа’ + *kiss* ‘поцілунок’ + *er* – суфікс імменників) ‘підлиза’;

bird-brained (*bird* ‘птаха’ + *brain* ‘мозок’ + *ed* – суфікс прикметників) ‘неосвічений’;

pea-brained (*pea* ‘горох’ + *brain* ‘мозок’ + *ed* – суфікс прикметників) ‘неосвічений’ [306];

нім.: *der Kniebeißer* (*Knie* ‘коліно’ + *beißen* (*en*) ‘кусати’ + *er* – суфікс імменників) ‘дитина’;

der Nabelküsser (*Nabel* ‘пуп’ + *küssen* (*en*) ‘цілувати’ + *er* – суфікс імменників) ‘юнак маленького зросту’ [250];

рос.: *всёравняк* (*все* + *равно* + *няк* – суффікс іменників) ‘байдужа людина’;

стопудняк (*сто* + *пуд* + *няк* – суффікс іменників) ‘авжеж’, ‘звісно’ [261];

- скорочені складні слова:

англ.: *Chi-town* (*Chicago* ‘Чикаго’ + *town* ‘місто’) ‘Чикаго’ [306];

нім.: *B-Boy* (*Breakdance* ‘брейкданс’ + *Boy* ‘хлопець’) ‘хлопець, який танцює брейкданс’ [288];

A-Saft (*Apfel* ‘яблуко’ + *Saft* ‘сік’) ‘яблучний сік’;

O-Saft (*Orange* ‘апельсин’ + *Saft* ‘сік’) ‘апельсиновий сік’ [250];

укр.: *дискогопанці* (*диско* = *дискотека* ‘дискотека’ + *гопанці* от *гопак* ‘танцы’) ‘дискотека’;

гон-компанія (*гон* = *гонник* – 1. ‘вуличний злодій’, 2. ‘малоосвічена, груба людина’ + *компанія* ‘компанія’) ‘весела компанія’;

гон-стоп (*гон* = *гонник* + *стоп*) ‘вуличне пограбування’ [244];

рос.: *блатхата* (*блатная* + *хата*) ‘квартира’, ‘будинок’, ‘жиле приміщення, де збираються бухати або тусуватися’;

велмог (*великий* + *могучий*) ‘російська мова’ від відомої фрази І. С. Тургенева «О, великий и могучий русский язык!» [261].

Найбільш поширеними підтипами нейтрального типу основоскладання в англійському та німецькому молодіжному сленгах є прості і похідні складні слова (48% (90 одиниць) і 48% (90 одиниць) в англійському та 32% (27 одиниць) і 62% (53 одиниць) у німецькому) (див. табл. 11).

Таблица 11

Молодіжні сленгізми англійської, німецької, української та російської мов утворені за допомогою нейтрального складання

№	Підтипи нейтральних складних слів	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1.	Прості	90	48	27	32	5	45	6	40
2.	Похідні	90	48	53	62.5	–	–	3	20
3.	Скорочені	9	4	5	6	6	55	6	40
Разом		189	100	85	100	11	100	15	100

Приклади нейтральних складних молодіжних сленгізмів в українській і російській мовах (11 та 5 сленгових одиниць) не настільки багаточисельні як в англійському та німецькому молодіжному сленгах (189 та 85 одиниць відповідно) (див. табл. 11). Що стосується нейтральних складних сленгізмів

в українському і російському молодіжному сленгах, в проаналізованому нами матеріалі більш продуктивні прості та скорочені нейтральні складні слова (45% та 55% в українському та 40% та 40% в російському сленгах) (див. табл. 11).

Б. Морфологічні складні слова:

нім.: *die Schnodderseuche* (*Schnodder* ‘сопли’ + *se* + *Euche* ‘хвороба’) ‘нежить’;

der Bildungsschuppen (*Bildung* ‘освіта’ + *ss* + *Schuppen* ‘сарай’) ‘школа’ [250];

укр.: *спиртометр* (*спирт* + *о* + *метр*) ‘алкоголік, п’яниця’;

синьлюбий (*синь* (*синій*) ‘п’яний’ + *о* + *любий* ‘любитель’) ‘п’яний’ [266];

рос.: *бабоукладчик* (*баба* ‘жінщина’ + *о* + *укладчик*) ‘бабій’, ‘спокусливий чоловік’;

гамбургероed (*гамбургер* + *о* + *ed*) – індивід, що живе за американізованим способом життя [261].

В. Синтаксичні складні:

англ.: *you-know-what* ‘секс’;

know-how ‘знання’;

know-it-all ‘людина, яка вважає ніби вона усе знає’;

zero-dark-hundred hours ‘рано вранці’;

kick-in-the-pants ‘прикольний, смішний’ [306];

нім.: *der Fünf-Finger-Rabatt* ‘крадіжка’;

die Red-Nose-Time ‘нежить’ [250];

рос.: *ржунимагу* ‘дуже смішно’;

войнамир – вираз негативного ставлення до довгого і /або нудного тексту – спотворена назва роману Л. Толстого «Війна та мир»;

разэтосамить ‘досягти високого ступеня в прояві чогось’ [261].

Г. Подвоєння:

англ.: *ta-ta* ‘бувай’;

ticky-tacky ‘дурний смак’;

flim-flam ‘неправдива інформація’;

hoighty-toighty ‘прикольний’ [306];

нім.: *fix-foxi sein* ‘бути щасливим’;

der Neep-Neep ‘балакучий співрозмовник’ [250];

укр.: *бульо-мульо* ‘людина з провінції або з села’;

бу-бу ‘похмілля’;

супер-пупер ‘найвищий ступінь якості’ [266];

рос.: *прдунь-прдунь* – вигук власного значення не має, вставляється, коли немає чого сказати для справдження комічного ефекту [261].

Згідно з даними представленим в Таблиці 12 в українській і російській мовах не так багато нейтральних і синтаксичних складних слів у порівнянні з англійською та німецькою внаслідок чого даний тип основоскладання менш продуктивний в молодіжному сленгах української та російської мов. Невелика кількість нейтральних і синтаксичних складних слів обумовлюється особливостями даних мов які успадковуються відповідними молодіжними сленгами.

Таблиця 12

Способами основоскладання сленгових одиниць в англійській, німецькій, українській та російській мовах

№	Способи осново складання	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1.	Нейтральні складні слова	189	67	85	57	11	12	15	14
2.	Морфологічні складні слова	–	–	53	35	52	58	64	61
3.	Синтаксичні складні слова	45	16.5	5	3	–	–	6	5
4.	Подвоєння	45	16.5	7	5	26	30	22	20
Разом		279	100	150	100	89	100	107	100

В англійському молодіжному слензі приклади морфологічних складних сленгізмів нечисленні, тому що даний тип основокладання непродуктивний в англійській мові. У німецькому, українському та російському молодіжному сленгах даний спосіб словоскладання досить поширений (35% 58% і 61% відповідно) (див. табл. 12).

Крім того, поряд з нейтральними складними сленгізмами (57%), в німецькому молодіжному слензі лідирують морфологічні складні слова (35%). Цей тип основокладання також дуже поширений в українському і російському молодіжному сленгах (56% та 61% відповідно) (див. табл. 12).

Особливістю англійського молодіжного сленгу є те, що в ньому не виявлено приклади морфологічних складних слів, в той час як цей тип основокладання, який все більше набирає обертів, представлений синтаксичними складними словами (16.5% від загальної кількості проаналізованих сленгізмів) (див. табл. 12).

Відносно продуктивним серед способів основокладання у всіх досліджуваних мовах (крім німецької) виявилось подвоєння основ (див. табл. 12). Даний спосіб поширений при створенні сленгізмів, так як утворені за таким принципом складні слова мають оригінальне звучання і можуть створити комічний ефект при їх вживанні в мовленні.

3. Скорочення. До типів побудови скорочень у слензі належать [61, с. 38]:

А. Усічення:

- створення нового слова зі складу (рідше, з двох) оригінального слова, котре може втратити свій початок – аферезіс:

нім.: *Tschuldigung = Entschuldigung* ‘вибачте’ [245].

рос.: *стоп = автостоп* ‘подорож по автотрасі на попутних машинах’ [261].

- випадіння одного або кількох звуків у кінці слова – апокопа:

англ.: *fab = fabulous* ‘чарівний’;

psycho = psychopath ‘психопат’;

crim = *criminal* ‘кримінальний’;

homo = *homosexual* ‘гомосексуальний’ [286];

нім.: *Funzen* = *funktionieren* ‘роботати’;

der Transi = *Transvestit* ‘трансвестит’;

das Ziggi = *Zigarette* ‘цигарка’ [242];

укр.: *фан* ‘фанат’;

демо ‘демонстрація’;

запор – автомобіль марки «Запорожець» [266].

рос.: *азер* ‘азербайджанец’;

днюха ‘день народження’;

до свидос ‘до побачення’;

рюк ‘рюкзак’ [261].

Б. Початкове скорочення або абревіація:

- акронім:

англ.: *CRAFT* = *can't remember a fucking thing* ‘нещастя, яке викликає втрату пам’яті’;

KAMU = *kiss and make up* ‘позначення легковажних відносин’;

FRED = *fucking ridiculous economic disaster* ‘економічна криза’;

KISS = *keep it simple, stupid* ‘не зважай’ [306];

нім.: *MOF* = *Menschen ohne Freunde* ‘людина без друзів’ [273].

укр.: *ідіот* = *ідеальний друг і офігенний товариш* – іронічно по відношенню до товариша [244].

рос.: *Емнимс* = *Если Мне Не Изменяет Мой Склероз* ‘якщо я не помиляюсь’;

нямс = *насколько я могу судить* ‘наскільки я можу судити’ [261];

- початкове скорочення зы збереженням буквеного читання:

англ.: *CI* = *confidential informantion* ‘таємниця’;

TTYL = *talk to you later* ‘поговоримо пізніше’ [306];

нім.: *DKA* = *Deutscher Korrekter Abzug* ‘мовний вислів для позначення, що хтось когось перевершив’ [250];

укр.: ГП (ГеПе) = гидотна потвора – образливо щодо людини;

КСП = Кабінет Стратегічного Призначення ‘туалет’;

ОБС = Одна Баба Сказала ‘ненадійне джерело інформації’ [244];

рос.: ДР = День Рождения ‘день народження’;

ЕБМП = если боян – мне пофиг – попередження читачеві про те, що текст може бути застарілим, але автор вважає за потрібне його повторити;

МЧ = молодой человек ‘хлопець’ [261].

- скорочена форма слова або фрази на письмі, що використовується в тексті замість цілого для економії місця та зусиль:

англ.: xtc = ecstasy ‘екстазі’;

gr8 = great ‘чудово’;

kthxbai = Okay, thanks, bye. ‘добре, дякую, бувай’ [306].

Значна кількість аббревіацій з’явилась завдяки комп’ютерному спілкуванню, бесіді у мережі Інтернет та текстовим повідомленням. Для економії місця та зусиль поширеніми стали акроніми та скорочене написання слова/фрази (див. табл. 13).

Таблиця 13

Типи аббревіації молодіжних сленгізмів англійської, німецької, української та російської мов

№	Типи аббревіації	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1.	Акронім	90	33	53	10	26	25	32	25
2.	Буквене читання	9	3.5	3	1	5	5	6	5
3.	Скорочене написання слова/фрази	72	27	–	–	5	5	12	9.5
Разом		171	100	56	100	36	100	50	100

Акроніми є більш популярними серед молоді ніж буквене читання (див. табл. 13) через те, що зашифрована фраза може бути схожа на якесь вже існуюче слово, що, в свою чергу, добавляє яскравості сленгізму.

В. Деаббревіація:

нім.: *ARD = Allgemeines ratloses Durcheinander* ‘загальний безлад і плутанина’ (від *Arbeitsgemeinschaft der Öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland* ‘Робоча співдружність суспільно-правових мовних станцій Федеральної Республіки Німеччина’ – найбільша телерадіокомпанія ФРН);

BMW = Bayern müssen warten ‘Баварці повинні чекати’ (від *Bayerische Motorenwerke* – «Баварські моторні заводи», *BMW* – німецький виробник автомобілів і мотоциклів) [273].

укр.: *ПК = повний кайф* ‘задоволення’ (від *персональний комп’ютер*) [244].

рос.: *ВВП = Владимир Владимирович Путин* (від *валовой внутренней продукт*);

ВЛКСМ = Возьми Лопату, Конай Себе Могилу (від *Всесоюзный Ленинский Коммунистический Союз Молодёжи*) [261].

В українській мові це також один зі способів інтерпретації та наближення до свого мовного ареалу запозичених іноземних абревіацій:

укр.: *ББС = баба бабі сказала* ‘ненадійне джерело інформації’ (від *BBC – Британська Телерадіомовна Корпорація*) [244],

LM = ‘Леонід Макарович, LD = Леонід Данилович – жартівливі номінації марок сигарет [266].

Згідно з даними представленими у таблиці 14, у живому спілкуванні молодь активно використовує перший тип скорочення, тоді як абревіації зустрічаються рідше.

Як свідчить розподіл сленгових одиниць у таблиці 13, найбільш популярними способами скорочення в англійському, німецькому, українському та російськоому молодіжному сленгах є апокопи та акроніми. Дана тенденція пояснюється великої кількістю апокопів та акронімів, які використовуються у Інтернет-спілкуванні.

**Способи скорочення сленгових одиниць в англійській, німецькій,
українській та російській мовах**

Способи скорочення		Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1. Аферезіс		–	–	5	1	–	–	–	–
2. Апокоп		90	33	81	15	52	50	64	51
3. Абревіація	3.1. акронім	90	33	53	10	26	25	32	25
	3.2. букв. чит.	9	3.5	3	1	5	5	6	5
	3.3. скор. напис. слова/фрази	72	27	–	–	5	5	12	9.5
4. Деабревіація		9	3.5	16	3	15	15	12	9.5
Разом		270	100	158	100	103	100	126	100

4. Словозлиття.

А. Поєднання двох усічених основ з накладенням фонемі або груп фонем на стику за формулою $A(=abc) + B(=dbe) \rightarrow C(=abe)$. У молодіжному слензі вивчаємих мов до цього типу належать такі слова:

англ.: *absotively* ‘дуже позитивно’ = *abso(lutely)* ‘абсолютно, виключно’ + *(p)ositively* ‘позитивно’ [306];

укр.: *алконавт* ‘п’яниця’ = *алко(голік)* + *(косм)онавт* [266].

Б. З’єднання початкового фрагмента одного вихідного слова з кінцевим фрагментом другого без міжсловного накладення [85, с. 48]. Цей тип можна представити формулою $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ad)$:

англ.: *annoуware* ‘програмне забезпечення, яке дратує’ = *annoу(ing)* ‘дратуючий’ + *(soft)ware* ‘програмне забезпечення’;

babelicious = *bab(y)* ‘дитина, крихітка’ + *(d)elicious* ‘смачний, чудовий’ ‘приваблива жінка’ [306];

рос.: *балтаголик* = *балт(ун)* + *(алк)оголик* ‘бовтун’;

борзометр = *борз(ый)* + *(терм)ометр* – прилад, що вимірює ступінь нахабства [261];

укр.: *траходром* ‘ліжко’ = *трах(атись)* + *(аер)одром* [266].

В. З'єднання повної основи вихідного слова з усіченою основою іншого слова з накладенням фонем або без нього [85, с. 49]. Такий тип у молодіжному слензі вивчаємих мов можна представити трьома формулами:

а) вихідне слово, основа якого зберігається – це перше слово:

- $A(=ab) + B(=bcd) \rightarrow C(=abc)$, де накладення фонем обов'язкове:

англ.: *lametarded* 'відсталий' = *lame* 'покалічений' + *(r)etarded* 'відсталий' [306];

нім.: *affenteuerlich* 'дуже допитливий' = *Affe* 'мавпа' + *(ab)enteuerlich* 'допитливий' [250];

укр.: *алкашист* 'п'яниця' = *алкаш* + *(ф)ашист*; *дебільник* 'мобільний телефон' = *дебіл* + *(моб)ільник* [266];

рос.: *очкозавр* 'трус' = *очко* (від *очковать* 'злякатись чогось') + *(дин)озавр*;

очконавт 'боязуз' = *очко* + *(косм)онавт* [261];

- $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=abd)$ без накладення фонем:

англ.: *Jewfro* – зневажливо до єврея = *Jew* 'єврей' + *(a)fro* 'афро';

joygasm 'велика радість' = *joy* 'радість' + *(or)gasm* 'оргазм' [The Online Slang Dictionary];

укр.: *сексодром* 'ліжка' = *секс* + *(аер)одром* [266];

б) вихідним словом, яке зберігається у телескопічному новоутворенні, є друге слово, яке формується згідно з формулою $A(=acb) + B(=cd) \rightarrow C(=acd)$:

англ.: *mathemagician* = *mathema(tician)* 'математик' + *magician* 'маг' 'людина, яка дуже добре розуміється на математиці';

automagically = *automa(tically)* 'автоматично' + *magically* 'магічно' – мається на увазі, що у спостерігача немає ніякого розуміння механізму дії, настільки, що це здається йому майже чарівним' [306];

укр.: *лошмен* 'дурна людина' = *лош(ара)* 'дурень, йолоп' + *мен* 'чоловік' [266].

Г. Поєднання двох повних основ з міжсловним накладенням (гаплогія) [85, с. 49] утворюється за формулою $A(=ab) + B(=bc) \rightarrow C(=abc)$:

англ.: *boughetto* ‘бути високого класу, але не зазнаватися’ = *bough* ‘гілка’ + *ghetto* ‘гетто’ [306];

нім.: *alleinsam* ‘самотній’ = *allein* ‘один’ + *einsam* ‘самотній’ [250].

Д. Зустрічаються приклади поєднання початкових фрагментів похідних слів, які у англійській мові не виділяються у окрему групу, а у русистиці представлені формулою $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ac)$:

укр.: *старпер* ‘старий, набридливий чоловік’ = *стар(ий)* + *пер(дун)* [266];

рос.: *битковоз* = *битком* + *возить* ‘переповнена маршрутка’ [261];

Є. Молодіжний сленг посприяв розвитку нового для англійської мови типу утворення блендів, який представлений формулою $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ac(d)b)$:

англ.: *abso-bloody-lutely* ‘абсолютно’, ‘зовсім’ = *absolutely* ‘зовсім’ + *bloody* пейоративне слово;

abso-fucking-lutely або *abso-fuckin’-lutely* ‘точно’ = *absolutely* ‘зовсім’ + *fucking* пейоративне слово [306];

рос.: *сблинь* ‘відійди’ = *сгинь* + *блин* [261].

Результати дослідження процесів телескопії у молодіжних сленгізмах в англійській, німецькій, українській та російській мовах можна відобразити у наступній таблиці (див. табл. 15).

Згідно зі здобутими результатами (див. табл. 15), можна зробити такі **висновки:**

1. Телескопія більш розповсюджений спосіб словотвору у англійському (57 сленгових одиниць), українському (66) та російському (56) молодіжному слензі. У німецькому молодіжному слензі зустрічаються лише поодинокі приклади блендів (4 сленгові одиниці) (див. табл. 15).

2. В цілому можна стверджувати, що утворення нових слів шляхом телескопії у англійському молодіжному слензі є активним словотворчим процесом, бо з'явилась навіть нова для англійської мови формула утворення слів-стягів (6 тип – 14%) (див табл. 15).

Таблиця 15

Типи телескопії в слензі англійської, німецької, української та російської мов

№	Типи телескопії	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1.	1 тип	10	18	–	–	5	8	–	–
2.	2 тип	11	19	2	50	28	42	23	41
3.	3 тип	23	40	–	–	28	42	28	50
4.	4 тип	5	9	2	50	–	–	–	–
5.	5 тип	–	–	–	–	5	8	4	7
6.	6 тип	8	14	–	–	–	–	1	2
Разом		57	100	4	100	66	100	56	100

3. Певна незвичність подібних лексичних утворень, що додає їм деяку експресивність, робить телескопію досить поширеним способом словотвору. Ця ознака слів-злитків робить їх дуже популярними в молодіжній мові, де вони призначені для привернення уваги слухача. Тому все більше слів-злитків з'являються в англійському молодіжному слензі. Крім того, контамінація стає також продуктивною й в українському та російському молодіжному сленгах, незважаючи на те, що це не є сталим способом словотвору у відповідних національних літературних мовах.

5. **Фразові дієслова.** Як було визначено у теоретичній частині, фразові дієслова притаманні англійській мові, тому в англійському молодіжному слензі можна зустріти приклади утворення сленгізмів за допомогою самого цього способу:

англ.: *blimp out* ‘переїсти’;

blow off ‘ігнорувати’;

hit on ‘фліртувати’;

hit me up ‘подзвони мені’ [306].

6. Звукова імітація. В англійському молодіжному слензі такий спосіб творення нових слів отримав широке розповсюдження, ймовірно через його лаконічність, бо молодь тяжіє до скорочення слів й надає перевагу у використанні коротких слів:

англ.: *ta da* ‘найкраще’;

dab ‘вдарити кулаками в знак дружби’;

ticks ‘хвилини’;

kak ‘блювати’ [306].

У німецькому та українському молодіжному слензі такий спосіб не отримав широкого розповсюдження:

нім.: *Boa eh!* – вираз здивування, захоплення ‘Клас! Круто!’;

das Tatütata ‘імітація поліцейської, пожежної сирен або сирени швидкої допомоги’ [250].

укр.: *прибабаханий* ‘ненормальний, дивакуватий’;

фе ‘незадоволення’, *сказати фе* ‘висловити своє незадоволення’ [244].

рос.: *бибика* ‘машина’;

гыыыы – позначення сміху;

зык – невелика усмішка як вираження емоційності [261].

7. Конверсія. Цей тип словотвору досить популярний у англійському молодіжному слензі:

англ.: *cabbage* дієсл. ‘вкрасти’, наприклад, *You cabbaged my favorite pen* ‘Ти вкрав мою улюблену ручку’ від *cabbage* ім. ‘гроші’ – *I’ve got no cabbage* ‘В мене не має грошей’,

sack дієсл. ‘рвати, блювати’, наприклад, *Oh, that made me want to sack.* ‘О, через це мені хочеться блювати’ від *sack* ім. ‘будь-яка невідома речовина’ – *What is this sack?* ‘Що за гидота?’ [306].

При конверсії нової основи не утворюється, початкова основа не змінюється ні формально, ні семантично. Утворені з допомогою конверсії слова можуть мати як похідну, так і непохідну основу – залежно від основи

початкового слова. Це може бути і варіант основи початкового слова [169, с. 134]:

нім.: *asten* дієсл. ‘працювати’ від *Ast* ім. ‘рука’;

botten дієсл. ‘біжатиє’ від *Botte* ім. ‘взуття’;

dönern дієсл. ‘випускати газу, видавати непристойний звук’ від *Döner* ім. ‘непристойний звук’;

floppen дієсл. ‘провалитись’ від *Flop* ім. ‘провал, розчарування’ [283].

В даних випадках дієслова були утворені від основ іменників, які є сленговими та утворились за допомогою запозичення з літературної мови з метафоричним переосмисленням значення.

У німецькій мові сленгові номінації утворюються шляхом конверсії, коли відбувається субстантивація причастя або прикметника [100, с. 7]:

нім.: *Süße* ім. ‘солоденький’ від *süß* прикм. ‘любий, гарний’ [250].

Також можна виявити зворотній процес, коли прикметник утворюється від іменника. Таким чином утворюються від субстантивні прикметники:

нім.: *zucker* прикм. ‘добре, супер’ від *Zucker* ім. ‘цукор’ [250].

В українській та російській мовах приклади конверсії можна прогледіти у контексті, наприклад,

укр.: *обкурений* ім. від *обкурений* прикм. ‘той, що перебуває у стані ейфорії або веде себе неадекватно, ніби знаходиться під дією наркотика’ [266]. Наприклад, *Lyalya Abramovich* знову цей обкурений ‘знов цей неадекватний’ – коментар на персональній сторінці у Facebook.

рос.: *башкастый* ім. ‘лідер’ від *башкастый* прикм. ‘кмітливий’

Дослідження матеріалу показало, що процеси словотвору молодіжних сленгізмів досліджуваних мов наслідують основні тенденції в словотворі національних мов відповідних молодіжних сленгів (див. табл. 16).

В результаті аналізу встановлено наступні спільні та відмінні риси досліджуваних молодіжних сленгів за способами словотвору. Афіксація є незаперечним лідером у німецькій, українській та російській мовах з 40%, 50% та 50% відповідно (див. табл. 16).

**Способи словотвору сленгізмів в англійській, німецькій,
українській та російській мовах**

№	Способи утворення	Англ. %	Нім. %	Укр. %	Рос. %
1.	Афіксація	25	40	50	50
2.	Основоскладання	31	28	18	16
3.	Скорочення	30	28	20	20
4.	Словозлиття	10	1	10	10
5.	Фразові дієслова	5	–	–	–
6.	Звукова імітація	2	1	2	2
7.	Конверсія	2	2	1	1
Разом		100	100	100	100

Що стосується англійської мови, то загалом за кількісними показниками основоскладання завдяки різноманітності типів складає 31%, в той час як скорочення та афіксація мають однакову кількість відсотків та займають друге та третє місце у системі словотвору англійського молодіжного сленгу (30% та 25% відповідно) (див. табл. 16). У німецькій українській та російській мовах скорочення займає також друге (28%, 20% та 20% відповідно), а основоскладання третє місце у загальному процентному співвідношенні (28%, 18% та 16% відповідно) (див. табл. 16).

3.3. Скорочення та аббревіації як основні риси молодіжного Інтернет-сленгу англійської, німецької, української та російської мов

Серед найхарактерніших ознак молодіжних Інтернет-сленгізмів досліджуваних мов слід назвати скорочення.

Скорочення слів – це найбільш розповсюджена тенденція у молодіжному Інтернет-слензі усіх досліджуваних мов. Головним чинником, що сприяє розповсюдженню цього способу словотворення молодіжних Інтернет-сленгізмів, є умови спілкування через Інтернет. за допомогою мобільних телефонів та інших електронних пристроїв. Задля прискорення та

спрощення спілкування використовуються скорочення, аби максимально приблизити швидкість спілкування через SMS або Інтернет до прямого (усного) спілкування.

В молодіжному Інтернет-слензі можна побачити такі види лексичних скорочень, як:

1. Усічені слова (clipped or stump words):

англ.: *tnx, thx, thanx* = *thanks* ‘дякую’;

rly = *really* ‘правда’;

PLZ, PLS = *please* ‘будь ласка’ [305];

нім.: *gg* = *gegen* ‘напроти’;

eig = *eigentlich* ‘насправді’;

gh = *guthaben* ‘добре до чогось ставитись’;

k = *klar* ‘зрозуміло’ [300];

укр.: *прив* ‘привіт’;

админ ‘системний адміністратор’;

клава ‘клавіатура’;

Інет ‘Інтернет’;

дяки ‘дякую’ [269];

рос.: *спс* = *спасибо* ‘дякую’;

чз = *через* ‘через’;

лю = *люблю* ‘люблю’;

оч = *очень* ‘дуже’;

м-ду = *между* ‘між’ [265].

2. Аббревіація (досить популярний спосіб словотвору у SMS-мові та молодіжному Інтернет-слензі, який дозволяє економити час, місце та зусилля на набір слова, фрази або цілого речення). В молодіжному Інтернет-слензі використовуються наступні види аббревіації:

а) акроніми (складання початкових звуків слів користується великою популярністю у SMS та Інтернет-слензі, тому що воно дозволяє економити

найбільшу кількість місця (ціла фраза або речення перетворюється у набір декількох букв), зусиль та часу затраченого на створення повідомлення):

англ.: *ASAP = As Soon As Possible* ‘якомога швидше’;

HAND = Have A Nice Day ‘доброго дня’;

IMHO = In My Humble Opinion ‘за моєю думкою’;

LOL = Laughing Out Loud ‘голосно сміятись’ [305];

нім.: *DaD = Denk an dich* ‘згадую тебе’;

DaM = Denk an mich ‘згадуй мене’;

NEWS = Nureinwenigsauer ‘дещо важко’;

LOVE = Liebe ohne Vertrauen endet ‘любов без довіри неможлива’ [301];

укр.: *HMXP = на мій хлопський розум, НМД = на мою думку* – аналог англ. *IMHO* ‘за моєю думкою’;

МНБМ = москаль неправий, бо він москаль (іронічно про сумнівні доводи) [269].

рос.: *ЯП = ясный перец, ясен пень (само собою)* ‘зрозуміло’;

ЕВПОЧЯ = Если Вы Поняли, О Чем Я ‘якщо ви зрозуміли, що я маю на увазі’;

ИПУ = ищу пятый угол ‘вигадувати щось, що вже існує’, *ОЗ = однако, здравствуйте (для народов севера)* ‘добридень’ [265].

Такий вид абрєвіації отлучив широке розповсюдження, бо новостворений акронім може за звучанням та написанням нагадувати вже існуюче слово, що додає сленгізму яскравості та збільшує його шанси сподобатись молоді та закріпитись у спілкуванні.

б) ініціальна абрєвіація (формується за допомогою складання початкових літер слів):

англ.: *GTG = Got To Go* ‘треба йти’;

ТМК = To My Knowledge ‘наскільки я знаю’,

OMG = Oh, my God! ‘О, Боже!’, *BRB = Be Right Back* ‘зараз буду’ [305].

нім.: *bb = bis bald* ‘до побачення’;

bd = bis dann ‘поки що’,

BDDT = Bis denn dann tschüß ‘Бувай – до скорого!’, *bmyl = biegemichvorlachen* ‘заходитися від сміху’,

ddf = drückdichfeste ‘сильно обіймаю’,

DDR = Dudarfstrein ‘тобі не дозволено’,

DBDDHKPUKKU = Doof bleibt Doof, da helfen keine Pillen und keine kalten Umschläge ‘Дурень залишається дурнем, тому що ні ліки, ні холодний душ не здатні допомогти’ – не варто сердитись на дурня [300].

укр.: *XЗ = хто зна?* ‘хто знає?’ [247].

рос.: *МЧ = молодой человек* ‘молодий чоловік’,

ПМСМ = По Моему Скромному Мнению, аналог англ. *ІМНО* ‘за мою думкою’,

ДТКЗ = Для Тех, Кто Знает ‘для тих, хто знає’,

ДТКП = Для Тех, Кто Поймет ‘для тих, хто зрозуміє’,

ГППКС = Готов Подписаться Под Каждым Словом ‘згоден підтвердити кожне слово’ [265].

в) складова аббревіація (нові сленгізми утворюються при з’єднанні початкових складів окремих слів у фразі або реченні):

нім.: *bidunowa = Bist du noch wach?* ‘ти ще не спиш?’,

DuBiMeiLe = Du bist mein Leben ‘ти – моє життя’,

HASE = Habe Sehnsucht ‘тужити за кимось’,

KAMASUTRA = Knackiger, attraktiver Mann sucht Traumfrau ‘моторний, привабливий юнак шукає дівчину мрії’,

Katze? = Kannste Tanzen? ‘потанцюємо?’,

KOALA! = Komm allein, Amigo! ‘приходь сам, друже!’ [300].

рос.: *ЧАВО = Часто задаваемые ВОпросы* (аналог англ. *FAQ*) ‘часті питання’ [265].

SMS-мова заклала основу формування нового виду скорочень, який тепер активно застосовується в Інтернет-спілкуванні та при якому звукова оболонка фонем, складу або слова співпадає з звуковою оболонкою окремої букви або цифри. При вимові скороченого слова, що на письмі представлено

лише однією літерою, нічого не змінюється. Якщо у вищенаведених прикладах усічень змінюється й графічна й фонетична структури слова або фрази та утворюється нове за звучанням та написанням слово, то завдяки такому виду скорочень змінюється лише написання слова:

а) літеро-звукові скорочення (одна літера замінює ціле слово через схожість звучання слова та літери):

англ.: *c* [si:] = *see* [si:] ‘бачити’, *u* [ju:] = *you* [ju:] ‘ти’, *b* [bi:] = *be* [bi:] ‘бути’ [305];

б) цифро-звукові скорочення (одна цифра замінює ціле словочерез однакову вимову слова та цифри):

англ.: *1* [wʌn] = *won* або *one* [wʌn] мин. час. від дієсл. ‘перемагати’ або ‘один’,

2 [tu:] = *to* або *too* [tu:] прийменник на позначення місця, частка перед інфінітивом або присл. ‘також’,

4 [fɔ:] = *for* [fɔ:] ‘для’,

8 [eit] = *ate* [eit] мин. час від дієсл. ‘їсти’ [305];

в) частково літеро-звукові або частково цифро-звукові скорочення (цифра, буква чи знак замінює фонему чи склад слова):

англ.: *2day* = *today* ‘сьогодні’ (заміна складу),

4get = *forget* ‘забути’ (заміна складу за аналогією *4* = *for*),

gr8 = *great* [ɡreit] ‘чудово’ (заміна через однакове звучання фонем – *8* [eit]),

l8 = *late* [leit] ‘пізно’ (заміна через однакове звучання фонем та за аналогією *8* = *ate*),

w8 = *wait* [weit] ‘чекати’ (заміна через однакове звучання фонем),

m8 = *mate* [meit] ‘товариш’ (заміна через однакове звучання фонем та за аналогією *8* = *ate*) [305];

нім.: *8ung* = *Achtung!* ‘увага’ (заміна через однакове звучання фонем та за аналогією *8Acht* = *Acht-*),

N8 = *Nacht* ‘ніч’ (заміна через однакове звучання фонем та за аналогією

8Acht = -acht) [300];

рос.: *7я = семья* ‘сім’я’,

про100 = просто ‘просто’ [265];

г) літеро-цифро-звукові скорочення (цифра та буква, які схожі за звучанням на якусь фонему у слові, замінює певний склад слова):

англ.: *b4 = before* [bɪ'fɔː] ‘перед’ (заміна через однакове звучання фонем – 4 [fɔː]),

2mro, 2moro, 2mrw = tomorrow ‘завтра’ (заміна складу за аналогією 2 [tuː] = to- [tuː] та -mro/-moro/-mrw ['mɔːrəu] = -morrow ['mɔːrəu]) [305].

Такий вид скорочення можна побачити у інших мовах як наслідування словотворчим процесам молодіжного Інтернет-сленгу англійської мови, який став диктувати модні вирази. Це стало можливо завдяки процесу глобалізації та за допомогою Інтернету, що об'єднав світ та дав можливість людям, які належать до різних культур, спілкуватись, не зважаючи на простір, що їх розділяє. Наступний факт став значним чинником, що посприяв становленню англійської мови як міжнародної у Інтернеті. Глобальна мережа та багато сучасних технологій виникли або получили розвиток у США та інших англійськомовних країнах. Ще один чинник, що сприяв розвитку та домінуванню англійської мови у Інтернеті, є досить високий рівень життя у англійськомовних країнах (США, Великобританія, Канада, Австралія), який дозволив населенню цих країн раніше отримати доступ до загальної мережі на відміну від України та Росії. Кількісні данні про розвиток Рунету свідчать, що російськомовний Інтернет почав рости саме зараз, тоді як англійськомовний Інтернет, вже зайняв лідируючі позиції (див. рис. 6).

Слід зазначити, що у німецькій, російській та українських мовах дуже розповсюджені аббревіації, запозичені з англійської мови. Вони стали широко вживаними у Інтернет-спілкуванні через свою лаконічність та яскравість, бо як правило, вони служать для виразу емоцій або на позначення загальноновживаних фраз.

Наявні також приклади неасимільованих запозичень:

нім.: *u2 // U2 = You too // Du auch* ‘ти також’, *t + // T + = Think positive // Denke positiv* ‘мисли позитивно’;

t2ul = Talk to you later // Rufe Dich späteran ‘поговоримо пізніше’ [300];

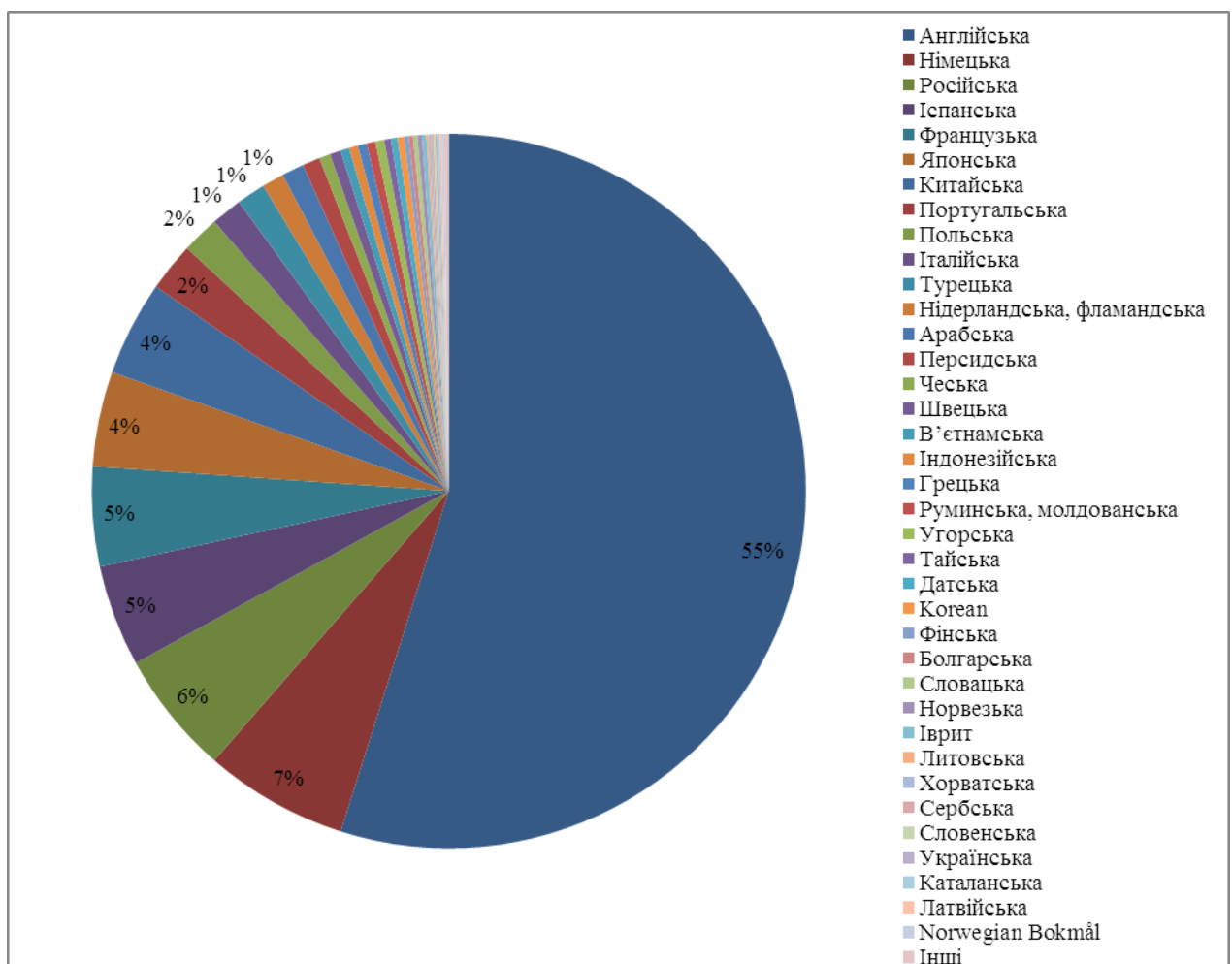
рос.: *OMG = Oh, my God!* ‘О, Боже!’ [265].

укр.: *lol = laughing out loud* ‘гучно сміятися’;

asap = as soon as possible ‘якомога раніше’ [247].

Рисунок 6

Контент-мови Інтернет-сайтів

де англійська мова складає 54,9% усіх мов, німецька – 6,5%, російська – 5,6%, а українська мова має лише 0,1% [308].

Зустрічаються також аббревіації та акроніми, що були запозичені за допомогою транслітерації:

нім.: *AFAICS* від англ. *AFAICS = As far as I can see* ‘наскільки я бачу’ [300].

рос.: *ИМХО* від англ. *ИМНО = In My Humble Opinion* ‘за моєю думкою’;
Афаик від англ. *AFAIK = As Far As I Know* ‘наскільки мені відомо’;
Афаир від англ. *AFAIR = As Far As I Remember* ‘наскільки я пам’ятаю’ [265].

Через низький відсоток сторінок на українській мові (0,1%) порівняно з англійською, німецькою та російською мовою (див. рис. 6), український молодіжний Інтернет-сленг багато в чому наслідує російський Рунет через близькість культур та мов.

укр.: *ИМХО* від англ. *ИМНО = In My Humble Opinion* ‘за моєю думкою’ [247].

Активний розвиток німецького Інтернету та Рунету на даний час провокує поширення німецької та російської мови та виникнення власних молодіжних Інтернет-сленгізмів, які все ж мають ремінісценції на розповсюдженні англійські молодіжні Інтернет-сленгізми. Так створюються «бекроніми» (бленд від англ. *back* + *acronym* = *backronym*). «Бекронім» – це поняття протилежне акроніму, тому що бекроніми виникають завдяки розшифруванню вже існуючого акроніму [213, с. 86]):

нім.: *FOF?* = *Freund oder Feind?* від англ. *FOF?* = *Friend or Feud?* ‘друг чи ворог?’ (запит у чаті) [300].

рос.: *ИМХО* = *истинное мнение, хрен оспориш, имею мнение, хочу озвучить, имею мнение, хрен оспоришь* від англ. *ИМНО = In My Humble Opinion* ‘на мою думку’ [265].

Російській молодіжний Інтернет-сленг має також ще одну особливість – це нові аббревіації, що створюються через неправильну розкладку клавіатури. Так, написання деяких англійських аббревіатур та акронімів на російській розкладці клавіатури спричинило виникнення нових слів:

рос.: *ЗЫ, ЗЫЖ* – еквівалент аббревіатури *P.S.* (*PS* або *PS:* від лат. *Post Scriptum* ‘після підпису’) – логічне доповнення до основного тексту [265].

Через схожість написання деяких англійських та російських літер створюються досить дотепні інтерпретації англійських абрєвіатур:

рос.: *XPюша, XPя, XэPэшник, XRень, ХеPня* – ОС Windows XP. Латинські літери 'X' та 'P' схожі за написання на російські літери 'X' та 'P', що призвело до виникнення таких «бекронімів», як *XреновоРаботает, XренРазберешь* від англ. *XP* [265].

З появою та розповсюдженням Інтернету та сучасних технологій відкрилась епоха нових можливостей. Спілкування було перенесено на нову площину, закладаючи основу створення Нетспіку, мови, яка має ознаки як писемної так і усної форми. Більшістю Інтернет-користувачів, особливо тих, хто активно відвідує соціальні мережі, є молодь, тому Нетспік значно вплинув на їх спілкування та збагатив молодіжний сленг. Основна частина сленгізмів, що влились до молодіжної мови завдяки мережі, є скорочення та абрєвіації, бо пришвидшення обміну повідомленнями (до рівня прямого спілкування) – головна мета користувачів Інтернету. Через домінування англійської серед контент-мов Інтернет-сайтів у німецькому, російському та українському молодіжному Інтернет-слензі можна прослідкувати засилля запозичень з англійської або наслідування словотворчим процесам цієї мови. Але німецько-, російсько- та україномовна молодь прагне вирізнитись по своєму, тому створюються оригінальні «бекроніми» як спосіб показати свою унікальність та приблизити й повністю асимілювати Інтернет-сленгізми.

3.4. Ерратографія як одна з тенденцій молодіжного Інтернет-сленгу

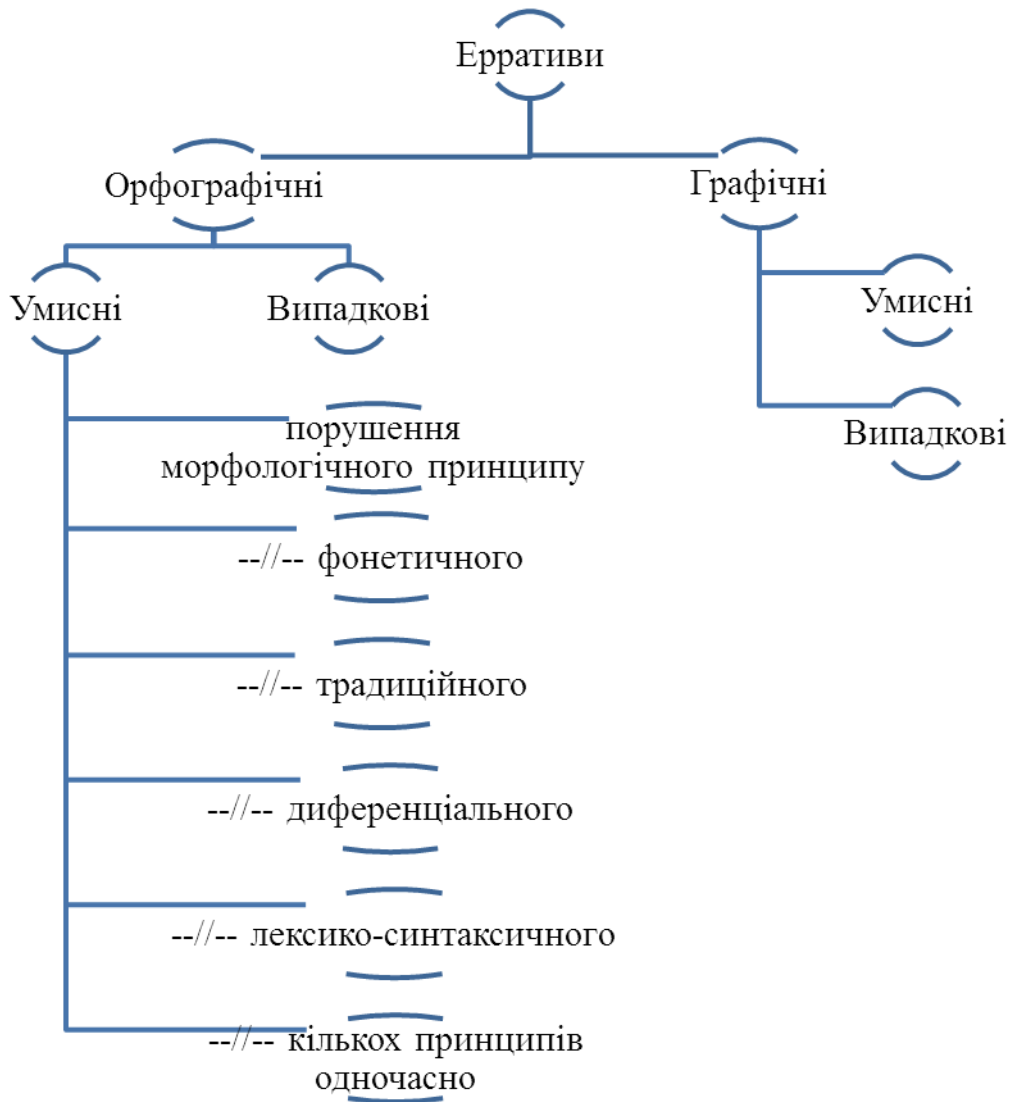
Орфографічні ерративи створюються при порушенні одного із вищевизначених принципів орфографії – морфологічного, фонетичного, традиційного, диференціального, лексико-синтаксичного або декількох одразу (див. рис. 7).

3.4.1. Орфографічні ерративи з умисним порушенням норми. Дана класифікація ерративів дає можливість класифікувати навмисні порушення

норми залежно від принципу і причини, що призвела до створення нового ерративу:

Рисунок 7

Класифікація ерративів

1. **Порушення морфологічного принципу** (основний принцип формування ерративів), коли значущі частини слова, які повинні залишатися незмінними в різних словах та їх похідних, навмисно спотворюються на користь фонетичного принципу:

Приклади тенденцій порушення морфологічного принципу в досліджуваних мовах:

англ.:

- заміна традиційного закінчення множини *-s* на *-z*: *boys* [boɪz] = *boiz* ‘хлопці’, *girls* [gɜ: lz] = *girlz, grlz, grrlz, gurlz* ‘дівчата’;

- заміна суфіксу *-ing* на *-in*: *kicking* [ˈkɪkɪŋ] = *kickin* – дієприкметник теперішнього часу від дієслова *kick* ‘бити’, *telling* [ˈtelɪŋ] = *telin* – дієприкметник теперішнього часу від дієслова *tell* ‘говорити’, *going* [ˈgəʊɪŋ] = *goin* – дієприкметник теперішнього часу від дієслова *go* ‘йти’ [307];

нім.:

- редукція закінчення *-e* 1ос. одн. дієслів: *habe* = *hab* – 1 ос. одн. дієслова *haben* ‘мати’;

- редукція закінчення *-en* дієслів: *aufhören* = *aufhöan* ‘припинити’;

- заміна кореневого дзвінкого приголосного на позначення глухого: *fragt* = *fracht* – 3 ос. одн. дієслова *fragen* ‘питати’ [276];

укр.:

- зміна *-ться* на *-ця*:

подобається = *подобаєця*;

- заміна суфіксу *-ськ* на *-ц*:

датський = *дацкій* [246];

- злите написання частки *не-* з дієсловами: *не подужав* = *неподужав*;

- заміна прийменника *в* на *ф*, наприклад у фразі, *Ф Бабруйськ, зкотино!* [237];

рос.:

- ігнорування м'якого знаку у закінченні дієслів 2 особи однини: *пишешь* [пи'шэш'] = *пишеш* ‘пишеш’, *знаешь* [зна'эш'] = *знаеш* ‘знаєш’;

- заміна суфіксу *-ск* на *-ц*: *адский* [а'цк'ьй] = *аццкий* ‘пекельний’ (та асиміляція корінного *д*);

- зміна *-ться* на *-ця*: *нравиться* [нра'в'ьць] = *нравица* ‘подобається’, *хочется* [хо'ч'ьць] = *хоица* ‘хочеться’;

- зміна корінного голосного: *жжёт* [жж'о'т] = *жжот* ‘пече’;

- злите написання частки *не-* з дієсловами та заміна *не-* на *ни-*: *не могу* = *нимагу* (та зміна корінного голосного *о* на *а* у даному випадку);

- редукція невимовних приголосних у слабкій позиції: *солнце* [со'нць] = *сонце* 'сонце', *жестко* [жо'скъ] = *жоско* 'жорстко';

- ігнорування правила – після літер *ж* та *ш* пишеться *и*: *животное* [жыво'днѣ'ь] = *жывное* 'тварина' [240];

Ігнорування заголовних букв в іменах, назвах і після точки, що обумовлено необхідністю прискорити обмін повідомленнями. Ця тенденція є спільною для усіх досліджуваних мов:

англ.: *Look at this elle. i made it of my own . its my very own doggy XD.*
 'Дивись, Елль. Я сам це зробив. Це моя власна собачка' (про намальований за допомогою пунктуаційних знаків силует собаки). З цього прикладу видно, що *elle* = *Elle* 'Елль' (жіноче ім'я), *i* = *I* 'Я', *its* = *It's* 'Це'. Ці слова повинні починатися з великої літери після крапки [307].

нім.: *morgen abend 20 uhr! carina wartet schon auf dich* 'завтра ввечері о восьмій! Карина вже чекає на тебе'. У цьому прикладі слова *morgen*, *abend*, *uhr* та *carina* повинні писатись з великої літери. По-перше, тому що, *morgen* – це початок речення. По-друге, *abend* = *das Abend*, *uhr* = *die Uhr*, тому що це іменники і згідно з правилами німецької мови повинні писатись з великою літери. По-третє, *carina* = *Carina*, бо це жіноче власне ім'я [276].

2. Порушення фонетичного принципу. Деякі ерративи створюються, коли порушуються базові правила, закладені в орфографію слова. Такий спосіб суперечить головним причинам порушення норм орфографії в Інтернет-слензі, а саме тенденції написання слова так, як воно звучить, щоб зменшити час і зусилля, витрачені на його набір. Зміна слова в даному випадку використовується, щоб виділити його за допомогою графічної репрезентації. Для передачі всього сенсу, вкладеного в певну фразу, в Інтернет-слензі використовуються ерративи. Тенденції, які можна виділити в цій групі ерративів, наступні:

а) зміна голосних у корені слова, обумовлене контекстом:

англ.: *was* минулий час дієслова *to be* ‘бути’ або *were* дієслово *to be* ‘бути’ в умовне способі = *wuz*. Стилiзоване *was* або *were* використовується у вiтаннi або в дружньому оклики, щоб показати своє розташування i iнтерес до співрозмовника (А: *I wuz Edie!:*] ‘Еді!’, Б: *I wuz Matt!:*] ‘Мет’) [307];

б) змiна приголосних у коренi слова:

нiм.: *dann* = *dadd* ‘тодi’, *was* = *wat*, *watt* ‘що’ [276];

в) змiна голосного та приголосних у коренi слова:

нiм.: *nichts* = *nüsch* ‘нiчого’ [276];

б) взаємозамiна букв та сполук. Ця тенденцiя схожа як у албанськiй мовi (iнтернет-феноменi створеному на основi росiйськiй мови), так i в англiйськiй чатспiк. Деякi букви та з’єднання можуть замiняти один одного на письмi на основi того, що вони в рiзних словах можуть представляти одну i ту ж фонему:

англ.: букви *u* та *i* можуть замiняти один одного в словах, и якщо замiна *u* на *i* в деяких випадках може бути пояснено слiдуванням фонетичному принципу (*tu* [tai] = *ti* ‘мiй’), то замiна *i* на *u* йде всупереч останньому: *life* = *lyf* ‘життя’ [307];

рос.: *щ* = *сч*: *ещё* = *исчо* ‘ще’, тому що *сч* = *щ*: *счастье* [щ’а’ст’j’ь] = *щастье* ‘щастя’ (створення даного ерративу обумовлене наслiдуванням фонетичному принципу);

ц = *тс*: *пальцами* = *пальтами* ‘пальцями’, тому що *-ться* /*-тся* = *-ца*, де *тс* = *ц*: *хочется* [хо’ч’ьць] = *хоцца* [240];

3. **Порушення традицiйного принципу**, який передбачає, що треба запам’ятати написання слiв або морфем. Ця група ерративiв включає:

а) спрощення слова або поєднання букв у словi, щоб скоротити i зменшити час i зусилля, витраченi на його набiр. Тенденцiї, якi можна видiлити в данiй групi ерративiв:

- редуцiя закiнчень та окремих лiтер у словi:

рос.: *ничё* = *ничего* ‘нiчого’;

эт = *это* ‘це’;

дрась = *здравствуй* ‘здрастуй’ [240];

редукція невимовного голосного наприкінці слова:

англ.: *som* = *some* ‘декілька’ [307];

нім.: *wieder* = *wieda* ‘знову’, *nicht* = *nich* ‘ні’, *ist* = *is* – 3 ос. одн. дієслова *sein* ‘бути’ [276].

Іноді не лише невимовна голосна але й цілий склад в кінці слова спрощується написьмі:

англ.: *betr* = *better* ‘краще’, *anotha* = *another* ‘інший’, *sure* = *sur* ‘обов’язково’ [307];

- редукція приголосного наприкінці слова:

нім.: *nicht* = *nich* ‘ні’, *ist* = *is* – 3 ос. одн. дієслова *sein* ‘бути’ [276];

- спрощення подвійної літери у слові:

англ.: *tel* = *tell* ‘говорити’ [307];

- заміна сполук голосних на позначення одної фонемі однією літерою:

англ.: *au* [ɔ] = *u*: *because* [b'kɔz = *bcuz* ‘тому що’,

oo [u] = *y*: *look* [lʊk = *lyk* ‘дивитись’ [307];

- заміна сполук приголосних, що позначають одну фонему, однією літерою:

рос.: *сч* = *щ*: *счастье* [щ'а'ст'j'ъ] = *щастье* ‘щастя’ [240];

нім.: *jetzt* = *jez* ‘зараз’;

- поєднання *th* на позначення глухого приголосного [θ] замінюється на *t* в кінці слів: *with* = *wit* ‘з’;

- поєднання *th* на позначення дзвінкої фонемі [ð] замінюється на *d*: *the* = *da*, *this* = *diz* ‘це’;

- заміна диграфу *ph*, що позначає [f], на *f*: *phone* = *fone* ‘телефон’ [276];

- заміна букв, які позначають умлаути, сполуками голосних літер:

нім.: *Prüfung* = *Pruefung* ‘іспит’;

hörst = *hoerst* – 2 ос. одн. дієслова *hören* ‘чути’ [276];

б) придання слову оригінальності у якості протесту проти норми або через наслідування або навіть гіпернаслідування фонетичному принципу при написанні слів:

англ.: *done* [dʌn] = *dan* ‘зроблено’ або дієприкметник минулого часу дієслова *do* [307].

В усіх слова, що закінчуються на *-ight*, яке вимовляється як [aɪt], останнє замінюється на *-ite* на користь фонетичного принципу:

англ.: *night* [naɪt] = *nite* ‘ніч’, *tonight* [tə'naɪt] = *tonite* або *2nite* ‘сьогодні’, *light* [laɪt] = *lite* ‘світло’ [307];

рос.: *автор* [а'фтэр] = *аффтар* ‘автор’, *привет* [пр'и'фэ'т] = *приффет* ‘привіт’ (заміна приголосного *в* на *фф* – одна з основних тенденцій у албанській мові, яка використовується щоб підкреслити особливості цього соціолекту);

олень [лє'н'] = *алень* ‘олень’ [240];

В англійській, німецькій, українській і російській, як показано у вищенаведених прикладах, можна простежити тенденцію до скорочення написання слів і заміни диграфів однією буквою. У той же час, в російській мові, як наслідок гіперследованія фонетичним принципом, *я* або *ё* на початку слова замінюються на *йа* та *йо*:

рос.: *язь* [j'а'з'] = *йазь* [240];

в) слідування традиції, закладеної мімом (*memes* – поняття, введене Річардом Докінсом для позначення стійкої одиниці культурної інформації, яка має властивість розмножуватися, копіюючи себе, і передаватися від людини людині подібно вірусу [58, с. 281]):

рос.: *Превед, Медвед!*, де *превед* = *привет* ‘привіт’, а *медвед* = *медведь* ‘ведмідь’ – іронічне привітання, яке з'явилося завдяки публікації в лютому 2006 року в колективному блозі Dirty. ru російської редакції картини ‘Bear Surprise’ Джона Лурі (John Lurie), а також отримало широке розповсюдження завдяки алюзії на колишнього президента РФ Дмитра Медведєва [240];

укр.: *Превід, Кремвіт!*, де *превід* = ‘привіт’, аналог російського мему *Превед, Медвед!* [269].

4. **Порушення диференціального принципу.** Такий вид ерративів виникає через бажання скоротити слово. Створені сленгізми стають омонімами внаслідок порушення диференціального принципу, завдяки якому можна було розрізняти омофони. Значення даних слів можна визначити тільки з контексту, наприклад:

Приклади вживання вищезазначених ерративів при спілкуванні у чаті демонструють дану тенденцію:

англ.: *see* ‘бачити’ / *sea* ‘море’ [si:] = c;

be ‘бути’ / *bee* ‘бджола’ [bi:] = b, *one* ‘один’ / *won* минулий час або дієприкметник минулого часу від дієслова *win* ‘вигравати’ [wʌn] = l;

to інфінітивна частка / *two* ‘два’ / *too* ‘теж’ [tu:] = 2; *for* ‘для’ / *four* ‘чотири’ / *fore* ‘перед’ [fɔ:] = 4;

ate минулий час дієслова *eat* ‘їсти’ / *eight* [eit] ‘вісім’ = 8;

your ‘твій’ / *you’re* ‘ти є’ [jɔ:] = UR [307].

рос.: *только* = *ток* ‘тільки’ – створений ерратив передає особливості розмовної мови і збігається з іншим словом *ток* ‘струм’ [240];

Приклад з чату ілюструє це:

рос.: татьяна | 12. 04. 2010, 16:47:43 (woman.ru): *скуучно напишите ктонибудь !!!Ток сняли гипс никуда не выхожу* ‘Нудно. Напишіть хто-небудь! Тільки що зняли гіпс, нікуди не виходжу’.

Приклади вживання вищезазначених ерративів при спілкуванні в чаті демонструють дану тенденцію у англійському молодіжному слензі:

англ.:

A: *ya she wuz 2 funny i thot she wuz goin 2 fall down 4 sur!* = *Yes, she was too funny. I thought she was going to fall down for sure!* ‘Так, вона була дуже смішною. Я думав, вона напевно ось-ось впаде!’

B: *me2 lol but we 1 the game so w/e! do u wanna c a movie 2nite* = *Me too, laughing out loudly, but we won the game so whatever! Do you want to see a*

movie tonight? ‘Я теж (сміюся, не можу зупинитися), але ми виграли гру, так що це вже не важливо! Хочеш подивитися сьогодні фільм?’

A: *ya totlly u shud cum 2 mi house B4 = Yes, totally. You should come to my house before.* ‘Так, звичайно. Приходь до мене.’ [307].

З цього прикладу видно, що цифра 2 в різному контексті означає або *too* ‘дуже’, ‘теж’, або *to*, інфінітивні частинку, чи прийменник ‘до’.

5. **Порушення лексико-синтаксичного принципу**, яке виражається в ігнорування дефісів, апострофів в слові і розділів між словами:

англ.: *don't = dont, I'm = im, can't = cant, me too = me2* ‘мені теж’, *got to go = g2g* ‘треба йти’ [307];

укр.: *регочу не здужу = регочунездужу!* – аналог англ. *lol = laughing out loudly* ‘голосно сміюсь’ та рос. *ржунимагу* [262]

рос.: *я плакал = яплакаль* ‘я плакав’ (додаткове додавання *ль* в кінці слова) – даний сленгізм служить для вираження смутку [240];

6. **Порушення кількох принципів одночасно:**

а) відображення особливостей усного мовлення на письмі (порушення лексико-синтаксичного і морфологічного принципів):

рос.:

злите написання частки *не-* з дієсловами, заміна *не-* на *ни-* і зміна корінного гласного *о* на *а*: *не можу = нимагу*;

ігнорування кордонів слів і редукція окремих фонем або складів: *під столом = пацталом* (використовується в контексті в значенні ‘дуже смішно’, ‘покотитися зо сміху’) [240];

б) псевдонаслідування морфологічному принципу (ігнорування морфологічного і фонетичного принципів):

рос.: суфікс *-чек/-чик* змінюється на *-чег*: *человечек = человекг* [240];

в) подвоєння і помноження літер у слові (порушення традиційного і фонетичного принципів):

рос.: *привет = привееееет* ‘привіт’, *кул = куууууул* ‘класно’ [240];

англ.: *tell = tellllllll* ‘говорити’, *looser = loozerrrr* ‘невдаха’ [307];

- додавання зайвої літери у слові (ігнорування фонетичного і традиційного і/або морфологічного принципів):

англ.: літера *z* часто додається в кінці слова для заміни кінцевої букви або навіть цілого слова: *tonight = 2nitz* ‘сьогодні ввечері’, *this is ... = Z’s* ‘це - ...’, *up = upz* ‘вгору’ [307];

укр.: додавання літери *-ц* у корені слова та зміна закінчення: *сука = суко* [269];

рос.: літера *э* додається в кінці слова: *кот = котэ* ‘кіт’ [240];

- наслідування традиції, закладеної мімом (порушення морфологічного і фонетичного принципів):

рос.: зміна закінчення жіночого роду однини *-а* на *-о*: *креветка = креветко* [240].

Ща стосується української мови, хотілось би зазначити, що невелика кількість прикладів з цієї мови обумовлена тим, що проаналізовані сленгізми не можна класифікувати спираючись на принципи орфографії української мови. Це обумовлюється тим, що українська албанська мова бує суржилом з російської мови, перекладами мемів та запозиченнями з англійського чатспік.

Наприклад,

укр.: *В Бердичів, тварино* від рос. *В Бобруйск, животное*;

френдити від англ. *friend* ‘друг’ – додавати до Друзів у соціальній мережі [269].

В останні роки серед в українських Інтернет-мемів розповсюдженими стали не тільки відповідні переклади з російської албанської мови, а спотворені цитати українських політиків, які не дуже добре володіють українською мовою. Наприклад, цитати та помилки колишнього прем’єр-міністра України Миколая Азарова:

укр.: *пакрацєння* ‘покращення’, *поцукавілєся* ‘поцікавився’ [256].

Таким чином, орфографічні ерративів з умисним порушенням норми поділяються на групи в залежності від:

1) порушеного орфографічного принципу (морфологічного, традиційного, фонетичного, диференціального, лексико-синтаксичного або ж кількох принципів одночасно),

2) тенденції, що об'єднує ряд порушень правопису.

Аналіз орфографічних ерративів з умисним порушенням норми в англійському, німецькому, українському та російському Інтернет-сленгах показав наявність стійких тенденцій у їх формуванні (див. табл. 17).

Таблиця 17

Орфографічні ерративи з умисним порушенням орфографічних принципів

№	Порушений принцип орфографії	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
		кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1.	морфологічний	36	25	29	33	32	48	54	32
2.	фонетичний	6	4	26	29	–	–	15	9
3.	традиційний	45	31	34	38	23	33	44	26
4.	диференціальний	13	9	–	–	–	–	5	3
5.	лексико-синтаксичний	4	3	–	–	–	–	2	1
6.	декілька принципів одночасно	40	28	–	–	13	19	48	29
Разом		145	100	89	100	68	100	168	100

Найбільш чисельними у англійському, німецькому, українському та російському Інтернет-сленгах є порушення морфологічного, традиційного і декількох принципів одночасно (див. табл. 17). Причиною цьому є те, що, по-перше, морфологічний, фонетичний і традиційний принципи – одні з базових в англійській, німецькій, українській та російській орфографії. По-друге, велика чисельність прикладів порушення морфологічного і традиційного принципів і невисокий відсоток порушення фонетичного принципу (який також є одним з основних в орфографії досліджуваних мов) пояснюється тим, що при утворенні ерративів Інтернет-користувач намагається наблизити графічну репрезентацію слова до його звучання. Таким чином, він/вона

керується фонетичним принципом у написанні в обхід морфологічного і традиційного для зменшення часу необхідного, щоб згадати правопис слова і відтворити його з метою максимально наблизити обмін повідомленнями до усного мовлення.

У англійському, німецькому, українському та російському Інтернет-сленгах багато спільного, тому що головним завданням при спілкуванні через новий медіум є скорочення часу і зусиль, витрачених на набір слова чи фрази. Тим не менш, в проаналізованих сленгах присутні специфічні риси, які обумовлені особливостями орфографії самих мов. Наприклад, традиційний принцип більш виражений в орфографії англійської мови порівняно з німецькою, українською та російською, тому він частіше порушується при утворенні ерративів в чатспік (див. табл. 17). Крім того, в англійському Інтернет-слензі було виявлено більше прикладів порушення диференціального принципу в порівнянні з німецьким, українським та російським (див. табл. 17). Це також пояснюється особливістю мови, відповідно до якої омофони існують у таких часто вживаних англійських слів, як *be* 'бути', *see* 'бачити', інфінітивна частка *to*, і так далі. Лексико-синтаксичний принцип також більш виражений в англійській мові у зв'язку з особливістю написання особистого займенника однини 1 особи *I* 'я' з великої літери і використанні апострофа в скороченнях (див. табл. 17). У німецькому чатспік найбільш розповсюдженими є ерративи з порушенням морфологічного та традиційного принципів (див. табл. 17). Велика кількість сленгових номінацій з порушенням морфологічного принципу обумовлена тим, що цей принцип визначає, що іменники повинні писатись з великої літери у німецькій мові. Як правило, великі літери у чатспік ігноруються й у власних іменах не кажучи вже про розрізнення за частинами мови. Українська орфографія на відміну від інших мов, що аналізуються, закладена на фонетичних принципах, тому приклади порушення норми в угоду фонетичного принципа нечисленні, але все ж зустрічаються у певних випадках (див. табл. 17). У російській мові ерративи, утворені тільки при

порушенні лексико-синтаксичного принципу, зустрічаються рідше. Як правило, в таких прикладах не дотримані кілька принципів одночасно (див. табл. 17).

Відмінності російського, англійського, німецького та українського Інтернет-сленгів можуть бути обумовлені не тільки особливостями мови, але і тенденціями в Інтернет-сленгах досліджуваних мов. У російській мові присутня більша кількість ерративів з порушенням фонетичного принципу ніж в інших мовах завдяки албанському, характерною рисою якого є спотворення як написання, так і вимови слова.

3. 4. 2. Орфографічні ерративи з випадковим порушенням норми слова. Можна виділити декілька видів випадкових помилок через різні причини, що їх викликали:

а) незнання деяких орфографічних правил або розповсюдженні помилки:

рос.: *расамаха* = *росомаха* ‘некрасива дівчина’, *превет* = *привет* ‘привіт’, *севодня* = *сегодня* ‘сьогодні’ [240].

Дані випадки важко віднести до ерративів, бо це приклади безграмотності молодих людей. Основний принцип закладений при створенні ерративів – це те, що носій знає або хоча б підозрює о правильній формі слова. До того ж в російській мові на прикладі албанської мови можна прослідкувати певні традиції, якими користуються молоді люди при створенні та використанні цього Інтернет сленгу, так *превет* – це явне порушення норми, бо в албанській нормою є *превед* як частина культової фрази *Превед, Медвед!* Що стосується англійської мови та чатспик зокрема, то в даному випадку, не має ніяких правил й розрізнити ерратив та помилку можливо лише в контексті або зовсім неможливо. Крім того, наведені приклади не можливо знайти у словниках сленгу, що підтверджує, що це лише розповсюджені орфографічні помилки.

3.4.3. Графічні ерративи з умисним порушенням графіки. Графічні ерративи – це порушення графіки слова яке не пов’язано з орфографічними правилами, тобто слова написано правильно але нестандартно:

а) використання великих літер у середині слова, капіталізація усього слова або заміна деяких літер символами та числами:

англ.: *thereFORe = therefore* ‘тому’ [307].

Як правило даний вид ерративів більш зустрічається у контексті, наприклад:

англ.: *OMG th@t IS N-gliSH = OMG, that is English.* ‘О Боже, то англійська’, де *OMG = OMG* ‘О Боже’, *th@t = that* ‘то, той’, *IS = is* 3 ос. одн. тепер. часу від дієсл. *to be* ‘бути’

wAnT 2 gO 2 dA mOVIEz 2NiTe? = Want to go to the movies tonight? ‘хочеш піти у кіно сьогодні ввечері’, де слова *wAnT = want* ‘хотіти’ та *gO = go* ‘йти’ написані без орфографічних помилок, але все ж з порушенням графіки цих слів [307];

нім.: *qerade v0LL beqeiszteRt bInZz! = Ich bin gerade voll begeistert!* ‘Я просто дуже схвилюваний’, де *v0LL = voll* ‘увесь’;

i\$H liieP diSH uEbeR ALL€S! = Ich liebe dich über alles ‘Я люблю тебе більше всього на світі’, де *i\$H = Ich* ‘я’, *ALL€S = alles* ‘все’ [309].

3.4.4. Графічні ерративи з випадковим порушенням графіки:

а) використання інакшої розкладки клавіатури. Специфічний вид нових сленгізмів, що можна розглядати як ерративи, бо вони виникли при помилковому наборі певного руського слова при включеній англійській розкладці клавіатури. Такі ерративи порушують лише графіку слова, тобто слово насправді не має орфографічних помилок:

рос.: *Ghbdtn = Привет* ‘привіт’ [240].

б) типові помилки, що виникають при швидкому наборі слова на клавіатурі:

англ.: *fro* = *for* ‘для’, *teh* = *the* – артикль (літери *f*, *r*, *t*, *e* набираються лівою рукою, тоді як *o* та *h* – правою, тому деколи права рука не встигає вчасно нажати на *o* або *h*, аби вставити ці букви між *f*, *r* та *t*, *e*);

pwn = *own* ‘володіти’ (літери *p* та *o* знаходяться поряд на клавіатурі) [307];

рос.: *потс* = *пост* – викладена в Інтернеті тема (букви *n*, *o*, *m* набираються правою рукою, тоді як ліва не встигає зреагувати та вставити *c* між *o* та *m*) [240].

Якщо ці помилки й з’явилися випадково через швидкий набір слова, через їх частотність вони закріпились не лише як новостворені ерративи, що використовуються при обміні повідомленнями через Інтернет, але й стали сленгізмами, які існують не лише на письмі, але й мають власну фонетичну оболонку. Наприклад,

англ.: *teh* [tɛ] або [tə], *pwn* [ˈprou n], [pəʊn], [ˈpɔ ʔn], [piʔ ʔn], або [ˈpwiʔn] [307].

Згідно з результатами проведеного дослідження та проаналізованими прикладами можна зробити наступний висновок. Ерративи створюються при, як правило, умисному або випадковому порушенні орфографії або графіки слова. Так, якщо випадкове порушення норми є частотним та виникає через недогляд при швидкому наборі, воно може закріпитись у слензі та використовуватись навмисно.

Висновки до розділу 3

1. Аналіз молодіжної мови дозволив виділити декілька джерел запозичення молодіжних сленгізмів, а саме зовнішні (з інших мов) та внутрішньомовні (з інших жаргонів, діалектів; з літературної мови та кіно або пісень).

1.1. При зовнішньому запозиченні молодіжних сленгізмів використовуються такі два способи, як транскрипція та транслітерація, причому запозичені слова бувають або частково, або зовсім не асимільованими. Серед засобів запозичення молодіжних сленгізмів з інших мов транскрипція відіграє провідну роль у англійському молодіжному слензі, тоді як у німецькій, українській та російській молодіжній мовах різниця на користь транскрипції у порівнянні з транслітерацією незначна (див. табл. 7).

1.2. Внутрішньомовні запозичення – це запозичення з жаргонів, діалектів, розмовної мови та художньої літератури й ЗМІ. Найбільш популярним джерелом запозичення серед внутрішньомовних запозичень для поповнення реєстру молодіжного сленгу виявилась розмовна мова (див. табл. 8).

1.3. Внутрішньомовні запозичення відбуваються завдяки наступним засобам творчій словогрі та семантичній деривації через розширення (генералізацію), звуження (спеціалізацію), деградацію (погіршення) або елевацію (поліпшення) значення, а також перенесення найменування (метафору, метонімію та антономазію). Аналіз молодіжних сленгів англійської, німецької, української та російської мов виявив спільну тенденцію – найбільш поширеним засобом внутрішньомовних запозичень виявилась метафора (разом з метонімією та антономазією) (див. табл. 9).

2. Аналіз молодіжної мови з точки зору структурного аспекту дозволив виділити наступні способи словотвору молодіжних сленгових одиниць: афіксація, основоскладання, скорочення, словозлиття, фразові дієслова, звукова імітація та конверсія. Серед розглянутих способів афіксація

виявилась найбільш частотним способом словотвору молодіжних сленгізмів у німецькій, українській та російській мовах (див. табл. 16, п. 1). В англійському молодіжному слензі, навпаки, основокладання та скорочення користуються більшим розповсюдженням серед способів словотвору сленгових одиниць (див. табл. 16, пп. 2, 3).

3. Дослідження основних тенденцій словотвору (скорочень, аббревіацій та ерративів) молодіжних сленгізмів у Інтернет-слензі – як в одній з сфер функціонування молодіжного сленгу – виявив певні особливості у створенні сленгових одиниць. Словотвір сленгізмів у Інтернет-спілкуванні підкорений, по-перше, необхідності пришвидшення темпу набору слова, а по-друге, спрощенню його графічної оболонки. В рамках дослідження молодіжних сленгізмів чотирьох мов було проаналізовано та класифіковано новий вид скорочень, який був закладений SMS-мовою. Скорочене слово або склад у слові на письмі представлено лише однією літерою, в той час як при вимові нічого не змінюється.

4. Однією з ярок тенденцій молодіжного Інтернет-сленгу як однієї з сфер функціонування молодіжного сленгу є ерративи. Згідно запропонованій в роботі класифікації, ерративи було представлено як орфографічні та графічні, які, в свою чергу, розділяються в залежності від наміру створення ерративу: умисно чи випадково. Найбільш розвинений вид ерративів серед проаналізованих молодіжних сленгів, а саме орфографічні ерративи з умисним порушенням норми, бувають шести видів в залежності від порушеного принципу орфографії: ерративи з порушенням морфологічного, фонетичного, традиційного, диференціального, лексико-синтаксичного або одразу декількох принципів. Найчастотними виявились орфографічні ерративи з навмисним порушенням традиційного (англійський та німецький молодіжні сленги) та морфологічного (український та російський молодіжні сленги) принципів (див. табл. 17). До того ж, приклади ерративів з навмисним порушенням декількох принципів одночасно досить поширені у молодіжних сленгах англійської, української та російської мов (див. табл.

17). Дані тенденції пояснюються тим, що перелічені принципи є базовими для відповідних літературних мов, саме тому приклади з їх порушенням більш численні у досліджуваних молодіжних мовах.

ВИСНОВКИ

Вивчення молодіжного сленгу в умовах розширення міжнародних контактів набуває дедалі більшої актуальності, оскільки допомагає охарактеризувати основні тенденції у мові молоді, обумовлені процесами глобалізації світу. Сленг – це лише різновид соціолекту, він не є формою існування мови або рівнем мови, бо молодіжний сленг належить до нелітературних форм існування мови з одного боку, а з іншого, він відображений у мові художньої літератури. Норму у широкому сенсі можна пристосувати для селекції та контролю лексики, що входить до складу молодіжного сленгу.

Існують різні версії походження самого терміну «сленг», а також визначення цього поняття. Молодіжна мова – це різновид соціолекту, бо вона функціонує як мова певної соціальної групи (молоді) у рамках окремої національної мови. Молодіжний сленг відмінний за своїми ознаками від аргю та жаргону. В той самий час термін «сленг» більш асоціюється й використовується для позначення саме молодіжної мови.

Сленг – поняття дуже широке відносно причин і мотивів його використання. Молодь застосовує молодіжний сленг для того, щоб проявити себе й показати свою індивідуальність та оригінальність, а також задля того, щоб висунути свого роду протест проти навколишньої дійсності. Крім того сленг субкультур виступає маркером приналежності та вербальною ознакою окремо взятих угруповань. До того ж, сленгова лексика або звичні механізми сленгового словотвору дуже часто використовується на позначення нового предмета або поняття, для якого мовець не знаходить лексеми в літературній мові та її діалектах. Але все ж, значну частину одиниць молодіжного сленгу представляють лексичні одиниці, які є дублетами нейтральних або розмовних одиниць.

Молодіжний сленг має можливість впливати на літературну мову поступово змінюючи останню. З часом сленгові слова та вислови входять до

її складу та втрачають свій сленговий статус. Молодіжна мова не є однорідною, вона поділяється на кілька сфер функціонування, а саме: шкільний і студентський сленги, сленг молодіжних субкультур (музичних, спортивних та арт-субкультур, а також мова Інтернету). Молодіжна мова структурується із загальномолодіжних сленгізмів, які зрозумілі більшості молоді та активно вживаються нею, і спеціалізованих сленгових одиниць, які можуть використовуватися лише в певних, іноді закритих, об'єднаннях молодих людей.

На сучасному етапі молодіжна мова активно розвивається не лише в усній чи писемній формі, але й у формі Нетспік, яка виникла завдяки Інтернету та системі коротких повідомлень SMS. Дослідження Нетспік на матеріалі молодіжних сленгів чотирьох мов виявило спільні з усною та писемною формами риси, що дозволяє вважати його новою формою мовлення. Так, Нетспік можна віднести до усної форми мовлення за наступними критеріями: темп, можливість виправити повідомлення, можливість спиратися на контекст, логічна послідовність викладення думок, певні лексичні та синтаксичні особливості, а саме неформальна лексика, вступні слова та фрази, скороченні, стягнені та редуковані форми слів, довільний порядок слів, неповні речення, розмитість меж між реченнями, часте використання простих речень. Фактори, які роблять Нетспік близьким до писемної форми – це сприйняття зором, додаткові засоби передачі думок і почуттів (графічні символи), можливість чітко простежити, де закінчується одне речення та починається інше, якщо пунктуаційні правила дотримуються.

Аналіз молодіжного сленгу з точки зору лексико-семантичного аспекту дозволив класифікувати лексикон молоді за ЛСП «Соціальна сфера», «Сфера позначення осіб», «Сфера особистих обставин» та «Сфера вербальної діяльності». Ці лексико-семантичні поля містять мікрополя та ЛСГ. Найбільш розвинені мікрополя (наприклад, «Наркотики» та «Комп'ютери, Інтернет» у ЛСП «Соціальна сфера») відображають найгостріші проблеми й

актуальні серед молоді теми. Тенденції розподілу лексики молодіжного сленгу майже однакові в англійській, німецькій, українській та російській мовах. Певні розбіжності в кількісних показниках лише зайвий раз підтверджують, що молодіжний сленг відображає актуальні соціальні проблеми суспільства, його соціально-психологічні установки.

Головні джерела запозичення лексики молодіжної мови – іншомовні та внутрішньомовні (запозичення з жаргонів, діалектів, літературної мови та мови ЗМІ). В англійській, українській та російській мовах основним джерелом поповнення складу молодіжного сленгу є літературна мова, а в німецькій – запозичення з інших мов. В українському та російському молодіжних сленгах ці дві групи відіграють майже однаково вагому роль у поповненні лексичного складу молодіжної мови.

З точки зору структурного аспекту молодіжний сленг, будучи різновидом соціолекту, у загальних рисах наслідує тенденції словотвору відповідної національної мови. Афіксація посідає лідируючі позиції в німецькому (40%), українському (50%) та російському (50%) молодіжних мовах. Найпродуктивніший спосіб утворення сленгових одиниць в англійському молодіжному сленгу – основоскладання (31%) з переважною кількістю нейтральних складних слів. В англійській мові афіксація (25%) дещо поступається основоскладанню (31%) та скороченню (30%), тому що, на відміну від німецької, російської та української мов, англійська мова аналітична. Процеси утворення молодіжних сленгізмів в англійській, німецькій, українській та російській мовах мають свої особливості. Наприклад, фразові дієслова характерні для англійського молодіжного сленгу, бо цей спосіб словотвору притаманний цій мові.

Велику роль у словотворі молодіжних сленгових одиниць досліджуваних мов відіграють й аббревіації, які є найбільш перспективним видом словотвору завдяки активному розвитку Інтернет-спілкування й SMS-мови. Значного розповсюдження зазнали новий вид скорочення та Інтернет-аббревіації, що стали інтернаціональними та перешли з англійської мови до

інших мов. В Інтернет-спілкуванні широко використовується ерратографія, в основі якої – спрощення слів та ігнорування деяких орфографічних і графічних норм. Мета такого прийому – привернути увагу до певної сленгової одиниці. Найбільш поширеними в англійському та німецькому молодіжному Інтернет-сленгу виявились орфографічні ерративи з умисним порушенням традиційного принципу, який є одним з основних принципів усіх досліджуваних мов. В українському та російському молодіжному сленгах більше виділились орфографічні ерративи з умисним порушенням морфологічного принципу, бо основна тенденція ерративів – це наслідування фонетичного принципу орфографії усупереч базовому морфологічному, який протиставляється останньому.

До перспектив дослідження належить вивчення зміни лексичного складу молодіжного сленгу різноструктурних мов у діахронічному та синхронічному зрізі, дослідження етимології молодіжних сленгізмів та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аврорин В.А. Проблемы изучения функциональной стороны языка (к вопросу о предмете социолингвистики) / В. А. Аврорин – Л. : Наука, 1975. – 276 с.
2. Аксенова О.А. Языковая игра как лингвистический эксперимент поэта (Лексика и грамматика в стихах Александра Левина) // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.levin.rinet.ru.
3. Аминова Л.В. Структурно-семантические особенности молодежного сленга в английском и французском языках : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.20 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / Л. В. Аминова. – Уфа, 2004. – 18 с.
4. Арустамова А.А. Современный молодежный сленг и особенности его функционирования : На материале речи студентов Республики Адыгея : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / А. А. Арустамова. – Майкоп, 2006. – 26 с.
5. Арутюнова Н.Д. Речь // Лингвистический энциклопедический словарь. / Н.Д. Арутюнова. – 1990. – С. 414-416.
6. Астафурова Т.Н. Телескопия: новый способ словообразования? / Т. Н. Астафурова, О. Н. Сухорукова // Вестник Волгоградского государственного университета. – 2006. – Серия 2 : Языкознание, № 5. – С. 182-185.
7. Ахмадеева С.А. Аппликативная метафора: структурные, морфолого-семантические и коммуникативно-прагматические особенности функционирования в языковом и речевом аспектах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / С.А. Ахмадеева. – Краснодар, 1999. – 24 с.
8. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов / О.С. Ахманова. – М. : Рипол Классик, 2013. – 614 с.

9. Бабич Г.Н. Lexicology : A Current Guide. Лексикология английского языка: учебное пособие. / Г.Н. Бабич. – [5-е изд.] – М. : ФЛИНТА : Наука, 2010. – 200 с.
10. Бабочкин П.И. Становление жизнеспособной молодежи в динамично изменяющемся обществе. / П.И. Бабочкин. – М. : Социум, 2000. – 176 с.
11. Багрянцева В.А. Русский язык. Учебное пособие / В.А. Багрянцева. – [2-е изд.] – М. : МГУ, 2006. – 560 с.
12. Балдаев Д.С. Словарь блатного воровского жаргона (в двух томах). / Д.С. Балдаев. – М. : Издательство "Кампана", 1997. – . –
Т. 1. От А до П. – 1997. – 525 с.
Т. 2. От Р до Я. – 1997. – 333 с.
13. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка / Ш. Балли. – М. : Издат. Иностранной Литература, 1955. – 416 с.
14. Баулина М. Великий и могучий сленг [Электронный ресурс]. / Марина Баулина. // Здоровье школьника. – № 1, 2008.– Режим доступа : <http://www.za-partoi.ru/slang.html>
15. Беликов В. И. Социоллингвистика /В. И. Беликов, Л. П. Крысин – М. : РГГУ, 2001. – 439 с.
16. Бельчиков Ю. А. Стилистика и культура речи [Текст] : сборник научных трудов / Ю. А. Бельчиков. – [2-е изд., испр. и доп.] – М. : УРАО, 2002. – 160 с.
17. Беляева Т. М. Лингвистические единицы разных уровней в языке и речи : сборник научных трудов. / Т. М. Беляева, А. В. Юрин. – М. : Кубанский гос. университет, 1988. – 151 с.
18. Беляева Т. М. Нестандартная лексика английского языка / Т.М. Беляева, В. А. Хомяков. – Л. : Издательство ЛГУ, 1985. – 136 с.
19. Береговская Э. М. Молодежный сленг : формирование и функционирование/ Э. М. Береговская // Вопросы языкознания. – М. : Наука, 1996. – Вып. 3. – С. 32 – 41.

20. Білецька О.О. Мовні субкультури сучасної молоді України / О. О. Білецька // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 225. – С. 157-162.
21. Блэк М. Метафора // Теория метафоры. / М. Блэк. – 1990. – С. 153-172.
22. Боднар Р.В. Соціолект підлітків як субкультура сучасного лінгвосоціуму (на матеріалі англійської мови 90-х років ХХ – початку ХХІ століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Р.В. Боднар. – Київ, 2007. – 16 с.
23. Бодуэн де Куртене И.А. Избранные труды по общему языкознанию. / И.А. Бодуэн де Куртене. – М. : Изд-во АН СССР, 1963. – 776 с.
24. Бондалетов В.Д. В.И. Даль и тайные языки в России лингвистика / В.Д. Бондалетов – М. : Флинта : Наука, 2005. – 456 с.
25. Бондалетов В.Д. Социальная лингвистика / В.Д. Бондалетов – М. : Просвещение, 1987. – 160 с.
26. Бондалетов В.Д. Условные языки русских ремесленников и торговцев : в 2-х выпусках. / В.Д. Бондалетов. – Рязань : Просвещение, 1974. – . – Вып. 1. –1974. – 109 с.
27. Борисова Е. Г. О некоторых особенностях современного жаргона молодежи /Е. Г. Борисова // Русский язык в школе. – М., 1981. – Вып. 3. – С. 76 – 87.
28. Борисова-Лукашанец Е. Г. О лексике современного молодежного жаргона/ Е. Г. Борисова-Лукашанец // Лит. норма в лексике и фразеологии. – М., 1983. – Вып. 3. – С. 32-37
29. Брагина А.А. Актуальные слова: школа, гимназия, лицей, колледж / А.А. Брагина // Русский язык в школе. – 1997. – №1. – С. 102-103.
30. Букирева Т.А. Аспекты языковой игры: аномальность и парадоксальность языковой личности С.Довлатова : автореф. дис. на

здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / Т.А. Букирева. – Краснодар, 2000. – 19 с.

31. Бурда Т.М. Мовна поведінка особистості в умовах українсько-російського білінгвізму (молодіжне середовище м. Києва) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Т.М. Бурда. – К., 2002. – 22 с.

32. Быков В.Б. В какую бутылку полез «голый Вася» (из истории русской субстандартной фразеологии) / В.Б. Быков // Русистика. – 1999. – No 1/2. – С. 18-34.

33. Валгина Н.С. Современный русский язык : Учебник для филол. спец. вузов. / Н. С. Валгина, Д. Э. Розенталь, М. И. Фомина. – [5-е изд. дораб.] – М. : Высшая школа, 1987. – 479 с.

34. Вальтер Х., Мокиенко В.М. Лексикографические проблемы двуязычных словарей брани // Rossica Olomucensia, XXXVIII. Olomouc. 2000.

35. Вальтер Х. Толковый словарь русского школьного и студенческого сленга. / Х. Вальтер, В.М. Мокиенко, Т.Г. Никитина. – М. : АСТ, 2005. – 368 с.

36. Ваниянц Д.Ю. Социокультурные ценности современной российской молодежи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 22.00.06 «Социология культуры, духовной жизни» / Д.Ю. Ваниянц. – Ставрополь, 2001. – 21 с.

37. Виноградов В. А. Койне / В. А. Виноградов // Лингвистический энциклопедический словарь. – Москва, Советская энциклопедия, 1990. – С. 229.

38. Волошин Ю.К. Общий американский сленг: состав, деривация и функция (лингвокультурологический аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.19 «Общее языкознание, социолінгвістика, психолінгвістика» / Ю.К. Волошин. – Краснодар, 2000. – 52 с.

39. Гальперин И. Р. О термине сленг / И. Р. Гальперин // Вопросы языкознания. – М. : Наука, 1956. – Вып. 6. – С. 104-107.
40. Гетманская М. Ю. Семантико-стилистические особенности. Телескопизмов в современном русском языке [Электронный ресурс] / М. Ю. Гетманская. – Режим доступа : http://www.pglu.ru/lib/publications/University_Reading/2008/VII/uch_2008_VII_00023.pdf
41. Глущенко В. А. К вопросу о концепциях лингвистического метода / Глущенко В. А. // Система і структура східнослов'янських мов : до ювілею проф. Іванової Л. П. : зб. наук. праць / редкол.: В. І. Гончаров (відп. ред.) та ін. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. 4. – С. 31–38.
42. Глущенко В. А. Лінгвістичний метод і його структура / В. А. Глущенко // Мовознавство. – 2010. – № 6. – С. 32–44.
43. Глущенко В. А. Лінгвістичний метод: сучасні концепції / Глущенко В. А. // Наукові праці : науково-методичний журнал. – Т. 195. Вип. 183. Філологія. Мовознавство. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. – С. 17–20.
44. Глущенко В. А. Мова як система : навч. посіб. / В. А. Глущенко, Ю. В. Ледняк, В. М. Овчаренко, І. М. Рябініна. – К. : ЦУЛ, 2011. – 132 с.
45. Готи (субкультура) – Вікіпедія – вільна енциклопедія [Електронний ресурс] – Режим доступу : [http://uk.wikipedia.org/wiki/Готи_\(субкультура\)](http://uk.wikipedia.org/wiki/Готи_(субкультура))
46. Грачев М.А. Историко-этимологический словарь воровского жаргона / М.А. Грачев, В.М. Мокиенко. – СПб. : Фолио-Пресс, 2000. – 254 с.
47. Грачев М.А. Происхождение и функционирование русского аргота / М.А. Грачев. – СПб. : Санкт-Петербургский Государственный Унив., 1995. – 35 с.

48. Грачев М.А. Словарь молодежных сленгов/ М.А. Грачев, А.И. Гуров – Горький : Мир книги, 2004. – 366 с.
49. Грачев М.А. Словарь тысячелетнего русского арго / М.А. Грачев. – М. : РИПОЛ КлассИК, 2003. — 1120 с.
50. Грачев М.А. Язык из мрака : блатная музыка и феня. Словарь / М.А. Грачев. – Нижний Новгород : Изд-во "Флокс", 1992 – 202 с.
51. Грещук В. Сучасна дериватологія: деякі підсумки та перспективи / В. Грещук – Мовознавчий вісник [Текст] : зб. наук. пр. на пошану проф. Катерини Городенської з нагоди її 60-річчя, 2009. – № 8. – С. 127-135.
52. Гусейнов Г.Ч. Введение в эрратическую семантику / Г. Ч. Гусейнов // Integrum: точные методы и гуманитарные науки. – 2006. – С. 383-405.
53. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка : Избранные статьи / [Даль В.И.]; под ред. Л.В. Беловинского. – М. : ОЛМА-ПРЕСС, 2004. – 700 с.
54. Дем'янова Н.О. До проблеми соціально-регламентуючої функції звертання у мовленні / Н.О. Дем'янова // Новітня філологія. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. – Вип. 41. – С. 9 – 15.
55. Дем'янова Н.О. Семантика звертань в українській та французькій мовах / Н.О. Дем'янова // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського : Лігвістичні науки. – Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2012. – №14. – С.78 – 83.
56. Дем'янова Н.О. Співвіднесеність компонентів функціонального і семантичного полів звертання / Н.О. Дем'янова // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського : Лігвістичні науки. – Одеса : ПНПУ ім. К.Д. Ушинського, 2012. – №17. – С.20 – 25.

57. Джеус Н.А. Лексико-семантическое словообразование в молодежном сленге : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.19 «Теория языка» / Н.А. Джеус. – Краснодар, 2008. – 26 с.
58. Докинс Р. Эгоистичный ген. / Пер. с англ. Н.О. Фомина. – М. : Мир, 1993. – 482 с.
59. Дьяков А.И. Причины интенсивного заимствования англицизмов в современном русском языке. / А.И. Дьяков // Язык и культура. – Новосибирск, 2003. – С. 35-43.
60. Дьячкова Е.С. Полусуффиксы и образования с ними в современном английском языке : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / Е.С. Дьячкова. – Барнаул, 2011. – 22 с.
61. Елисеева В.В. Лексикология английского языка / В.В. Елисеева. – СПб : СПбГУ, 2003. – 46 с.
62. Емо (субкультура) – Вікіпедія – вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://uk.wikipedia.org/wiki/Емо_\(субкультура\)](http://uk.wikipedia.org/wiki/Емо_(субкультура))
63. Ермакова О.И. Особенности компьютерного жаргона как специфической подсистемы русского языка [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.dialog-21.ru.
64. Єфімов Л.П. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник / Л.П. Єфімов, О.А. Ясінецька – Вінниця : НОВА КНИГА, 2004. – 240 с.
65. Жаркова Т.И. Сленг современной немецкой молодежи как средство развития коммуникативной компетенции студентов. [Електронний ресурс] / Т.И. Жаркова. – Режим доступу : <http://festival.1september.ru/articles/500187/>
66. Залесова О.В. Языковая игра и языковая норма / О.В. Залесова // Русский язык и активные процессы в современной речи : М-лы Всеросс. науч.-прак. конф. – М. : Илекса; Ставрополь, 2003. – С. 64-67.

67. Зацный Ю.А. Англо-русский словарь новых слов и словосочетаний (рубеж столетий) / Ю.А. Зацный. – Запорожье : Запорожский гос. ун-т, 2000. – 243с.
68. Зеленецкий А. Теоретический курс немецкого языка как второго иностранного: Учебное пособие / А. Зеленецкий. – М. : ФЛИНТА: Наука, 2012. – 288 с.
69. Иванова В.И. Введение в языкознание: Синтаксис и семантика простого предложения : Учебное пособие. / В.И. Иванова, Е.П. Максимова. – Тверь : Тверской гос. ун-т, 2001. – 68 с.
70. Казачкова Е.М. Формирование и функционирование молодежного сленга в лингвокультурной среде (на примере Астраханской области) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / Е.М. Казачкова. – Москва, 2005. – 20 с.
71. Калинин В.М. К вопросу о метаязыке поэтики онима (Статья первая : Специальная терминология) / В.М. Калинин // Вісник Донецького університету : Сер. Б : Гуманітарні науки. – 01/1998. – N1. – С.131-138.
72. Кармин А.С. Культурология [Электронный ресурс] / А.С. Кармин. – [2-е изд., перераб. и доп.] – СПб. : Издательство «Лань», 2003. – 928 с. – Режим доступа : <http://yanko.lib.ru/books/cultur/karmin-culturology.pdf>
73. Ковалик І.І. Вчення про словотвір. Вибрані праці. / Упорядник та автор передмови Василь Ґрещук. – Івано-Франківськ-Львів : Місто НВ, 2007. – 404 с.
74. Коровушкин В.П. Словарь русского военного жаргона. / В.П. Коровушкин – Екатеринбург : Уральский ун-т, 2000. – 371 с.
75. Корольова Т.М. Текст та дискурс як елементи комунікації / Т.М. Корольова, В.І. Могилевський, Г.В. Сивокінь // Науковий вісник Південноукраїнського держ. педагогічного університету ім. К.Д.Ушинського : Сер. : Педагогічні науки. Психологічні науки. Лінгвістичні науки. – 10/2010. – № 10. – С. 39-46.

76. Крысин Л.П. Иноязычное слово в современной жизни. / Л.П. Крысин // Русский язык конца XX столетия (1985-1995). – М., 2000. – С. 142-161.

77. Крысин Л.П. Лексическое заимствование и калькирование в русском языке последних десятилетий / Л.П. Крысин // Вопросы языкознания. – 2002. – № 6. – С. 27-35.

78. Крысин. Л.П. Русская литературная норма и современная речевая практика [Электронный ресурс] / Л.П. Крысин. // Русский язык в научном освещении. – 2007. – Вып. 2 (14). –С. 5-17. – Режим доступа : <http://www.philology.ru/linguistics2/krysin-07a.htm>

79. Крысин Л.П. Социальная маркированность языковых единиц / Л.П. Крысин // Современный русский язык : Социальная и функциональная дифференциация / РАН. Институт русского языка им. В.В. Виноградова. – М. : Языки славянской культуры, 2003. – С. 79-100.

80. Крысин Л.П. Социолингвистические аспекты изучения современного русского языка. / Л.П. Крысин. – М. : Наука, 1989. – 186 с.

81. Крысин Л.П. Формы существования русского национального языка / Л.П. Крысин. // Современный русский язык : Социальная и функциональная дифференциация / РАН. Институт русского языка им. В.В. Виноградова. – М. : Языки славянской культуры, 2003. – С. 68-74.

82. Крысин Л.П. Языковая норма и речевая практика [Электронный ресурс] / Л.П. Крысин. // Отечественные записки. – Вып. 2(23). – М., 2002. – Режим доступа : <http://www.strana-oz.ru/2005/2/yazykovaya-norma-i-rechevaya-praktika>

83. Кулешова О.В. Вікова і педагогічна психологія [Электронный ресурс] / О.В. Кулешова. – Режим доступа : http://bookdn.com/book_211.html

84. Лапова Е.В. О молодежном жаргоне / Е.В. Лапова // Русский язык. – Минск : МГПИИЯ им. М. Тареза, 1990. – Вып. 10. – С. 54-59.

85. Лашкевич О.М. Тенденции словообразования в современном английском языке / О.М. Лашкевич // Вестник Удмуртского Университета. –

ГОУВПО 'Удмуртский Государственный университет', 2007. – Вып. 5. – С. 45-52.

86. Левикова С.И. Большой словарь молодежного сленга / С.И. Левикова. – М. : Фаир-Пресс, 2003. – 923 с.

87. Левикова С.И. Молодежная субкультура : Учебное пособие / С.И. Левикова. – М. : ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 608с.

88. Левикова С.И. Молодежный сленг как своеобразный способ вербализации бытия / С.И. Левикова // Бытие и язык. – Новосибирск, 2004. – С. 167-173.

89. Липатов А.Т. Сленг и его место на речевом лимбе русского социолекта / А.Т. Липатов // Социальные варианты языка. Материалы межд. науч. конф. – Нижний Новгород, 2002. – С. 10-15.

90. Лісовець О.В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України [Електронний ресурс] / О.В. Лісовець. – Київ : АлмаМатер, 2011. – Режим доступу : <http://mobile.pidruchniki.ws/15030618/sotsiologiya/hakeri#141>

91. Лисовский В.Т. Опыт сравнительных социальных исследований молодежи / В.Т. Лисовский // Социологические исследования. – 1998. – № 3. – С. 28-31.

92. Лутовинов В. Современная молодежь: основные ценности, позиции, ориентиры / В. Лутовинов, Е. Радионов. [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.nasledie.ru

93. Мазурова А.И. Развитие, структура и сущность хиппизма. По неписаным законам улицы / А.И. Мазурова, М.В. Розин // По неписаным законам улицы. – М., 1991. – С. 99-118.

94. Мазурова А.И. Сленг хиппи-системы / А.И. Мазурова // По неписаным законам улицы. – М., 1991. – С. 118-138.

95. Малышева Е. Современный русский язык. Морфемика. Словообразование. Морфология / Е. Малышева, О. Рогалева. – 3-е изд., стер. – М. : ФЛИНТА, 2014. – 328 с.

96. Маракушина Г.В. Роль компрессии в лексической номинации : на материале английского, немецкого и русского языков : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.20 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / Г.В. Маракушина. – Москва, 2008. – 19 с.

97. Марочкин А.И. Лексико-фразеологические особенности молодежного сленга (на материале речи молодежи г. Воронежа) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / А.И. Марочкин. – Воронеж, 1998. – 16 с.

98. Мартос С.А. Молодіжний сленг : комунікативний аспект / С.А. Мартос // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія 'Лінгвістика' : Збірник наукових праць. – 2005. – Вип. II. – С. 199 – 202.

99. Мартос С.А. Молодіжний сленг у мовленнєвій структурі м. Херсона : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / С.А. Мартос. – Луганськ, 2006. – 20 с.

100. Матарыкина Н.Д. Неологизмы немецкого молодежного сленга на рубеже XX-XXI веков : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / Н.Д. Матарыкина. – Москва, 2005. – 16 с.

101. Матюшенко Е.Е. Современный молодежный сленг как атрибут молодежной субкультуры / Е. Е. Матюшенко // Вестник СНО. – Волгоград : Перемена, 2003. – Вып. 19. – С. 97 – 102.

102. Матюшенко Е.Е. Современный молодежный сленг : формирование и функционирование : дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / Е.Е. Матюшенко. – Волгоград, 2007. – 188 с.

103. Мечковская Н.Б. Социальная лингвистика : Пособие для студентов гуманитар. вузов и учащихся лицеев. – [2-е изд., испр.] / Н.Б. Мечковская. – М. : Аспект-Пресс, 2000. – 206 с.

104. Миколенко Т.М. Український міський сленг (на матеріалі усного мовлення тернопільців) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Т.М. Миколенко. – Київ, 2006. – 24 с.

105. Миралева О.Д. Современный русский молодежный сленг (социолингвистическое исследование) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.19 «Общее языкознание, социолингвистика, психолингвистика» / О.Д. Миралева. – М., 1994. – 19 с.

106. Морозова И.О. Англицизмы в современном русском студенческом сленге (сопоставительное исследование на материале английского и русского языков) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.20 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / И.О. Морозова. – Пятигорск, 2006. – 18 с.

107. Неформальные молодежные сообщества: теория, практика, методы профилактики экстремизма [Электронный ресурс] / под ред. А.А. Козлова. – СПб, 2008. – 206 с. – Режим доступа : <http://bookre.org/reader?file=731254>

108. Никишин Я.Н. Функционально-семантические возможности языковой игры : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.19 «Теория языка» / Я.Н. Никишин. – Краснодар, 2002. – 18 с.

109. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика / А.Г. Ніколенко. – Вінниця : Нова Книга, 2007. – 528 с.

110. Німчук В.В. Історія українського правопису : XVI – XX століття. Хрестоматія / В.В. Німчук. – Київ : Наукова думка, 2004. – 584 с.

111. Ожегов С.И. Словарь русского языка / С.И. Ожегов. – М. : Сов. Цнц., 1973. – 846 с.

112. Ожегов С.И. Толковый словарь русского языка : 80000 слов и фразеол. выражений / С.И. Ожегов, Н.Ю. Шведова. – [4-е изд., доп.] – М. : ИТИ Технологии, 2007. – 944 с.

113. Олейник О.В. Немецкие сленгизмы в свете неологической теории : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / О.В. Олейник. – Самара, 2007. – 22 с.
114. Отин Е.С. «Все менты – мои кенты ...»: Как образуются жаргонные слова и выражения / Е.С. Отин. – М. : Элпис, 2006. – 382 с.
115. Отин Е.С. Избранные работы. (Том 1) / Е.С. Отин; М-во образования Украины, Донецкий гос. ун-т. – Донецк : Донеччина, 1997. – 470 с.
116. Отин Е.С. Избранные труды по языкознанию. II. / Е.С. Отин. – Донецк : Донеччина, 1999. – 400 с.
117. Отин Е.С. Сленговые собственные имена в онимном пространстве современного русского языка [Электронный ресурс] / Е.С. Отин. // Ономастичні науки. – 2009. – № 1(3). – С. 59-63. – Режим доступа : <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39265/10-Otin.pdf?sequence=1>
118. Отин Е.С. Словарь коннотативных собственных имен/ Е.С. Отин. – Донецк : Юго-Восток Лтд, 2004. – 410 с.
119. Отин Е.С. Труды по языкознанию / Е.С. Отин. – Донецк : Юго-Восток Лтд, 2005. – 480 с.
120. Пережогина Т.А. Аспекты изучения проблемы соотношения устной и письменной речи / Т.А. Пережогина // Вестник Волгоградского государственного университета. – Серия 2 : Языкознание № 4. – 2005 – С. 29-32.
121. Петрова Н. Заметки о подростковом сленге / Н. Петрова // Живое слово Русского Севера. – Архангельск, 1998. – С. 81-87.
122. Пиркало С.В. Сленг : ненормативно, але нормально / С.В. Пиркало // Урок української. – К. : Наук. думка, 2002. – Вид. 2. – С. 26-28.
123. Потапова Р.К. Семантическое поле «наркотики» / Р.К. Потапова, В.В. Потапов. – М. : УРСС, 2004. – 190 с.

124. Приходько І.Г. Російський молодіжний сленг Києва (кінець ХХ - початок ХХІ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.02 «Російська мова» / І.Г. Приходько. – Київ, 2006. – 20 с.

125. Псеунова Б.Х. Антропонимы в современном американском молодежном сленге [Електронний ресурс] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.19 «Теория языка» / Б.Х. Псеунова. – Москва, 2011. – 24 с. – Режим доступу : <http://ilingran.ru/avtoreferats/pseunova/pseunova.pdf>

126. Результаты онлайн-исследования «Юный Интернет-пользователь» в 2010 году [Електронний ресурс] / [Беспалов Е. И.]. – Режим доступу : <http://www.friendlyrunet.ru/files/281/110530-otchet.pdf>

127. Розен Е.В. Новые слова и устойчивые словосочетания в немецком языке /Е.В. Розен. – М. : Просвещение, 1991. – 192 с.

128. Романов А.Ю. Современный русский молодежный сленг / А.Ю. Романов. – Munchen : Otto Sagner, 2004. – 205 с.

129. Романова М.С. Специфика функционирования англицизмов в немецком молодежном языке : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / М.С. Романова. – М., 2001. – 16 с.

130. Рубцова Е. А. Лингвокультурологический анализ молодежного сленга начала ХХІ века: на материале печатных СМИ языке : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10. 02. 01 «Русский язык» / Е.А. Рубцова – Москва, 2009. – 18 с.

131. Русский мат. / [сост. Ахметова Т.В.] – М. : Колокол-пресс, 1997. – 567 с.

132. Рюмин Р.В. Лексико-семантическая организация молодежного жаргона (на материале речи молодежи г. Вологды) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10. 02. 01 «Русский язык / Р.В. Рюмин. – Череповец, 2004. – 20 с.

133. Санников В.З. Русский язык в зеркале языковой игры / В.З. Санников. – М. : Языки славянской культуры, 2002. – 547 с.
134. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика : напрями та проблеми : Підручник / О.О. Селіванова – Полтава : Довкілля, 2008. – 712 с.
135. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О.О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К., 2006. – С. 560.
136. Семенова Н.В. Фразеология молодежного сленга : на материале немецкого языка : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / Н.В. Семенова. – Владимир, 2006. – 20 с.
137. Скалкин В.Л. Основы обучения устной иноязычной речи. / В.Л. Скалкин. – М. : Русский язык, 1982. – 180с.
138. Скворцов Л.И. Арго / Л.И. Скворцов // Русский язык : энциклопедия. – М. : Большая Российская энциклопедия, 1997. – С. 56-57.
139. Снигирев А.В. Олбанский язык русского интернета / А.В. Снигирев, Е.В. Снигирева // Sborník příspěvků z mezinárodní konference XIX. Olomoucké dny rusistů. – OLOMOUC, 2008. – С. 137-143
140. Соколова В.В. Культура речи и культура общения. / В.В. Соколова. – М. : Просвещение, 1995. – 190 с.
141. Социология молодежи : Учеб. пособие / Под ред. проф. Ю.Г. Волкова. – Ростов-н/Д. : Феникс, 2001. – 576 с.
142. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг / Л. Ставицька. – К. : Часопис 'Критика', 2005. – 462 с.
143. Субкультура – Википедия – свободная энциклопедия [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://ru.wikipedia.org/wiki/Субкультура>
144. Сусов И.П. Введение в теоретическое языкознание / И.П. Сусов. [Электронный ресурс] – Режим доступа : http://homepages.tversu.ru/~ips/1_04.htm

145. Сучасна українська мова : Підручник / [Пономарів О. Д., Різун В. В., Шевченко Л. Ю. та ін.] : за ред. О. Д. Пономарева. – [2-ге вид., перероб.] – К. : Либідь, 2001. – 399 с.

146. Титоренко М.Ю. Сленг как составляющая языковой личности подростка : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.19 «Теория языка» / М.Ю. Титоренко. – М., 2003. – 27 с.

147. Тодорів Л. Молодіжна субкультура як дискурсивний простір конструювання інтерпретативних схем особистості / Л. Тодорів // Постнекласичні ракурси персонологічного методологування у психології – №1 (2) – 2011. – С. 211-218

148. Толкинисты – Википедия – свободная энциклопедия [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://ru.wikipedia.org/wiki/Толкинисты>

149. Уткин Ю.В. Эрратография как современная страница истории русского языка и Интернет как источник ее существования / Ю.В. Уткин // Современные информационные технологии и письменное наследие : от древних текстов к электронным библиотекам: материалы Международной научной конференции (Казань, 26-30 августа 2008г.). – Казань : Изд-во Казанского государственного университета, 2008. – С. 253-256.

150. Уфимцева А.А. Теории «семантического поля» и возможности их применения при изучении словарного состава языка / А.А. Уфимцева // Вопросы теории языка в современной зарубежной лингвистике. – М. : Изд. АН СССР, 1961. – С. 30-63.

151. Хіпі – Вікіпедія – вільна енциклопедія [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki/Хіпі>

152. Хіп-хоп – Вікіпедія – вільна енциклопедія [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki/хіп-хоп>

153. Хвостылев С.В. Фрейм «Внешность» в молодежном жаргоне студентов ЯГУ [Электронный ресурс] / С.В. Хвостылев // Корпоративная культура ВУЗа : история и современность. Материалы межвузовской

студенческой интернет-конференции. – Челябинск, 2003. – Режим доступа : www.cgu.ru

154. Хомяков В.А. 3 лекции о сленге. Пособие для студентов английского отделения по спецкурсу «Нелитературная лексика и фразеология в современном английском языке». / В.А. Хомяков – Вологда : Изд-во Волог. гос. пед. ин-та, 1970. – 64 с.

155. Хомяков В.А. Введение в изучение сленга – основного компонента английского просторечия / В.А. Хомяков. – Вологда : Изд-во Волог. гос. пед. ин-та, 1971. – 184 с.

156. Хомяков В.А. Некоторые типологические особенности нестандартной лексики английского, французского и русского языков / В.А. Хомяков. // Вопросы языкознания. – 1992. – № 3. – С. 94-103.

157. Хомяков В.А. Нестандартная лексика в структуре английского языка национального периода : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / В.А. Хомяков. – Л., 1980. – 39 с.

158. Хомяков В.А. Просторечие и новояз / В.А. Хомяков. // Вестник Пятигорского государственного лингвистического университета. – 1997. – №3. – С. 7-12.

159. Христенко О.С. Німецький молодіжний сленг : лінгвокогнітивний та соціолінгвістичний аспекти : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. філол. наук : спец. 10.02.04 – «Германські мови» / О.С. Христенко. – Київ, 2009. – 20 с.

160. Цибизов К.С. Самопрезентация языковой личности в немецком молодежном чат-дискурсе : собственно молодежное и национально-специфическое : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. філол. наук : спец. 10. 02. 19 «Теория языка» / К.С. Цибизов – Саратов, 2009. – 23 с.

161. Цибизова О.В. Современный молодежный жаргон : проблемы лексикографического описания [Электронный ресурс] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» /

- О.В. Цибизова. – Архангельск, 2006. – 23 с. – Режим доступа : http://narfu.ru/pomorsu.ru/www.pomorsu.ru/_doc/sin/autoref/autoref_00029.pdf
162. Чернышев В.И. Избранные труды. В двух томах. / В.И. Чернышев. – М. : Просвещение, 1970. – Том 1. – 2007. – 720 с.
163. Швейцер А.Д. К проблеме социальной дифференциации языка / А.Д. Швейцер // Вопросы языкознания. – М., 1982. – № 5. – С. 33-37.
164. Швейцер А.Д. Социальная дифференциация английского языка в США. / А.Д. Швейцер. – М. : Наука, 1983. – 215 с.
165. Швейцер А.Д. Социолингвистика / А.Д. Швейцер // Лингвистический энциклопедический словарь. – М., 1990. – С. 481-482.
166. Шевчук С.В. Практикум з української мови: модульний курс : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С.В. Шевчук, Т.М. Лобода. – Київ : Вища школа, 2006. – 325 с.
167. Щерба Л.В. Избранные работы по русскому языку / Л.В. Щерба. – М. : Учпедгиз, 1957. – 188 с.
168. Щур І.І. Українськомовний комп'ютерний сленг: формування і функціонування : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / І.І. Щур. – К., 2006. – 20 с.
169. Юшкова І.А. Конверсия как продуктивный способ словообразования в современной немецкой молодежной лексике [Электронный ресурс] / І.А. Юшкова // Вестник Удмуртского университета. – 2005. – № 5 (2) – 133-140. – Режим доступа : http://vestnik.udsu.ru/2005/2005-05_2/vuu_05_052_22.pdf
170. Юшкова Л.А. Структурно-семантические особенности молодежной лексики в Германии : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / Л.А. Юшкова. – М., 2002. – 20 с.
171. Albrow K.H. The English Writing System : Notes Towards a Description / K.H. Albrow. – London : Longman, 1972. – 52 p.

172. Alim H.S. Global Ill-Literacies : Hip Hop Cultures, Youth Identities, and the Politics of Literacy. [Электронный ресурс] / H.S. Alim, J. Vaugh and M. Bucholtz // Review of Research in Education. Youth Cultures, Language, and Literacy. – 2011. – Vol. 35. – pp. 120-146. – Режим доступа : <http://www.jstor.org/stable/41349014>

173. Androutsopolos J.K. Jugendsprache Langue des Jeunes – Youth Language. Linguistische und Soziolinguistische Perspektiven / J.K. Androutsopolos, A. Scholz. – Frankfurt a.M. u.a. : P. Lang, 1998. – 328 S.

174. Barford V. Mind Your Slanguage [Электронный ресурс] / V. Barford. – 2009. – Режим доступа : http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/magazine/8388545.stm

175. Bauer I. Kiezdeutsch. A German Ethnolect. [Электронный ресурс] / Ingrid Bauer. – Режим доступа : [.http://german.about.com/od/dialects/a/Kiezdeutsch.htm](http://german.about.com/od/dialects/a/Kiezdeutsch.htm)

176. Baugh J. White kids : Language, Race, and Styles of Youth Identity by Mary Bucholtz / John Baugh // Language. – 2012. – Vol. 88(No. 2). – pp. 416-419.

177. Bee J. Sportsman's Slang : A New Dictionary of Terms Used in the Affairs of the Turf, the Ring, the Chase and the Cock-pit, with Those of Bon-ton and the Varieties of Life : Forming an Original and Authentic Lexicon Balatronicum Et Macaronicum, Particulary Adapted to the Use of the Sporting World ... : Interspersed with Anecdotes and Whimsies, with Tart Quotations and Rum-ones, with Examples, Proofs and Monitory Precepts, Useful and Proper for Novices, Flats and Yokels / J. Bee. – London : W. Lewis, 1825. – 202 p.

178. Bowater D. Pupils banned from using slang in school [Электронный ресурс] / D. Bowater // The Telegraph. – 2012. – Режим доступа : <http://www.telegraph.co.uk/education/educationnews/9081943/Pupils-banned-from-using-slang-in-school.html>

179. Brake M. *The Sociology of Youth Cultures and Youth Subcultures in America, Britain and London* / M. Brake. – L. : Routledge & Regan Paul, 1995. – 279 p.
180. Bucholtz M. *Language and Youth Culture* Mary Bucholtz *American Speech* / M. Bucholtz // *Diamond Anniversary Essays*. – 2000. – Vol. 75(No. 3) – pp. 280-283.
181. Byrd D. *Discovering Speech, Words, and Mind* / Dani Byrd, Toben H. Mintz. – West Sussex : John Wiley & Sons, 2010. – 320 p.
182. Chun E.W. *Styles of pledging allegiance : Practicing youth citizenship in the United States* / Elaine W. Chun // *Language & Communication. Part B*. – 2013. – Vol. 33(Iss. 4) – pp. 500-514.
183. Crabbe M.J.C. *The Gipsies' Advocate Or Observations on the Origin, Character, Manners* / M. James C. Crabbe. – [3rd ed]. – London : Nisbet, 1832. – 124 p.
184. Crystal D. *Language and the Internet* / David Crystal. – Cambridge : Cambridge University Press, 2004. – 284 p.
185. Cutler C. *My Son Is an Alien : A Cultural Portrait of Today's Youth* by Marcel Danesi / Cecelia Cutler // *Language in Society*. – 2005. – Vol. 34(No. 4). – pp. 655-658.
186. Cushman K. *SAT Bronx : A Collaborative Inquiry into the Insider Knowledge of Urban Youth* / Kathleen Cushman // *Theory into Practice*. – 2009. – Vol. 48(No. 3). – pp. 184-190.
187. de Klerk V. *Slang, Sociology* / V. de Klerk // *Encyclopedia of Language & Linguistics (Second Edition)*. – L., 2006. – pp. 407-412.
188. Eble C. *Slang, Argot and Ingroup Codes* / C. Eble // *Encyclopedia of Language & Linguistics (Second Edition)*. – L., 2006. – pp. 412-415.
189. Ehmann H. *Affengeil: einLexikonderJugendsprache* / H. Ehmann. – München : C. H. Beck, 1996. – 252 S.
190. Ehmann H. *Endgeil: Dasvoll korrekte Lexikon der Jugendsprache* / H. Ehmann. – München : C.H. Beck, 2005. – 179 S.

191. Encyclopedia – Britannica Online Encyclopedia [Электронный ресурс] / [Nicholas Carr] – Режим доступа : <http://www.britannica.com/>
192. Fein D.A. Promoting Vulgarity by Teaching Slang in the Classroom [Электронный ресурс] / David A. Fein // Rocky Mountain Review. – 2011. – Vol. 65 Issue 1 – pp. 97-101. – Режим доступа : <http://www.jstor.org/stable/41289365>
193. Filistovic T. Historische Studentensprache als Basis heutiger Jugendsprache? Bestand und Veränderungen am Beispieleiniger thematischer Bereiche / T. Filistovic // Wort. – 1995. – S. 58-62.
194. Freidank M. Kanakisch – Deutsch : Demkrassesten Sprachbuch überhaupt / M. Freidank. – Frankfurt am Main : Eichborn, 2001. – 63 S.
195. Gallmann P. Handbuch Rechtschreiben / Peter Gallmann, Horst Sitta. – Zürich : Lehrmittelverl. des Kantons Zürich, 1996 – 216 S.
196. Gelderen E. V. A History of the English Language / E. V. Gelderen. – Amsterdam : John Benjamins Publishing, 2006. – 334 p.
197. Generations 2010: What different generations do online [Электронный ресурс] / [Pew Research Center] // Pew Research Center's Internet and American Life Project. – 2010. – Режим доступа : <http://www.pewinternet.org/Infographics/2010/Generations-2010-Summary.aspx>
198. Green J. Slang Dictionaries, English / J. Green // Encyclopedia of Language & Linguistics (Second Edition). – L, 2006. – pp. 403-406.
199. Grigorenko E.L. If John Were Ivan, Would He Fail in Reading? / E.L. Grigorenko // Handbook of Orthography and Literacy. – New Jersey, 2006. – pp. 303 – 321.
200. Helium, Inc. Guide to teen slang for parents [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.helium.com/knowledge/130727-guide-to-teen-slang-for-parents>
201. Henne, H. Einführung in die Gesprächsanalyse : Vierte, Durchgesehene und Bibliographisch Ergänzte Auflage / Helmut Henne, Helmut Rehbock. – Berlin; New York : de Gruyter, 2001. – 336 S.

202. Henne H. Jugend und ihre Sprache. Berlin / Helmut Henne. – New York : de Gruyter, 1986. – 385 S.

203. Hotten J.C. The Slang Dictionary; or, The Vulgar Words, Street Phrases, and “fast” Expressions of High and Low Society [Электронный ресурс] / J.C. Hotten. – L. : J.C. Hotten, 1870. – 305 p. – Режим доступа : <https://archive.org/details/slangdictionaryo00hottuoft>

204. Internet Use Over Time Demographics [Электронный ресурс] / [Pew Research Center] // Pew Research Center's Internet and American Life Project. – 2014. – Режим доступа : <http://www.pewinternet.org/data-trend/internet-use/internet-use-over-time/>

205. Internet User Demographics [Электронный ресурс] / [Pew Research Center] // Pew Research Center's Internet and American Life Project. – 2014. – Режим доступа : <http://www.pewinternet.org/data-trend/internet-use/latest-stats/>

206. Janke K. Echt abgedreht. Die Jugend der 90er Jahre / K. Janke, S. Nieshus. – Munchen : C.H. Beck, 1995. – 210 S.

207. Jugendkultur Jugendsprache [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.eltern.de/schulkind/jugendliche/lexikon-jugendsprache.html>

208. Jugendsprache : Kiezdeutsch fasziniert Forscher [Электронный ресурс] // Focus. – 2009. – Режим доступа : http://www.focus.de/schule/lernen/lernatlas/jugendsprache-kiezdeutsch-fasziniert-forscher_aid_402341.html

209. Kaube J. Debatte um Jugendsprache : Heute ich geh Diktat [Электронный ресурс] / J. Kaube // Frankfurter Allgemeine Zeitung. – 2012. – Режим доступа : <http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/debatte-um-jugendsprache-heute-ich-geh-diktat-11664452.html>

210. Kramorenko G. Zum Problem der Heterogenität der Jugendsprache und ihrer lexikalisch-semantischen Charakteristik / G. Kramorenko // Wort. – 1995. – S. 47-57.

211. Lytle R. How Slang Affects Students in the Classroom [Электронный ресурс] / Ryan Lytle // US News. – 2011. – Режим доступа :

<http://www.usnews.com/education/high-schools/articles/2011/06/13/how-slang-affects-students-in-the-classroom?page=1>

212. Marszk D. Substandart / D. Marszk // Handbuch der sprachwissenschaftlichen Russistik und ihrer Grenzdisziplinen. – Wiesbaden, 1999. – S. 614-638.

213. Mattiello E. Extra-grammatical Morphology in English: Abbreviations, Blends, Reduplicatives, and Related Phenomena / Elisa Mattiello. – Boston : Walter de Gruyter, 2013. – 340 p.

214. Mencken H.L. The American Language / H.L. Mencken. – N. Y. : A.A. Knopf, 1992. – 333p.

215. Moore R.L. We're Cool, Mom and Dad Are Swell : Basic Slang and Generational Shifts in Values / Robert L. Moore // American Speech. – 2004. – Vol. 79(No. 1). – pp. 59-86.

216. Naughton J. A Brief History of the Future : The Origins of the Internet / John Naughton. – London : Phoenix, 2000. – 336 p.

217. Neuland E. Jugendsprache in der Diskussion : Meinungen, Ergebnisse, Folgerungen. / E. Neuland // Die deutsche Sprache zur Jahrtausendwende – Sprachkultur oder Sprachverfall? – Mannheim : BIFAB, 2000. – S. 107-123.

218. Norbury J.K.W. Word Formation in the Noun and Adjective / J.K.W. Norbury. – London : Cambridge University Press, 1967. – 131 p.

219. Partridge E. Slang Today and Yesterday / E. Partridge. – N.Y. : The Macmillan, 1934. – 476p.

220. Peters M. A Slang Word That's Spreading like Crazy / Mark Peters // American Speech. – 2006. - Vol. 81(No. 2). – pp. 218-224.

221. Plag I. Morphological Productivity: Structural Constraints in English Derivation / Ingo Plag. – Berlin : Mouton de Gruyter, 1999. – 290 p.

222. Schlobinski P. Jugendsprache und Jugendkultur [Электронный ресурс] / Peter Schlobinski // Politik und Zeitgeschichte. – 2002. – В 5. – Режим доступа : http://hehl-rhoen.de/pdf/lexikon_der_jugendsprache.pdf

223. Shankar S. Asian American Youth Language Use : Perspectives Across Schools and Communities / Shalini Shankar, Stacey Lee and Angela Reyes // Review of Research in Education. – 2011. – Vol. 35 (Youth Cultures, Language, and Literacy) – pp. 1-28.

224. Stubbs M. Language and Literacy : The Sociolinguistics of Reading and Writing / M. Stubbs. – L. : Routledge, 1990. – 200 p.

225. The Moz Top 500 :Moz's list of the top 500 domains and pages on the web. Last updated January 10, 2014. [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://moz.com/top500>

226. Thim S. Phrasal Verbs: The English Verb-Particle Construction and its History / S. Thim. – Berlin : Walter de Gruyter, 2012. – 302 p.

227. Trier J. Der Deutsche Wortschatz im Sinnbezirk des Verstandes. Die Geschichte eines sprachliches Feldes / Jost Trier. – Heidelberg : C. Winter, 1931. – 347 S.

228. Tupuola A-M. Participatory Research, Culture and Youth Identities: An Exploration of Indigenous, Cross-Cultural and Trans-National Methods / Anne-Marie Tupuola // Children, Youth and Environments. – 2006. – Vol. 16 (No. 2). – pp. 291-316.

229. Van Petten V. Teen Slang: Decoding What Your Kids Are Saying [Электронный ресурс] / Vanessa Van Petten. – Режим доступа : <http://www.radicalparenting.com/2008/01/09/teen-slang-decoding-what-your-kids-are-saying/>

230. Venezky R.L. The Structure of English Orthography / Richard L. Venezky. – The Hague : Mouton & Co. – 162 p.

231. Wiese H. Kiezdeutsch : Ein neuer Dialekt entsteht / Heike Wiese. – Munchen : Verlag C.H. Beck oHG, 2012. – 280 S.

232. Widawski M. Digging the Lingo of European Teens / Maciej Widawski // American Speech. – 2001. – Vol. 76 (No. 1). – pp. 104-108.

233. Witmer D. A Teen Slang Dictionary : Teen Slang Resources for Parents of Teens [Електронний ресурс] / D. Witmer. // About Parenting. – Режим доступу : <http://parentingteens.about.com/od/talktoyourteen/a/teen-slang.htm>

234. Wohlgemuth J. Geschichte der deutschen Sprache [Електронний ресурс] / Jan Wohlgemuth. – 1998. – Режим доступу : <http://www.linguist.de/Deutsch/gdsmain.html>

235. Wood C. Grammatical understanding, literacy and text messaging in school children and undergraduate students : A concurrent analysis / Clare Wood, Nenagh Kemp, Sam Waldron, and Lucy Hart // Computers & Education. – 2014. – Vol. 70 – pp. 281-290.

236. UNECE Statistical Database, compiled from national and international (Eurostat) official sources [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=02_GEICT_InternetUse_r&path=../database/STAT/30-GE/09-Science_ICT/&lang=1

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ПРАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

237. Албанська мова [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://inciklopedia.org/wiki/Олбанська_мова

238. Голованова А. И. Студенческий сленг как функциональная разновидность русского языка [Електронний ресурс] / [А. И. Голованова // Корпоративная культура ВУЗА : История и современность] – Режим доступу : http://konf-csu.narod.ru/2003/2003_07.htm

239. Готический слэнг [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.mixei.ru/showthread.php?t=59146>

240. Жаргон падонков, он же олбанский язык [Електронний ресурс] / Михаил Кордонский (ред.) // Словарь молодёжного сленга. – Режим доступу : <http://teenslang.ru/?slang=padonki&content=>

241. Кіфічак В. Ти належиш грі! У віртуальному світі заробляють реальні гроші [Електронний ресурс] / В. Кіфічак // Український тиждень. – 2008. – № 43 (52)– Режим доступу : <http://tyzhden.ua/Publication/2509>
242. Коломиец Е.А. Русско-немецкий словарь современного молодежного жаргона: около 2000 слов и выражений / Е.А. Коломиец. – М. : АСТ: Восток-Запад, 2005. – 326 с.
243. Комметарии к фотографии [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://vk.com/album1336853_0?act=comments&z=photo1336853_298162004%2Falbum1336853_0
244. Кондратюк Т.М. Словник сучасного українського сленгу / Упор. Т.М. Кондратюк. – Х. : Фоліо, 2006. – 350 с.
245. Лингво-лаборатория ‘Амальгама’ [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.amalgama-lab.com/>
246. Лук’янчук С. Інтернет-діалект : «Олбанський» жаргон української мови [Електронний ресурс] / С. Лук’янчук // Український тиждень. – 2008. – № 41(50). – Режим доступу : <http://tyzhden.ua/Publication/2520>
247. Лунін В. Смс-сленг: правила змінюються [Електронний ресурс] / В. Лунін // Alls.in.ua. – 2010. – Режим доступу : <http://alls.in.ua/16035-sms-sleng-pravila-zminuyutsya.html>
248. Лучшие песни : Слова и тексты песен [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://bestsongs.com.ua/>
249. Маркелова Е. Интернет-сленг станет нормой / Е. Маркелова // Труд. – Вып. 194. – М., 2010. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.trud.ru/article/18-10-2010/252363_internet-sleng_stanet_normoj.html
250. Михайлова Н. Молодежный язык Германии [Електронний ресурс] / Н. Михайлова, Д. Кипнис, А. Кипнис – Режим доступу : http://imwerden.de/pdf/deutsche_jugendsprache.pdf
251. Никитина Т.Г. Молодежный сленг. Толковый словарь. / Т.Г. Никитина. М. : АСТ, 2004. – 1102 с.

252. Никитина Т. Региональный словарь сленга (Псков и Псковская область) / Т. Никитина, Е. Рогалева. – М. : Элпис, 2006. – 384 с.
253. Никитина Т.Г. Так говорит молодежь (по материалам 70-80-х годов) / Т.Г. Никитина. СПб. : Из глубин, 1996. – 280 с.
254. Ночной чат :) | Улыбнуло – Смешно и Интересно! [Электронный ресурс] – Режим доступа : m.vk.com/topic-23378353_26710155?offset=20
255. Отин Е.С. Из материалов к Словарю жаргонных собственных имен Юго-Восточной Украины / Е.С. Отин // Наше слово : К 80-летию профессора В.Д. Бондалетова. – М. : Элпис, 2009. – С. 16-174.
256. Пакращенко [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://dramatica.org.ua/Пакращенко>
257. Розум.org.ua. [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.rozum.org.ua/>
258. СЛЭНГ [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.ruraptext.ru/sleng/>
259. Сленг рэперов [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://respecta.net/raznoe/27538-sleng-gangsta-ryeperov.html>
260. Сленг школярів [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://webstyletalk.net/taxonomy/term/31>
261. Словарь молодёжного сленга [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://teenslang.su/content/&slang=all>
262. Словник албанської мови [Электронный ресурс] – Режим доступа : http://dramatica.org.ua/Словник_олбанської_мови
263. Словарь ФингерБординга [Электронный ресурс] – Режим доступа : http://www.finger-boarding.ru/?page_id=115
264. Словарь школьных жаргонов [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://how.sergi.ru/faq/shkolnikov.html>
265. Сокращения применяемые на форумах в интернете [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://forum.myjane.ru/viewtopic.php?t=17699>

266. Ставицька Л. Український жаргон. Словник / Л. Ставицька. – К. : Критика, 2005. – 494 с.
267. Толкин и языки Арды [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.tolkien.ru/drauger/>
268. Толковый словарь В. Даля ON-LINE. [Електронний ресурс] / [В.И. Даль] – Режим доступу : <http://vidahl.agava.ru/>
269. Український комп'ютерний та інтернет-сленг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.myukrainci.com/book532.html>
270. Хип-хоп сленг [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://respecta.net/raznoe/3743-khip-khop-sleng.html>
271. Шестикрылов П.А. Словарь новейшего американского сленга / П.А. Шестикрылов. – М. : ООО 'Изд-во Астрель', 2005. – 288с.
272. Эмо музыка, группы; эмо-сленг [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://portal.wen.ru/sub/emo/gruppa.html>
273. BBC : CoolGerman. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.cord.edu/faculty/rawson/AMLAstudentprojects/ekkuogle/BBC%20-%20Languages%20-20Cool%20German.htm>
274. Bitte auf Deutsch – Kanakisch-Wörterbuch [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.mahnert-online.de/kanakisch-woerterbuch.html>
275. Chatting.... [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=331159468112&id=47923249669
276. Chatsprache [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.stupidedia.org/stupi/Chatsprache>
277. Cyberslang [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.cyberslang.de/?id=startseite>
278. Die Geheimnisse der Jugendsprache [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.bruhaha.de/jugendsprache.html>
279. Duden. Neues Wörterbuch der Szenesprachen [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://szene.sprachenwiki.de/words/verzeichnis/>

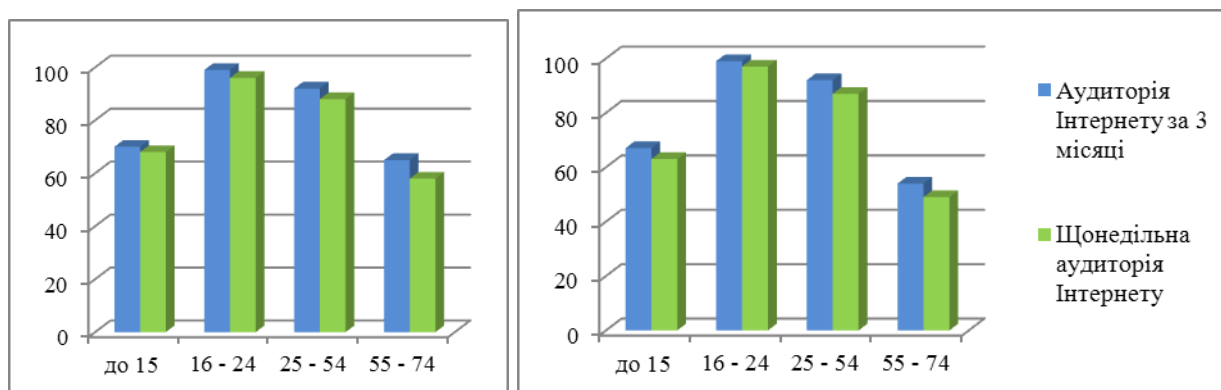

280. Durham Student Slang Dictionary [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.durham student.co.uk/resources/dictionary/>
281. Emery D. The Origin of 'Fuck' [Электронный ресурс] / D. Emery // About.com Urban Legends. – 2014. – Режим доступа : <http://urbanlegends.about.com/library/bl-f-word.htm>
282. Goth-сленг [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://blogs.privet.ru/community/con/43165082>
283. Hehl H. Das Megakrasse Lexikon [Электронный ресурс] / Helmut Hehl. – 2006. – Режим доступа : http://hehl-rhoen.de/pdf/lexikon_der_jugendsprache.pdf
284. Hip-Hop-Jargon – Wikipedia – Die freie Enzyklopädie [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://de.wikipedia.org/wiki/Hip-Hop-Jargon>
285. Hip Hop Slang – Languageschools [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.aboutlanguageschools.com/language/slang/hiphop-slang.asp>
286. Historical Dictionary of American Slang [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.alphadictionary.com/slang/>
287. Jetzt Deutsch Lernen. Glossar. Glossar Goethe.de [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.goethe.de/Z/jetzt/dejwort/dejworth.htm>
288. Jugendkultur Jugendsprache [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.eltern.de/schulkind/jugendliche/lexikon-jugendsprache.html>
289. Jugendsprache oder bis zum Anschlag zugetextet [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.klartextsatire.de/kultur/sprache/jugendsprache.htm>
290. Liste von Abkürzungen (Netzjargon) – Wikipedia – Die freie Enzyklopädie [Электронный ресурс] – Режим доступа : http://de.wikipedia.org/wiki/Liste_von_Abk%C3%BCrzungen_%28_Netzjargon_%29
291. McCleary J.B. The Hippie Dictionary: A Cultural Encyclopedia (and Phraseicon) of the 1960s and 1970s / John Basset McCleary [Электронный ресурс] – Режим доступа : http://www.agranovsky.ru/blues_language/hippie.htm

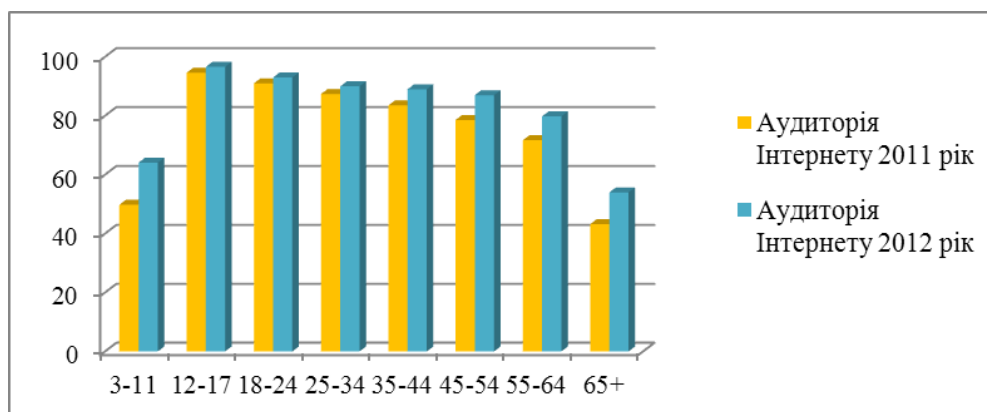
292. National Texting Registry [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.nationaltextingregistry.us/>
293. Neues Wörterbuch der Szenesprachen [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://szenesprachenwiki.de/words/verzeichnis/>
294. Online Etymology Dictionary. [Электронный ресурс] / [Douglas Harper] – Режим доступа : <http://www.etymonline.com/index.php>
295. Online Gaming Slang [Электронный ресурс] – Режим доступа : http://www.chatslang.com/terms/online_gaming
296. Quickdict.de. [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.quickdict.de>
297. School Slang, Idioms & Phrasal Verbs List [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.efl.net.com/vocab/schoolslanglist.php>
298. Skater-Slang - Kölner Stadt-Anzeiger [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.rhein-sieg-anzeiger.ksta.de/html/artikel/1246439316416.shtml>
299. Slang – Punk Skateboarders [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://punkskateboarders.tripod.com/id73.htm>
300. SMS Abkürzungen. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://home.arcor.de/gratis-sms/free_sms_abkuerzungen_sms_kuerzel/free_sms_abkuerzungen_sms_kuerzel.htm
301. SMS Abkürzungen. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.sms77.de/SMS-Abkuerzungen.html>
302. SMS language – Wikipedia – Free Encyclopedia. [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://en.wikipedia.org/wiki/Textese>
303. Sprachnudel.de [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.sprachnudel.de/>
304. Stevenson P. The German Language and the Real World: Sociolinguistic, Cultural, and Pragmatic Perspectives on Contemporary German / Patrick Stevenson. – New York : Oxford University Press, 1997. – 409 p.

305. Text Message Translator, Online Text Message Dictionary. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.lingo2word.com/>
306. The Online Slang Dictionary (American and English slang) [Электронный ресурс] / [Walter Rader] – Режим доступа : <http://onlineslangdictionary.com/>
307. Urban Dictionary [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.urbandictionary.com/>
308. Usage of content languages for websites [Электронный ресурс] – Режим доступа : http://w3techs.com/technologies/overview/content_language/all
309. Was denkt ihr gerade? [Электронный ресурс] // Knuddels.de. – Режим доступа : <http://forum.knuddels.de/ubbthreads.php?ubb=showflat&Number=2652616&page=1>

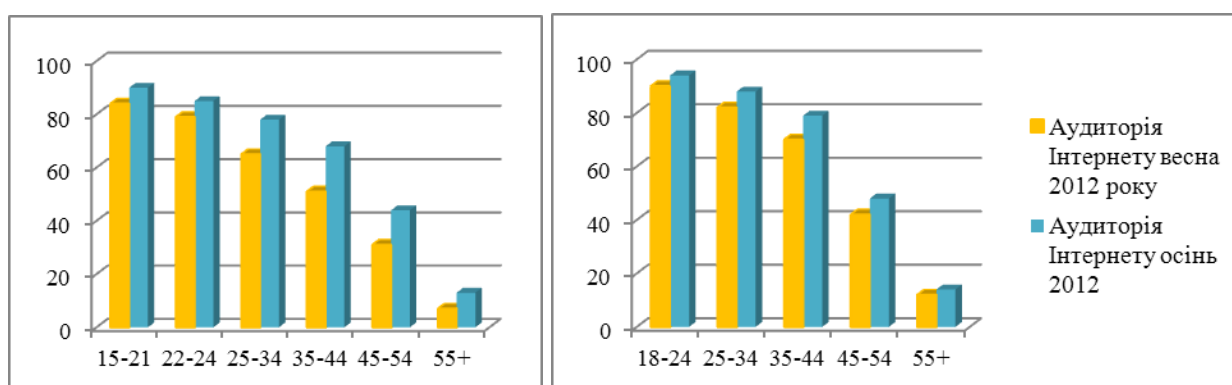
Розподіл Інтернет-аудиторії за віком у Великобританії та Німеччині

Розподіл Інтернет-аудиторії за віком у США

Розподіл Інтернет-аудиторії за віком у Україні та Росії

**Лексико-семантичні поля та мікрополя сленгових одиниць в
англійській, німецькій, українській та російській мовах**

ЛСП	Мікрополя	кількість прикладів			
		Англ.	Нім.	Укр.	Рос.
1. Соціальна сфера	• Наркотики	300	189	239	240
	• Комп'ютери, Інтернет	331	187	224	220
	• Алкоголь	179	112	216	230
	• Відпочинок	123	98	176	150
	• Гроші	71	56	44	61
	• Конфлікт	68	54	75	60
	• Куріння	48	26	24	25
	• Транспортні засоби й водіння	41	39	37	48
	• Одяг	40	36	56	47
	• Поліція й злочин	23	27	30	24
	• Місто та житло	20	18	22	35
	• Школа	19	32	46	49
	• Їжа й напої	13	11	15	11
	Разом:	1276	885	1184	1200
2. Сфера власних обставин	• Сексуальні відносини	300	87	96	125
	• Емоції і почуття	242	126	140	125
	• Фізичні функції і їх результати	100	49	47	45
	• Сексуальна сфера	61	33	39	45
	• Розумові властивості	25	23	78	75
	• Розумова діяльність	19	16	32	45
	• Хвороба	15	11	16	10
	• Гумор	12	14	23	25
	Разом:	774	359	471	495
3. Сфера осіб та соціальних типів	• Частина тіла	141	63	79	81
	• Люди	85	78	94	108
	• Зовнішність	26	24	39	49
	• Друзі	20	15	16	19
	• Родина	6	8	15	14
	Разом:	278	188	243	270
4. Вербальна сфера	• Образи, лайка	91	88	201	209
	• Вигуки	94	42	53	50
	• Привітання, прощання	15	9	10	16
	Разом:	200	139	264	275

**Лексико-семантичними поля молодіжного сленгу англійської,
німецької, української та російської мов**

ЛСП	Англ.		Нім.		Укр.		Рос.	
	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%
1. Соціальна сфера	1276	51	885	56	1184	55	1200	54
2. Сфера власних обставин	774	31	359	23	471	22	500	22
3. Сфера осіб та соціальних типів	278	10	188	12	243	11	270	12
4. Вербальна сфера	200	8	139	9	264	12	275	12
Разом	2528	100	1571	100	2162	100	2245	100